

DEŽELNI SVET / VČERAJ IZVOLITEV VSEH VODILNIH TELES

Fontanini (Severna Liga) predsednik Budin eden od dveh podpredsednikov

Za podpredsednika izvoljen tudi krščanski demokrat Degano - Kdaj nova deželna vlada?

Pietro Fontanini, Miloš Budin in Cristiano Degano (foto Krizmančič-KROMA)

TRST - Pietro Fontanini (Severna Liga) je bil včeraj izvoljen za novega predsednika deželnega sveta, podpredsednika pa sta Miloš Budin (DSL) in Cristiano Degano (KD). Severna Liga, ki je zmagala na junijskih volitvah, je tako vnovčala svojo prvo veliko politično zmago. Izvolitev na podpredsedniško mesto pa predstavlja velik osebni in politični uspeh tudi za Budina, ki je prvi Slovenec na tako visoki institucionalni funkciji.

Seja deželnega sveta (o njej podrobneje poročamo na 2. strani) je potekala brez velikih pretresov in presenečenj, saj so se stranke že prej sporazumele za imena novih skupščinskih voditeljev. Edinole krščanski demokrati so se skoraj do zadnjega

trenutka prepirali o izvolitvi predsednika, potem pa so se vendarle dogovorili za Fontaninija. PSI je zaradi notranjih razkorakov prvič izgubila mesto v tajnistvu skupščine, saj je njen kandidat dobil premalo glasov za izvolitev. Novoizvoljeni predsednik je napovedal, da bo odstopil takoj ob izvolitvi deželnega odbora, ki ga bo skoraj gotovo vodil prav on.

Fontanini (40 let) je doma iz Vidma. Je sociolog in je do izvolitve v deželni svet poučeval na videmski višji soli Stringher. Bil je do pred kratkim pokrajinski Lige svetovalec v Vidmu. Se proglasa za Furlana in je bil dolgo let angažiran v Furlanskem gibanju. Bu-

SANDOR TENCE

din (44 let) je bil 6. junija drugič izvoljen v deželni svet, Cristiano Degano (39 let) pa je novinec v politiki in je poklicu novinar na trzaskem sedezu RAI. Pripada levicarski struji trzasko KD. Predsednik je bil izvoljen skoraj plebiscitarno, saj je dobil kar 48 glasov na 60 volilcev. Zanj so glasovali zastopniki vseh strank, z izjemo SKP. Avtonomistične lige in nekaterih posameznikov. Budin je dobil 27 glasov svoje stranke, PSI, SKP, Zelene liste, PRI in dobršnega dela Severne lige. Degana je podprlo 32 svetovalcev.

Izvolitev Fontaninija in dveh podpredsednikov bo sedaj nedvomno pospešila razgovore

za izvolitev deželnega odbora. Voditelji Severne lige so glede tega precej optimistično razpoloženi in so prepričani, da bo Furlanija-Juljska krajina se pred poletnimi počitnicami dobila novo vlado. V tem okviru so včeraj izročili vsem svetovalcem neke vrste politično platformo za oblikovanje nove koalicijske.

Liga je torej naredila svojo politično potezo, sedaj se morajo ostale stranke izreči o njenih predlogih. Zelena lista je že pokazala veliko pripravljenost za sodelovanje z Bossijevimi pristasi, odločilno bo stališče, ki ga bosta v prihodnjih dneh zavzeli KD in DSL. Obe stranki se nista še jasno izjasnili, če mislita neposredno sodelovati s Severno ligo.

ZAKLJUČEK TOKIJSKEGA VRHA SEDMIH NAJBOLJ RAZVITIH DRŽAV

Konec sejma želja

TOKIO - Z besedami »Mi, voditelji držav in vlad sedmih največjih industrijskih demokracij...« so predsedniki in premijeri ZDA, Nemčije, Francije, Velike Britanije, Italije, Kanade in Japonske predstavili sklepno deklaracijo svojega devetnajstega srečanja. O pomembnosti tokijskega vrha bo - kot vedno - sodila sele prihodnost in resnična odločenost velesil, da se spopadejo s hudimi gospodarskimi težavami.

Razviti upajo, da bodo večletno gospodarsko nazadovanje in politično nevarno naraščanje brezposelnosti premagali z dogovorom o odpravi ali zmanjšanju carin na osemnajstih pomembnih industrijskih območjih. Obvezali so se, da se bodo spopadli vsak s svojimi gospodarskimi napakami: ZDA s proračunskim primanjkljajem, Japonska s presežkom in Nemčija s previsokimi obrestnimi merami. Da jih ne bi motile regionalne krize, so Rusiji namenili tri milijarde dolarjev za prehod v kapitalizem, govorili o odpisu dolgov državam tretjega sveta in opozorili na nepopolnopravne območje kalilce miru - kot so Irak, Libija, Severna Koreja, Srbija in Hrvaška(!) -, da jih bodo morda kaznovali. Začela se je tudi razprava o spremenjeni politični delitvi moči. Nemčija in Japonska sta odločno napovedali, da si bosta prizadevali za stalno mesto v VS OZN. Vsi udeleženci vrha so povedali, da so zadovoljni, se posebej ameriški predsednik Clinton, ki je uspešno prestal medijski del preizkusa svojih mednarodnih državnih sposobnosti. Kljub temu v soboto zvečer se ni sklenil sporazuma o natančno določenem odpiranju japonskega trga za ameriške izdelke.

(Agencije)

Ameriški predsednik govori novinarjem v Tokiu (Foto: AP)

Ciampi se vrača zelo zadovoljen

TOKIO - Italija zapusca tokijski vrh in se vrača na delo »z zaupanjem«, ki so ji ga dali partnerji sedmerice, da bi nadaljevala »tisti proces prenove, ki zaobjema moralne, politične in institucionalne aspekte«, kot ga je označil predsednik vlade Ciampi. Vrh ni bil izpit, a Italija ga je premostila brez popravilnih izpitov v najpomembnejšem predmetu, trdni volji, da se v težkih pogojih svetovne gospodarske recesije spopade »s problemi, ki so hujsi kot v drugih državah«.

Resiti te probleme v soodvisnosti svetovnih gospodarstev je pravi izziv za Italijo. Ciampi pa je zadovoljen, saj je na tiskovni konferenci poudaril, da je bil vrh »pozitiven«, ker je potekal »v sprostem ozračju«. Vseeno pa je navedel, da nihče ne bi smel pričakovati, da bodo taka srečanja rešila probleme sveta. Prav zato bodo poskusili na prihodnjem neapeljskem vrhu »nekoliko ublažiti pretirana pričakovanja«. Po njegovem je mednarodno sodelovanje »permanentni proces, ki traja vse leto«. Glede gospodarske krize je Ciampi navedel, da je sedanja »ciklična«, a se jo lahko preseže, »le če se odpravi strukturalne probleme«, tako da se poveča zaposlitveno ravno, ki je v tem trenutku predvsem v Evropi najhujsi problem.

Predsednik italijanske vlade je tudi pozdravil zamisel ameriškega predsednika Clintona o sestanku sedmerice, ki bi bil posvečen zaposlitveni problematiki. Po njegovem v Tokiu niso zahtevali omejitve »socialne države«, glede na italijanske razmere je Ciampi vz-

trajal pri izboljšanju »kakovosti« javnih stroškov.

Vsekakor pa je za Ciampija najpomembnejše, da so se v Tokiu domenili za konec pogajanj Uruguay Rounda o reformi GATT (svobodna trgovina) pred koncem leta. Navsezadnje je prav svobodna trgovina Zahodu omogočila, da je dosegel sedanjo raven razvisti.

Na tiskovni konferenci je Ciampi pozdravil tudi sklep, da mednarodne finančne ustanove v bodoče dajo prednost financiranju tistih projektov, ki ne bi imeli negativnih posledic za okolje. Glede italijanskega položaja je bil Ciampi še kar optimist, saj je prepričan, da bo Italija lažje prebrodila sedanje težave, ker ji svet ponovno zaupa.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Koroška delegacija pri SKGZ in SSK

Včeraj se je mudila na obisku na Trzaskem delegacija Narodnega sveta koroških Slovencev, ki jo je vodil Matevž Grlic. Srečala se je s predstavniki SKGZ in SSK.

stran 2.....

Slovinci in volilni zakon: težave v senatu

Ciampi je vladna se je zavzela zelo togo stališče do prilagajanja volilnih okrožij potrebam naše manjšine. Minister Elia je v bistvu zavrnil tozadevni popravek slovenskega senatorja Bratine.

stran 2.....

Staffieri bojkotira zakon za Kras

Trzaski župan Staffieri je našel način, da je vsaj začasno ustavil izvajanje deželnega zakona 16 iz leta 1992, ki predvideva vrsto ukrepov v korist Vzhodnega Krasa kot odškodnino za škodo, ki jo je tamkaj povzročila namestitvev sinhratrona v Bozovici. Staffieri je namreč zavrnil predloge, ki so jih za začetek izvajanja tega zakona oblikovale na dolgih pogajanjih Dežela FJK, Pokrajina Trst in Kraska gorska skupnost, pa tudi sama Občina Trst, ter v pismu predstavil protipredloge. Pismo so ostro obsodili na četrtkovi seji glavne skupščine KGS.

stran 4.....

Priziv SSK o trzaskih volilnih okrožjih

Na deželnem upravnem sodišču v Trstu je bila včeraj javna obravnava priziva, ki so ga vložili nekateri predstavniki SSK proti razporeditvi volilnih okrožij za izvolitev trzasko pokrajinskega sveta. Po mnenju SSK je namreč sedanja ureditev protistavna, saj jo ureja norma, ki ni v skladu z vsledjavno zakonodajo. Na sodišču so odvetniki vladnega komisarja, trzasko prefekta, notranjega ministrstva in trzasko občino iznesli več ugovorov, razsodba pa bo znana verjetno šele čez kak mesec.

stran 4.....

Gorica: umestitvena seja na pokrajini

Sinoči se je na prvi seji sestel pokrajinski svet v Gorici. Svetovalci so uradno zvedeli za sestavo odbora in se seznanili s programskimi smernicami. V začetku seje je bilo nekaj "proceduralnih" incidentov, ki pa so jih premostili. Pokrajinska uprava, ki jo vodi Monica Marcolini je torej sestavljena v celoti, upravni stroj pa lahko zdaj steče v celoti.

stran 6.....

Zaostrovanje med županom Tuzzijem in opozicijo

Opozicijske stranke na občini so skrajno nezadovoljne z ravnanjem župana Tuzzija, ki je v četrtek spet sklical občinski svet in napovedal razpravo tudi o zelo pomembnih vprašanjih. Pričakovati je, v kolikor tega ne bo storil župan z odstopom, razpust občinskega sveta.

stran 6.....

Cipollini spet prvi

Na francoskem Touru si sprinterja Cipollini in Nelissen podajata rumeno majico kot za stav. Spet jo je oblekel Italijan, ki je na včerajšnji 6. etapi (najhitrejši v zgodovini Toura, povprečna hitrost skoraj 50 km na uro) zasedel 2. mesto za Belgijcem Bruyneelom.

na 15. strani.....

Liga je doživela prvi uspeh

Izvolitev vodilnih teles deželne skupščine bo gotovo pospešila pogajanja za oblikovanje novega deželnega odbora
Na obzorju manjšinska vlada Severne lige - Prvi razkol v vrstah socialistične skupine - Politična nesoglasja med svetovalci KD

SANDOR TENCE

TRST - Furlanija-Juljska krajina bo morda še ta mesec dobila novo deželno vlado. Izvolitev Pietra Fontaninija (Severna liga) za predsednika skupščine in obeh podpredsednikov - Milosa Budina (DSL) in Cristianega Degana (KD) - bo gotovo pospešila pogajanja med strankami, ki so se v bistvu začela včeraj, ko je Liga predložila svetovalcem svoj okvirni politični program. Platformo v 14 točkah, s katero se zmogovalci junijskih volitev kandidirajo za vodenje deželne uprave, katere predsednik je bil doslej vedno predstavnik Kršćanske demokracije. To mesto pa bo po novem pripadalo Severni ligi.

Včerajšnja seja se je začela s skoraj enournam zamudo, za katero niso odgovornost svetovalci KD, ki so sele po hudih notranjih trenjih pristali na Fontaninijevo kandidaturu. Nekateri voditelji KD so namreč do zadnjega nasprotovali izvolitvi predsednika iz vrst Lige, z njo so se sprijaznili sele potem, ko je pršla vest, da uživa Fontanini široko podporo ostalih strank. Če bi KD vztrajala pri svoji kandidaturi, bi tvegala popolno osami-

tev, zato so njeni svetovalci (mnogi proti lastni volji) glasovali Fontaninija, ki je bil izvoljen skoraj plebiscitarno. Dobil je namreč kar 48 glasov na 60. Zanj niso glasovali edinole Stranka komunistične preno-ve, Furlanska avtonomistična liga in nekateri posamezniki, ki so se skrili za tajnim glasovanjem.

Glasovanje je potekalo brez presenečenj in po že vnaprej napisanem scenariju. Tajniška mesta pri predstavitvi skupščine so sla Komunistični prenovi, zelenim, misovcem in Listi za Trst. Prvic je iz vseh vodilnih funkcij deželne sveta izpadla socialistična stranka. Njeni trije svetovalci se včeraj niso mogli sporazumeti niti o skupni kandidaturi za enega od tajnikov skupščine. Seje nacelnikov skupin, ki je sledila izvolitvi predsednika, sta se udeležila celo dva predstavnika PSI. Renzo Tondo, uradni nacelnik skupine, in Gioacchino Francescutto, ki je povedal, da zastopa stranko deželno tajništvo. Tudi to prica, da je PSI po volilni katastrofi v popolnem razsulu. Včerajšnje seje se je udeležil tudi

Včerajšnja seja deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine (foto Krizmančič-KROMA)

furlanski svetovalec Angelo Compagnon, ki je komaj prišel iz zapora, kjer je sedel pod obtožbo ilegalnega finansiranja KD, iz katere je takoj po aretaciji izstopil.

Izvolitev predsedstva skupščine bo, kot rečeno, pospešila razgovore za sestavo nove vlade. Odnosi med strankami so sedaj nekoliko manj napeti, kot so bili pred dnevi, čeprav ostajajo politične perspektive še precej nejasne. Volilci

so vodilno vlogo zaupali Severni ligi, ki je včeraj zmagala prvo "rundo", sedaj pa jo čaka težka preizkusnja deželne vlade. Možnosti in hipoteze je glede tega v tem trenutku kar precej, glede na splošno politično situacijo pa je najbolj verjetno, da bo Liga ob soglasju ostalih večjih strank izvolila manjšinski odbor s časovno opredeljenim mandatom, ki mu bo predsedoval Fontanini. Pri tem bosta - poleg

Severne Lige - igrali ključno vlogo KD in DSL. Kršćanski demokrati so najprej javno povedali, da ne bodo nikoli sodelovali z Ligo, sedaj pa nekoliko spreminjajo stališča, ker se očitno nočejo sprijazniti z opozicijsko vlogo. Precejšnjo neznanjo pa predstavlja DSL, ki se na državni ravni predstavlja kot alternativa Ligi, v deželi pa nasprotno kaže veliko pozornost do tega novega političnega gibanja.

Priznanje za Slovence

TRST - »Zelo sem zadovoljen nad to izvolitvijo, ki pomeni priznanje ne samo za Slovence v Demokratični stranki levice, temveč za vso slovensko manjšino, ki je sestavni del te naše deželne stvarnosti. Upam, da bom po svojih skromnih močeh kos tej odgovorni nalogi.« Takole je Milos Budin komentiral svojo izvolitev za enega od dveh podpredsednikov deželnega sveta, ki je sicer pretežno institucionalna funkcija, v teh posebnih okoliščinah pa ima tudi velik politični pomen. Novost Budinove izvolitve je izpostavil sam predsednik Fontanini, ki je pozdravil dejstvo, da je bil v najvišje vodilno delo deželnega sveta izvoljen tudi Slovenec, kar prica o pisani narodnostni sestavi Furlanije-Juljske krajine.

Fontanini in podpredsednika Budin in Degano so bili "poslastica" za številne novinarje, ki so spremljali skupščinsko delo. Vsi trije novoizvoljeni predstavljajo po svoje novost. Fontanini in Degano sta novopečena svetovalca, ki sta se takoj povzpela na naj-

Podpredsednik deželnega sveta Milos Budin (f.KROMA)

višjo stopničko skupščine, Budin pa je prvi Slovenec, ki je bil kdajkoli izvoljen na to mesto. Novoizvoljeni podpredsednik deželnega sveta se bo - kot nam je povedal - v celoti posvetil svoji novi funkciji. Zato bo v kratkem odstopil z mesta zgoniškega zupana in tudi z mesta predsednika slovenske komisije DSL.

Veliko zadovoljstvo nad Budinovo izvolitvijo je izrazil nacelnik svetovalcev DSL Renzo Travanut. Ta izvolitev po-

meni priznanje Budinu za petletno marljivo delo v skupščini, a tudi politično občutljivost Occhettove stranke za probleme Trsta in slovenske narodne skupnosti. Ne gre namreč pozabiti, da je Budin edini Slovenec, a tudi edini trzaski deželni svetovalec z vrst DSL. Travanut je tudi dal razumeti, da bo Budin v primeru direktnega sodelovanja DSL v novem odboru gotovo med kandidati za odbor- niški resor.

Budinovo izvolitev so pozdravili svetovalci Zelene liste, ki so zanj glasovali. Gre nedvomno za pomemben dosežek v času, ko se v raznih krajih naše dežele pojavljajo nevarna nacionalistična trenja. Za slovenskega podpredsednika skupščine so glasovali tudi predstavniki Stranke komunistične preno-ve, ki so sicer kritični do načina izvolitve vodstva skupščine. Svetovalci SKP niso podprli ne Fontaninija in ne Degana, za Budina pa so naredili izjemo. Njihov nacelnik Fausto Monfalcon - bi si Budin zaslužil predsedniško mesto. (S.T.)

Predsednik SKGZ Klavdij Palčič je ob izvolitvi Milosa Budina za podpredsednika deželnega sveta izrazil zadovoljstvo krovnice organizacije. Budinu je izrazil iskrena vospila pri opravljanju pomembne funkcije in podprtal vrednost te izvolitve.

SENAT / NOVA VOLILNA ZAKONODAJA

Nobene občutljivosti za narodne manjšine

Zelo toga stališče ministra za reforme

VOJIMIR TAVCAR

RIM - Ko je dan za dnem mukoma valil na vrh gore skalo, ki je ponoči spet zgrmela v dolino, se mitični Sisifos najbrž ni cutil tako poparjenega kot tisti, ki se v Italiji ukvarjajo z manjšinskimi pravicami. Komaj se zdi, da je bil nek problem rešen, že zaveza drugje vrzel. In treba je začeti vse znova.

Tako je tudi z manjšinskimi pravicami v okviru reforme volilnih pravil. Prejšnji teden je senat, ob angaziranju slovenskega senatorja Darka Bratine in predstavnikov strank, ki so občutljive za manjšinsko problematiko, vnesel v zakonski predlog novih pravil za izvolitev tega doma, dolocilo, ki vsaj delno upošteva manjšinsko problematiko, saj nalaga tistim, ki bodo dolocali volilna okrožja, da jih na področjih, kjer živijo priznane manjšine, zamejijo tako, da bo omogocen tudi narodnostnim skupinam pristop do predstavnstva. In na teh področjih se lahko tudi ne upošteva ostalih splošnih kriterijev dolocanja okrožij. Pri glasovanju tega dolocila je bilo v senatu zaznati precejšnjo odprtost, ki pa se je v nekaj dneh razblinila, ko je ustavna komisija senata začela z razpravo o novih volilnih pravilih poslanske zbornice.

Poslanci so pri dolocanju volilnih pravil pokazali manjšo občutljivost za manjšine in so v členu, ki navaja kriterije za dolocitev okolisev in okrožij zapisali le, da je treba na področjih, kjer živijo manjšinske skupnosti, poskrbeti, da bodo slednje vključene v čim manjše število okrožij.

Zaradi tega so predstavniki DSL, sklicujoč se na Bratinove predloge za senat, predložili popravek, s katerim bi se pravila za zbornico zgledovala po tistih za senat. Toda ob ugovorih demokristjanskega senatorja Diega Carpeneda je tudi minister za reforme Leopoldo Elia bil manj odprt kot prejšnji teden. Koncalo se je tako, da je DSL umaknila popravek, ker je ocenila, da bi bilo škodljivo, če bi se komisija izrekla o njem negativno. Predložila ga bo spet plenarni skup-

ščini v upanju, da bo v avli manj gluhih uses.

Pred tem je senatna ustavna komisija - kot že pred njo poslanska zbornica - zavrnila predloge predstavnika južnotirolske SVP Rolanda Riza, da bi v proporcni kvoti za manjšinske stranke odpravili 5-odstotni vstopni prag. Tudi v tem primeru je popravo odločno nasprotoval ministar Elia, ki je poudaril, da v italijanskem sistemu niso predvidena v parlamentu mesta, rezervirana manjšinam.

Vzporedno je ustavna komisija poslanske zbornice začela z razpravo o novih pravilih za izvolitev tega doma, ki jih je ta sprejel prejšnji teden. Doslej v tem okviru ni bilo zabeležiti negativnih odmevov na odstavek, ki zadeva manjšine. Nasprotno izrecno ga je podprl predstavnik KD Enzo Balocchi, ki se je pri tem skliceval zlasti na problem Slovencev v Furlaniji-Juljski krajini. Do teza pa bi lahko prislo, ker je poročevalec Sergio Mattarella (KD) že napovedal vrsto popravkov k členu, ki zadeva zamejitev volilnih okrožij. In ni izključeno, da se v tem okviru namerava dotakniti tudi odstavka o manjšinah. Slika bo jasnejša v tork, ko bo ustavna komisija zbornice začela z obravnavo predlaganih popravkov.

Senat bo z razpravo o volilnih pravilih poslanske zbornice začel v torek, nova volilna pravila za senat pa bodo v avli poslanske zbornice v četrtek. Nacelniki skupin so za oba doma pripravili dokaj zahteven koledar del, da bi lahko volilna pravila dokončno sprejeta pred 6. avgustom, saj je že jasno, da si bosta morala doma spet izmenjati zakona o novih volilnih pravilih, ker oba nameravata vnesti nekaj popravkov. In do omenjenega datuma ima tudi manjšinski Sisifos se čas, da mukoma poriva skalo svojih pravic na greben volilnih pravil. Po tem datumu bo imel v breme veliko težjo skalo ustavnega zakona, ki terja kvalificirano večino in dvojno odobritev obeh domov parlamenta.

SREČANJI / NA SLOVENSKI KULTURNO GOSPODARSKI ZVEZ IN PRI SLOVENSK SKUPNOSTII

Predstavniki Narodnega sveta iz Koroške na obisku pri slovenski manjšini v Italiji

Predsednik SKGZ Palčič in predsednik NSKS Grilc poudarila pomen sodelovanja

TRST - Trenutek velikih sprememb, v širšem in ožjem prostoru, mora se bolj kot v preteklosti spodbujati manjšine k medsebojnemu sodelovanju in vztrajnemu iskanju skupnih interesov. Ideoloske in vsakršne druge pregrade je potrebno pri tem odpravljati, seveda ob spoštovanju pravil pluralistične. Le učinkovito povezovanje lahko zagotovi tako Slovincem v Italiji kot v Avstriji vlogo dejavnega subjekta v odnosih z matično Slovenijo in državama, v katerih manjšini zivita.

Prijateljski pogovor, ki je potekal včeraj na sežu SKGZ v Trstu med delegacijama Narodnega sveta koroških Slovencev in SKGZ, je bil v znamenju omenjenih izhodisc, ki so jih clani obeh

delegacij na povsem naraven način opredelili kot podlago, ki lahko jamci manjšinam uspešna prizadevanja za izhod iz stiska, v katerih se nahajata.

Razgovor sta vodila predsednika Matevž Grilc in Klavdij Palčič, prisotni pa so bili tudi vodilni predstavniki obeh zvez in vclanjenih organizacij, ki delujejo na različnih področjih, od kulture, gospodarstva pa do telesne kulture.

Znacilno je, da se Slovinci v Italiji in na Koroškem spopadajo s sorodnimi problemi, čeprav živijo in delujejo v različnih institucionalnih okoliščinah. Palčič je izpostavil negotovost, v kateri se je znašla slovenska manjšina v Italiji ob se vedno neresenem vprašanju zaščitnega zakona,

ob pomanjkanju jamstva, da se bodo z refinansiranjem zakona za obmejna območja rešile hude zagate pomembnih slovenskih institucij in, kar je ta trenutek še najbolj bolelo, da je bilo z novo volilno zakonodajo težko prizade- to zastopstvo Slovencev v izvoljenih telesih. »Institucionalne reforme postavljajo nase skupnost v popolnoma nov položaj in naša naloga je, da se v njem znajdemo. Potrebna je skupna akcija vseh Slovencev za predstavitev enotnega zaščitnega osnutka, zahtevati pa moramo tudi mehanizem, ki bo omogotil manjšini zajamčeno zastopstvo v izvoljenih telesih.«

Predsednik NSKS Matevž Grilc je ocenil poglede obeh organizacij kot zelo podobne, podčrtal pa je, da je tudi za koroške Slovence vprašanje zagotovljenega zastopstva bistvenega in nacelnega pomena. Izpostavil je potrebo, da bi imeli koroški Slovinci za okrepitev lastnih prizadevanj skupno organizacijo, skupno zastopstvo z doslednim upoštevanjem pluralizma in brez izrivanja nikogar pa bi moralo manjšini jamčiti večjo učinkovitost v nastopih tako v odnosu do Avstrije kot do matične Slovenije. Glede zastopstva v izvoljenih telesih je Grilc dejal, da gre za potrebo po minimalnem zagotovljenem zastopstvu, če pa so se drugi slovenski predstavniki izvoljeni v okviru vsedravnih strank, je to za manjšino lahko samo dobrodoslo.

NSKS in SKGZ povsem soglasata z oceno, da mora biti odnos matice do

Dopolodne so se koroški gostje sestali s predstavniki SKGZ (f. Ferrari/KROMA)

manjšine državniški in da morata obe skupnosti pri tem odigravati vlogo avtonomnega subjekta. Izrazena je bila skupna ugotovitev, da je za pravice manjšin nadvse pomembno zadržanje Slovenije tudi na mednarodnih forumih, saj lahko Slovenije mirne duše zahteva za Slovence izven svojih meja spostovanje pravic, ker je v tem pogledu v dejstvih doslednejša od drugih držav.

Delegaciji sta srečanje ocenili kot izredno koristno, sprico mnogih skupnih točk pa je bilo iznesenih tudi več predlogov za nadaljnjo sodelovanje, kajti neglede na dejstvo, da delujejo Slovinci v Italiji in Avstriji v različnih državah, se nekatera vprašanja pojavljajo kar vzporedno. To pomeni, da pozitivni ali negativni učinki odnosov do ene izmed skupnosti neizbežno vplivajo tudi na drugo.

Internacionalizacija manjšinskih zadev

TRST - Slovenija mora internacionalizirati neresena vprašanja slovenske manjšine v Italiji. Ta poziv slovenski državi sta z včerajšnjim srečanjem skupno naslovili delegaciji stranke Slovenske skupnosti in Narodnega sveta koroških Slovencev po pogovoru, ki sta ga vodila Ivo Jevnikar in Matevž Grilc. Slo je za zanimivo, predvsem informativno srečanje, na katerem sta delegaciji obeh narodnih manjšin podrobno seznanili sogovornike s položajem v Avstriji oziroma v Italiji.

Jevnikar je koroškim prijateljem podobno opisal položaj nase manjšine po nedavnih upravnih volitvah, pri čemer se je zaustavil predvsem pri zahtevi po zajamčenem zastop-

stvu Slovencev v parlamentu ter v drugih izvoljenih telesih. Politični položaj Slovencev v Furlaniji-Juljski krajini se je v zadnjem času po njegovem zelo poslabšal.

Grilc in rojaki pa so gostitelje informirali o stanju na Koroškem, o boju za zajamčeno zastopstvo in tudi o razhajanjih znotraj tamkajšnje slovenske manjšine. Zastopniki NSKS so bili s tem v zvezi kritični do projekta multikulture družbe, ki ga zagovarjajo nekateri krogi Slovencev na Koroškem. Delegaciji SSK in NSKS sta poudarili potrebo po utrditvi splošnih prijateljskih odnosov med organizacijama in sta se v tem okviru sporazumeli tudi za nekatere skupne pobude.

Srečanje na Opčinah s predstavniki SSK (f. KROMA)

DSL / ZASEDANJE VSEDRŽAVNEGA SVETA

Occhetto strnil hrastove vrste

Soglasna odobritev tajnikovega poročila

VOJMR TAVCAR

RIM - Cilj sedanje bitke ni več samo sprememba italijanskega političnega sloja. Bitka je zahtevnejša in dramatičnejša in tudi na evropski ravni se položaj lahko zaostri v bitki za obrambo demokracije in delovnega mesta.

To je okvir, v katerega je v svoji repliki tajnik DSL Achille Occhetto, postavil bitko Hrasta za nove odnose v Italiji. Po poldrugem dnevu razprave je vsedržavni svet DSL z veliko večino odobril tajnikovo poročilo in programske smernice, ki so bile nakazane. Prvic od nastanka Hrasta ni bilo niti enega nasprotnega glasa, pač pa samo delno nezadovoljstvo leve struje demokratičnih komunistov, ki so se vzdržali. Ob vprašanju za vezništvo in oblikovanja take napredne koalicije, pozorne do centra, ki bi lahko tekmovala za oblast, je Occhetto torej strnil vrste svoje stranke. To je tajnik tudi podčrtal v repliki z ugotovitvijo, da se je zacela pod krošnjo Hrasta nova faza, v kateri je stranka bolj enotna, ne da bi bila monolitna.

In to so podčrtali tudi diskutanti, ki so se zvrstili za govorniškim odrom. Se posebej je sovočje s tajnikom poudaril

drugi moz Massimo D'Alema, ki je v zadnjih mesecih večkrat prišel navzkriž z Occhettom. D'Alema je ocenil tajnikovo poročilo kot »resno in konstruktivno« in podkrepil njegov predlog s trditvijo, da je »DSL nastala, zato da tekmuje za oblast«. Za to je potrebno oblikovati sirše zavezništvo, DSL pa nima v tem procesu nobenih hegemonističnih skomin.

Z desne je vodja reformističnega krila Emanuele Macaluso podčrtal predvsem razliko med Hrasom in Stranko komunistične prenove, medtem ko je z leve vodja demokratičnih komunistov Aldo Tortorella zahteval prehod v opozicijo Ciampijevi vladi in večjo pozornost do alternativnih programov, »v katerih se želijo angažirati levičarji«.

Occhetto se je v repliki vrnil k glavnim točkam iz uvodnega poročila. Predvsem k ugotovitvi, da bodo zavezništva oblikovana okoli programa. »Ko bodo dorečena stališča o bistvenih programskih sklopih kot so problem juga in odnos med delom, razvojem in zaščito okolja, bo jasen tudi vladno projekt ter paleta sil, ki ga podpirajo. V tem okviru se je spet

povrniti tudi k odnosu z demokratičnim zavezništvom v odgovor tistim, ki so mu očitali mlacnost do te formacije. »Ker gre za projekt, za katerega smo zainteresirani, pozorno ocenjujemo, kako se organizira, predvsem pa nas zanima, da ne postane samo telo, ki združuje stare politične sile, pač pa se razvije v sirše zavezništvo, ki bi lahko postalo tudi volilni kartel.«

Occhetto je nato pozval vlado, naj se angazira v večji meri za ustreznejša volilna pravila. Kljub temu pa je tajnik DSL potrdil moralno zaupnico Carlu Azegliu Ciampiju, ker »se ni zgodilo nič takega, da bi nas sililo k spremembi stališč.«

O usmeritvi DSL sta se precej pohvalno izreкла socialisti Enrico Manca in Mauro Del Bue, medtem ko je bil glasnik Sevrne lige srdito zaničljiv. Posredno pa je Occhettova prizadevanja podprl tudi bivši veleposlanik ZDA Peter Secchia, ki je dejal, da se je novembra lani sesel z voditeljem DSL in njegovi sodelavci, da bi vzpostavil neposreden kanal komunikacije s stranko, ki se je približevala oblasti.

PODKUPNINSKA AFERA

Scalfarove izjave tolmači vsak po svoje

Odmevi tudi med sodniki

RIM - Veliko pohval, a tudi nemalo kritik. Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro, ki je v cetrtek spregovoril o vprašanju pravice, je izzval široko razpravo.

Predsednik republike je med drugim podčrtal, da je »jamstveno obvestilo nastalo kot zaščita interesov državljanov, včasih pa ga ubije«. Dodal je, da mora biti »preventivni pripor izjema«, predvsem pa ne sme postati sredstvo, ki »sili osumljenca k priznanju morebitne krivde«.

Tajnik KD Mino Martinazzoli je poudaril, da povsem soglasa s temi stališči in marsikdo je dejal, da je predsednik »končno spregovoril in se opredelil do tega vprašanja«. Nekateri senatorji KD, PSI in PLI so se takoj navezali na Scalfarove besede in napovedali resolucijo, s katero zahtevajo, naj vlada »problem preventivnega pripora postavi v jasno določene smernice zakona«. S predsednikom republike je soglasal tudi predsednik zbornice Giorgio Napolitano, ki pa je obenem opozoril, da predsednikovih besed ne gre tolmačiti kot napad na sodnike, saj je Scalfaro »opozoril na vprašanje spoštovanja človekovih pravic za vse državljane«. In v to smer je šlo tudi tolmačenje taj-

nika DSL Achilleja Occheta, medtem ko je bil ustavni izvedenec DSL Augusto Barbera bolj previden. Predsednikova stališča so pravilna, je dejal, dodal pa, da je treba paziti, »ker se ob morebitne zlorabe ne smejo obregniti samo, ko so jim izpostavljeni politiki in državní birokati«. Delo sodnikov preiskave »ciste roke« so branili predstavniki Mreže, medtem ko sta predstavnik Severne lige Francesco Speroni in Gianfranco Miglio posumila, da se za predsednikovimi besedami skriva zopetni poskus »brisanja kaznivih dejanj«.

Pa tudi sodniki niso dovolili, da bi jih kdo postavil na zatožno klop. Šef milanskega tožilstva Francesco Saverio Borelli je dejal, da predsednikovih besed ni imel za kritiko delu milanskih sodnikov, ki so »dosledno spoštovali zakon«, si prizadevali za cimhitrejši sodni postopek, pri tem pa jih je omejevalo pomanjkanje ljudi in tehničnih pripomočkov. Sodnik za preliminarne preiskave Italo Ghitti, ki prvi preverja delo tožilstva, pa je pojasnil, da so se preiskovalci »soočili s poskusi prikrivanja dokazov ali pa pred lažnimi dokumenti« zaradi česar so bili zaporni nalogi nujni. (VT)

KOPER / POBUDA RO SKD

Kako ščititi obe manjšini

Sodelovali so predstavniki SSK in Italijanske unije

»Zagovarjam popolno zaščito manjšin. Takšna stopnja zaščite je osnova za prijateljske in dobrososedske odnose. Manjšina in večinski narod naj v sožitju ustvarjata razmere, ki bodo vodile k odprtosti meja med državami nove evropske skupnosti. Enako zaščito, kot jo imamo v Sloveniji, pričakujemo tudi v sosednjih državah za slovensko manjšino. Zelim poudariti, da sprejemamo načelo recipročnosti in ga razumemo skupaj z nacelom dobrega zgleda kot pozitivni način sodelovanja s sosednjimi državami.«

Tako je povedal Ivo Bevk, predsednik Regionalnega odbora za slovensko Istro in Kras stranke Slovenskih kršćanskih demokratov, ko je v sredo na tiskovni konferenci v Kopru predstavljala stališča svoje politične organizacije do vprašanja manjšin v tem obmejnem protoru. Tiskovne konference sta se udeležila tudi trzaski pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj in predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul, ki sta nacelovala delegacijama, s katerima se je vodstvo SKD Slovence Istre tik pred srečanjem s casnikarji ločeno sestalo.

Breclj je povedal, da

Slovenci v Italiji se vedno ne uživajo zaščite svojih temeljnih pravic, in izrazil je zahtevo, naj italijanski parlament cim prej končno odobri pravičen zaščitni zakon, v skladu s sodobnimi evropskimi standardi. V tem okviru je tudi izpostavil potrebo po zaja mčenem zastopstvu slovenske manjšine v izvoljenih telesih. Tremul pa je poudaril predvsem tri zahteve italijanske manjšine, in sicer njeno soudeleženo pri oblikovanju nove zakonodaje o krajevni avtonomiji v Slovenski Istri, ohranitev Italijanskega programa TV Koper in tesno povezavo z Italijani na Hraskem.

Bevk in drugi krajevni voditelji SKD so sprejeli v vednost izvajanja obeh manjšinskih predstavnikov in se obvezali, da bodo pomagali reševati odprte probleme. Glede italijanske manjšine so navedli nekaj konkretnih ukrepov, ki so jih pripravljeni sprejeti oziroma podpreti, glede slovenske manjšine v Italiji so izrazili prepričanje, da bi kazalo vprašanje internacionalizirati, saj ze predlogo tici na mrtvi točki. Poudarili pa so, da je treba na vseh ravneh gojiti in uresničevati vrednote sožitja ob spoštovanju identitet vseh, ki živijo v tem delu Evrope.

NOVICE

Raziskava Censisa o vzhodnih državah

RIM - Tisti del Srednje Evrope, ki je se pred nekaj leti sodil v vzhodni blok, se trudoma in zmeden, vendar z velikim zaupanjem približuje trznemu gospodarstvu. Problemi so zahtevni, a premostljivi in postopno se bodo te države dokopale do gospodarskega vzpona.

Tako trdijo raziskovalci italijanskega zavoda Censis, ki so včeraj predstavili raziskavo o razvojnih mehanizmih Poljske, Češke, Slovaske, Madžarske in Slovenije. Povsod so italijanski raziskovalci za beležili zelo pozitiven odnos do trznega gospodarstva, obenem pa tudi zavest, da se je treba spoprijeti z dokaj hudimi problemi.

V vseh analiziranih državah je opaziti splošno negotovost, ki je značilna za zahtevno prehodno fazo in v tem okviru je delna izjema samo Madžarska. Povsod imajo po oceni italijanskih raziskovalcev največ perspektiv »lažje« gospodarske panoge, kot turizem in terciarni komercialni sektor, prehod na tržno ekonomijo pa bo počasnejši od pričakovega. V gospodarski stabilizaciji in lastninjenju so bili cilji doseženi samo delno, pojavi stagnacije, inflacije in brezposelnosti pa povzročajo hude težave. Napor za preseganje težav je velik, pričakovanja od Zahoda pa prav tako. Vzor je povsod Nemčija, ki pa je za države, v katerih prevladujejo majhna podjetja, zelo zahteven model. Skoraj nihče se ne zgladuje po Italiji in ob tem podatku se po oceni raziskovalcev velja zamisliti.

»Patron« sanremskega festivala zavrača obtožbe

SAMREMO - Sodna preiskava o domnevnih podkupninah ob festivalu italijanske popevke v Sanremu leta 1990 se je včeraj nadaljevala z zaslišanjem Marcella Bormaccinija, ki so ga - skupaj z bivsim pokroviteljem prireditve, Adrianom Aguzzinijem in z bivsim umetniškim direktorjem sanremskega casinaja, Sergiom Nannijem - v cetrtek zaprli pod obtožbo korupcije. Bormaccini, ki je bil Aragozzinijeva desna roka pri upravljanju njegove družbe OAL, je na vprašanja sodnikov odgovarjal z vztrajnim zanikanjem podkupovanja, enako zadržanje pa sta izbrala tudi ostala dva aretiranca.

Kot znano, je bil Aragozzini ze obsojen na štiri leta zaporne kazni zaradi korupcije ob sanremskem festivalu leta 1989, ko naj bi bil razdelil za okrog 900 milijonov lir podkupnin. Podobno vsoto naj bi »daroval« tudi leta 1990, obdarjeni pa so bili po mnenju sodnikov v pretezi meri politiki mesta cvetja, ki so v preteklih mesecih na ta račun ze prejeli devet jamstvenih obvestil. S podkupovanjem naj bi si popevkarski »patron« zagotovil pravico do organiziranja festivala, za svoje »darove« pa se je leta 1989 posluževal hranilnih knjižic na prinositelja, medtem ko je leta 1990 izbral sistem naplajenih ali lažnih računov.

REZIJA / OVREDNOTENJE KRAJINSKIH LEPO

Kamnite planinske hišice ki naj bi pritegnile turiste

Obsodba anonimne skupine, ki blati dejavnost Občine

RUDI PAVSIC

REZIJA - Občinski upravitelji v Reziji si ze dalj casa prizadevajo, da bi ovrednotili naravne lepote te doline in s tem pospešili prihod turistov. V to smer so bile izpeljane nekatere pobude, ki so jih zupan Paletti in ostali odborniki pripravili z namenom, da bi Rezija postala zanimiva tudi za sirsi krog ljudi.

Med te sodi zamisel o obnovitvi stevilnih planinskih kamnitih hišic, ki so posejane nemala povsod ob vznožju Kani-na in Sarta. Gre za majhne hišice, ki so služile planincem, da so v njih spravljali orodje in mlečne izdelke, preden so jih peljali v dolino.

Taksnih hišic je danes v Reziji veliko. Precej je podrtih ali povsem poskodovanih, več pa jih je v dobrem stanju. Domačini so začeli z njihovo obnovo in se vanje selijo ob vikendih, da bi nekaj ur preživeli v miru ob uživanju naravnih lepote. Zanimanje za tovrstno turistično ponudbo se je s casom povečalo, tako da v Reziji ze razmišljajo, kako bi stvar organizirano upravljali. Zamislili so si neke vrste agencijsko poslovanje, ki bi obiskovalcem, ki ze liho konec tedna ali daljši cas preživeti v teh obnovljenih hišicah, prislo na roko in jim nudilo potrebna navodila. V ca-

su, ko se rezijanski upravitelji prizadevajo za popuseitev turistične ponudbe, se morajo soocati tudi s polemikami, ki so nastale v zvezi s parkom Julijskih Predalp. Koordinacijski odbor parka je zavzel ostro stališče do anonimne skupine občanov, ki so dali nalepiti letake, v katerih je govo-

ra o zlorabi oblasti s strani občine Rezija in same Dezele.

Clani koordinacijskega odbora so izjavili, da ne razumejo taksnih ocen, saj gre ustanovitev parka v smer uveljavljanja tega območja tudi s krajinskega, naravovarstvenega in turističnega vidika.

JOZE KOREN

Cetrtkova seja glavne-ga sveta Kmečke zveze (na sliki f. KROMA), ki je pod predstvom Alojza Debelisa potekala v prostorih Hranilnice in posojilnice na Opčinah, je bila nekaj pregled položaja kmetijstva v državi s posebnim ozirom na deželno stvarnost in na položaj v trzaski pokrajini in občini. Tako iz u-vodnega poročila tajnika Bukavca kot iz razprave je izšla nickaj roznata in perspektivna slika sedanjega kritičnega stanja.

»V kmetijskem sektorju vlada splosna zaskrbljenost zaradi hude gospodarske krize, ki ima sicer sirši svetovni obseg, ki pa ima v Italiji svoje vzroke tudi v institucionalni in družbeni krizi in krizi moralnih vrednot«, je v uvodu ugotovil Bukavec in poudaril, da je na državni ravni najbolj občutena potreba po ustanovitvi novega ministrstva ali sorodnega organa za kmetijstvo, ki bi imel nalogo koordiniranja, nadzorovanja in usmerjanja kmetijske politike, ki jo mora vlada izvajati ob spoštovanju deželnih avtonomij. »Italijanski kmetje hočejo tudi v tem nadvse kriznem trenutku odigrati enakopravno vlogo za prepord družbe in gospodarstva, zavedajo se, da je treba prispevati k sanaciji državne bilance, toda to hočejo storiti ob spoštovanju načela uravnovesnosti in enakopravnosti z vsemi ostalimi gospodarskimi panogami. Zato mora vlada v novem go-

spodarskem manevru pravico porazdeliti bremena, da bi ta ne zatrla možnosti razvoja kmetijstva. Drzava mora sprostiti vse finančne pro-rasne postavke za kmetijstvo in mu zagotoviti večletna finančna sredstva, pospešiti kreditno reformo in crtati poviške za socialne pri-spevke, kot je to storila za ostale sektorje. Predstavitvi mora tudi svoje predlo-ge za reformo politike EGS kar zadeva življenjske interese italijanskega kmetijstva (kvote mleka, proizvodnje vina itd.).«

V nadaljevanju se je Bukavec ustavil pri političnem položaju na dezelni in krajevni ravni z ozirom na potrebo, da bi cimprej prišli do resitve institucionalnih vprašanj, na katere predvsem gospodarski sektorji ne morejo čakati. To velja se posebej za kmetijskega, ki zahteva odločen poseg dezelne vlade na področju finančnih naložb, reorganizacije birokratskega in strokovnega aparata, posodobljanja deželne zakonodaje itd. Posebno skrb in pozornost zah-

tevajo tudi odnosi s pokrajinsko in trzasko občinsko upravo. Odnosi s pokrajinsko upravo so bili doslej dokaj dobri, se zlasti pod komisarsko upravo, sedaj pa se zastavlja vprašanje, kakšen bo odnos nove Albertinijeve uprave do kmetijstva in teritorija. Pri tem je Bukavec izrazil upanje, da bo novi odbornik za teritorij in kmetijstvo, dr. Mezzena, ki je bil v preteklosti spodbudnik kraskega parka, za ta vprašanja pokazal razumevanje.

Odnos trzasko občinske uprave do kmetijstva in teritorija se medtem ni spremenil, kvečjemu je se slabši. Občina ne spoštuje sprejetih obvez v zvezi s sinhrotronom, ni ustanovila odbornstva za kmetijstvo, noče podpisati programskega sporazuma za izvajanje zakona 16/92, nadaljuje uničevalne posege v škodo kmetijskih površin itd.

Tajnikovo poročilo je bilo dobro izhodisce za poglobitev vrste problemov med razpravo, v kateri je npr. telka beseda o kvotah mleka, o nedelav-

nosti sekcije za kmetijstvo pri Trgovinski zbornici, o sredstvih tim. »ben-cinskega sklada«, iz kate-rega kmetijski sektor do-slej ni dobil nicesar, o davku ICI in se o drugem. Posebej je bilo v razpravi ugotovljeno, da strokov-

ne službe, ki bi jih morale zagotavljati javne uprave, v bistvu ne obstajajo in da je morala to vrzel KZ nadomestiti sama z ustanovitvijo svoje strokovne službe.

Na koncu razprave je bil sprejet sklep, da Kmečka zveza nastopi pri dezelnih političnih strankah za zagotovitev izvajanja obvez, ki jih je Dezela sprejela do kmetijstva, in tudi pri novi dezelni in pokrajinskih upravah in pri Obcini Trst za večje upoštevanje kmetijskega sektorja na Trzaskem. Pac pa je glavni svet z zadovoljstvom sprejel v vednost odločitev Dezelnega tehničnega odbora, ki je zavrnil sklepe Občine Trst o gradnji novih ljudskih stanovanj na Kolonkovcu.

BENEČIJA

Mittelfest je v krizi, zato se Čedad tolazi s Folkfestom

CEDAD - Cedad zeli postati pomembno kulturno središče ne glede na bodočnost in obseg Mittelfesta. Uresničitev takšne zamisli pa mora biti izraz tako javnih kot zasebnih ustanov, ki so doslej pokazale premalo zanimanja, da bi Cedad zaslovel ne samo kot zgodovinski, temveč tudi kot kulturni center.

O tem je telka beseda na včerajšnji predstavitvi Folkfesta, mednarodnega festivala etnične glasbe, ki se julija odvija v številnih krajih FJK, Istre, Koroske in Slovenije. K letošnji izvedbi se je Cedad približal bolj aktivno in ob sodelovanju občinske uprave, združenja trgovcev in gostincev ter nake-terih zasebnikov. Pripravili so pet kulturnih večerov, ki se bodo zvrstili na slikovitem trgu Paolo Diacono. Cedjaski del Folkfesta se bo pričel v ponedeljek, 12. julija, ko se bodo predstavili člani slovaškega Tehnik folk ansambla. Naslednji dan, v torek, pa bo na vrsti priznana furlanska skupina La sedon salvadie. V sredo bodo v Cedadu gostile mlade irske pevke skupine Ditherum; v cetrtek pa bodo s Portugalske prisli člani kvarteta De guitares de Coimbra. Zaključni večer na trgu Paolo Diacono bo v petek, 16. julija, ko bo na vrsti italijanska skupina Malbruk.

SKUPINA 89

Miting mladih: kako pomagati manj razvitim deželam Vzhoda

SAN GIOVANNI AL NATISONE - S predavanjem skofa iz Acerre, v blizini Neaplja, Antonia Riboldija se je včeraj v kraju San Giovanni al Natisone začelo 9. mednarodno srečanje »Meeting giovani«, ki ga prireja Skupina 89. Gre za manifestacijo, ki so jo prvič pripravili leta 1985 ob mednarodnem dnevu mladih in ob sodelovanju videmske skofije. Tema letošnjega srečanja, ki se bo zaključila jutri, je osredotočena na vprašanje evropske integracije in na pomoč, ki jo mora zahodni indu-

strializirani svet nuditi deželam Vzhoda. Na mitingu, katerega se udeležuje več sto mladih iz treh Benecij, bo telka beseda tudi o aktualnih vprašanjih. O tem bodo danes dopoldne (9.30) spregovorili na okrogli mizi sodnik Antonino Caponnetto, Gianni Nuvello in novinar Nuccio Fava. Nedeljski forum (začel se bo ob 11. uri) pa bo namenjen mladinski problematiki v nekaterih državah Vzhoda. Prisotne bodo delegacije mladih iz republik bivše Jugoslavije, iz Litve ter z Madžarske. (R.P.)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773175

Fototisk: ZTT, Trst
Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418

Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958

Dopisništva: Cedad, Ul. Ristoni 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462

Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468

Celovec, Wulfenasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418

Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481-533723 fax 0481-532958

Ekonomski propagand: Trst in Gorica: Publist

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: Studio Vista - Ljubljana

tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT.

financi in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi

850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 455 SIT

Naročnina za Italijo: letna 315.000 LIT

za Slovenijo: mesecna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,

Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Clan italijanske zveze casopisnih založnikov FIEG

NOVICE

Občinske izpostave bodo le začasno zaprte

Občinska služba za decentralizacijo je včeraj izdala tiskovno sporočilo, v katerem odgovarja na vesti o dokončnem zaprtju nekaterih občinskih izpostav. Občinska uprava s tem v zvezi obvesča, da bodo nekatere občinske izpostave res zaprli, vendar le za krajše obdobje v mesecih juliju in avgustu. Občinska izpostava za Zahodni Kras bo zaprta od 1. do 17. julija ter od 2. do 17. avgusta; izpostava Nova mitnica - novo mesto bo zaprta od 10. do 31. julija, svetoivanska izpostava od 12. julija do 7. avgusta, izpostava Skedenj-Carbola pa od 10. julija do 31. avgusta.

Jutri praznik Srednjeevropskega gibanja

Kulturno združenje "Mitteleuropa" prireja jutri, ob 19.30, pred diskoteko "La Capannina", v Ul. Costalunga 113, "Veliki poletni praznik Mitteleurope". Nastopil bo pevec Damiano Vitale, poleg njega pa se animatorji člani združenja Carneval Club Cervo ter godba na pihala "Refolo". Kot se na takem prazniku spodobi, bodo seveda za sladkose na razpolago tipične bavarske in tržaške jedi ter za take priložnosti nepogresljivo točno pivo.

Navodila za sečnjo drv

Občinska uprava sporoča, da je treba do 15. avgusta vložiti prošnje za sečnjo drv v občinskih gozdovih; prošnje je treba predložiti na občinsko upravo. Predložiti jih bo treba preko rajonskih svetov tudi za tiste občinske gozdove, ki sodijo v pristojnost ju-sarskih odborov.

Pri Confesercenti observatorij za finansiranje podjetij

V uradih Confesercenti v Ul. Battisti, 2, je vsak ponedeljek in vsako sredo, od 15.30 do 17.30, odprt "observatorij" o zakonih za finansiranje komercialnih, turističnih in servisnih podjetij". Vsako sredo je od 10. do 12. ure odprt urad za usmerjanje žensk v razne poklicne dejavnosti.

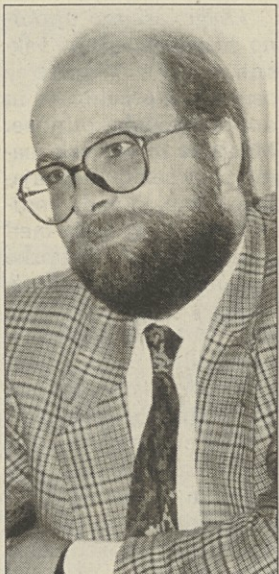
Narkomana rešili z injekcijo narkana

Včeraj popoldne, malo po 17. uri je priletna ženska opazila pred napol podrtim poslopjem med Ul. Mura in Ul. Cavana v starem predelu Trsta mladenica, ki je negibno ležal na tleh. Takoj je poklicala rešilec RK, ki je moskega prepeljal v bolnišnico. Tu so zdravniki takoj opazili, da gre za narkomana, ki si je vbrizgal prekomerno dozo mamila. D.B. je imel obhenem nekaj lažjih telesnih poškodb, ki naj bi jih zadobil pri padcu pred poslopjem. Zdravniki so moskemu vbrizgali injekcijo narkana, ki je hitro učinkovala. Po slabih uri je lahko D.B. že zapustil bolnišnico.

PROTIVREDNOSTI ZA SINHROTRON / OGORČENOST SKUPŠČINE KRAŠKE GORSKE SKUPNOSTI

Obsodba nezaslišanega izpada tržaškega župana

Staffieri dejansko bojkotira izvajanje zakona za razvoj Krasa

Predsednik KGS Ivo Sirca

Ceprav z nekajdnevno zamudo, je v četrtek skupščina Kraske gorske skupnosti le zadostila zakonski obvezi in odobrila obračun za finančno leto 1992, ki izkazuje dobrih 322 milijonov lir presežka. To je posledica umnega razpolaganja s proračunskimi sredstvi in pa zakasnelega državnega prenosa, saj je KGS prejela obvestilo o višji dodelitvi sredstev komaj januarja letosnjega leta, ko tega denarja ni bilo mogoče več potrositi. Vsekakor bodo ta finančna sredstva namenili za sedež KGS, ki ga preurejajo v poslojpu nekdanjega hotela v Sesljanu.

Dnevni red je bil tako na hitro izčrpan, vendar pa se je upanje, da se bo seja končala v rekordno kratkem času, izjalovilo po »krivdi« predsednika Iva Sirca, ki je svetovalce dolžnostno seznanil z nezaslišano politično cvetko tržaškega župana Staffierija na račun izvajanja projekta na Vzhodnem Krasu v tržaški občini s sredstvi, ki jih je namenil deželni zakon 16/92 kot protivrednost za razlastitev pas-niskih površin pri Bazovici za ureditve svetlobnega pospeševalnika. Prebral je pismo, ki ga je Staffieri 22. junija (ko je bil že znan izid balotaze za pred-

sednika tržaške pokrajine) poslal samovoljno in po pričevanjih sodeč brez vednosti občinskega odbora Pokrajini, Kraski gorski skupnosti in Deželi, se pravi krajevnim ustanovam, ki so skupaj oblikovale predlog za izvedbo nacrtovanih posegov. Svetovalcem so se najezili lasje, osuplo so lovili sapo in ogorčeno komentirali nespodobne argumentacije prvega tržaškega občana.

Staffieri z dobršno mero nadutosti ugotavlja, da je Vzhodni Kras teritorialno sestavni del tržaške občine in zato je treba problematiko reševati z vizijo interesov

celotne skupnosti. Opo-reka, da bi KGS prevzela vodilno vlogo pri izvajanju infrastrukturnih posegov, ker je ne moremo postavljati na isto raven z občino, ki je v vseh pogledih bolj kvalificirana, da izpelje javna dela, izraza odločno nasprotovanje vsakršnemu posegu večje ekonomske razsežnosti in se sklicuje na »nove usmeritve«, ki si vedno bolj utirajo pot. »Priateljsko« sicer župan naglasja, da ne nasprotuje kompenzacijskim posegom zaradi znanstvenih objektov na kraskem teritoriju, vendar pa sprico obsežnosti in pomembnosti nacrtovanih posegov lahko le občina v skladu s prostorskim načrtovanjem in politično-upravno vizijo odloča o »funkcionalno povezanih« posegih v korist celotnega prebivalstva.

Po tej premisi, v kateri Staffieri postavlja nekaj »formalnih« pic na i, pa izraža v nadaljevanju več vsebinskih pomislekov in oporeka realizaciji oziroma preureditvi nekaterih sportno-rekreacijskih in gospodarsko-kulturno-socialnih objektov. Staffierjev alternativni »recept« je stnjen v pet programskih posegov, za katere bi potrosili sredstva iz zakona st. 16/92.

1) izgradnja parkirišča na odprtem med Ferne-tici in Opcinami; 2) re-alizacija podvoza pod tr-bisko cesto pri gasilski kasarni; 3) obnovitev vo-dovodne napeljave do ze-lezniske čuvajnice v Trebcah; 4) preureditev, potenciranje in turistično valorizacijo strelišča na Opcinah kot dopolnilne turistične struk-ture Lipice, kar naj bi vz-podbudilo turistične tokove; 5) realizacija ka-nalizacije.

Predsednik KGS je seznanil svetovalce, da je upravni odbor analiziral ta dokument in bo zelo »trdo« odgovoril na neprikriti poskus tržaskega župana, da bi od-maknil 15 milijard lir vzhodnokraskemu prebivalstvu in v bistvu preprečil uresničitev del, ki jih finansira de-zela in ne občina. KGS kot agregacija ob-cin ima vsaj enako do-stojanstvo in pristojnosti kot številčno večja tr-zaska občina. Ze res, da je na Vzhodnem Krasu kar nekaj večjih struk-tur, ki pa so bile ure-sničene z denarjem za-sebnikov in iz javnih sredstev je pricur-ljalo bolj malo pomoči. Iz-vršilni projekt je bil iz-delan po več kot 30. se-jah ob predstavnstvu vseh zainteresiranih komponent in tehnikov (tržaska občina je bila

dalj casa odsotna, na zadnjih sejah pa je dala svoj pristanek odbornica De Comelli, ki ni iznesla nobenega ugovora). Sirca je poudaril, da so verjetno tudi »alternativna dela« koristna, vendar jih je občina dolžna izvesti s sredstvi iz svojega proračuna, medtem ko zakon st. 16/92 izrecno omenja izredne posege. Prava protivokacija pa je predlog o turistični namembnosti openskega strelišča, kjer krajevno prebivalstvo in organizacije zamen za dolgo zahtevajo, da ga preuredijo v spominski park kot poklon tolikim žrtvam nacifasističnega nasilja. Prizadeto prebivalstvo je demokratično izbralo KGS kot izvajalco del, ker ima zaupanje v to ustanovo in Sirca je najavil, da bo takoj po umestitvi komisarja na tržaski občini zahteval, naj on podpise dogovorjeni sporazum.

Svoje mnenje sta iznesla predstavnika tržaske občine v skupščini KGS. Anamarija Kalc (DSL) je ogorčeno ovrgla Staffierjeve hipoteze in najavila proučitev možnosti, da ga prijavi sodni oblastem zaradi opušcanja službene dolžnosti, Viezzoli (KD) je ocenil to kot predvolilno potezo in se zavzel za razpravo v urbanistični komisiji. (B)

DELO / V STOCKU ŠE STAVKAJO

Sindikalni odnosi še na mrtvem tiru cesta pa zaprta

Cestna zapora stavekajočih V terek poseg CGIL, CISL in UIL

Kot je bilo pričakovati, se položaj v tovarni Stock po včerajšnjem srečanju sindikalnih predstavnikov delavcev z vodstvom podjetja ni premaknil z mrtve točke. Po skoraj peturnih pogajanjih, med katerimi so stavkajoči delavci usporili cestno zaporo pred tovarno v Ul. Caboto, so stališča ostala praktično nespremenjena, nepopustljivost delodajalcev pa je med drugim prislila do izraza tudi v njihovi trditvi, da je stavka nezakonita. Stavka se je tako hoes nočes nadaljevala tudi včeraj, v ponedeljek pa se bodo zaposleni spet zadržali na sindikalni skupščini in sklepali o nadaljnjem zadržanju.

»Problem bi zeleti na vsak način rešiti pred 1. avgustom, ko se bo začel tritedenski kolektivni dopust,« pravi članica tovarniškega sveta Emilia Gec, ki ne skriva zaskrbljenosti, ker stavka začena težiti žepe zaposlenih. Po njenih besedah pa vodstvo podjetja ostaja popolnoma gluho za njihove zahteve, kar pospremi z grenkim komentarjem, da je treba »znati upravljati tudi človeški kapital«. Vodstvo podjetja je po včerajšnjem propadlem srečanju s tovarniškim svetom vsekakor zahtevalo sestanek s pokrajinskimi tajniki CGIL, CISL in UIL, do katerega

bo prislo prihodnji terek na sedežu tržaške zveze industrijcev. »Poteza se nam ne zdi najboljša,« zaključuje gospa Gec, »saj tako upajo, da bodo prislili do sindikalnega premirja mimo neposredno prizadetih. Toda v položaju, v katerem smo se znašli, je vsak poskus dobrodosel...«

Sindikalno obzorje je sicer dokaj razburkano tudi na drugih področjih. Po včerajšnji stavki prevoznih delavcev, ki jo je oklical avtonomni sindikat CISAL, se prihodnji teden obeta nova stavka v tem sektorju, ki so jo tokrat oklicali deželni sindikati prevoza CGIL, CISL in UIL. Jabolko spora je tokrat reforma krajevnega javnega prevoza, stavka pa bo v četrtek, 15. t.m. zajela vso državo, vendar z zagotovljeno prevozno službo med 13. in 16.30. uro.

V sindikalnih vrstah se medtem nadaljujejo tudi razprave o nedavno do-seženem sporazumu o ceni dela. Pozitivna ocena je prislila tako zasedanja pokrajinskega sveta delavcev DSL, kot s sestanka tržaskih pokrajinskih vodstev vseh treh sindikalnih konfederacij. Te so medtem že sprožile postopek za široko posvetovanje z delavci, ki ga bo treba opraviti pred 22. julijem, ko naj bi sporazum podpisali.

VOLITVE / PRIZIV SSK VČERAJ NA DEŽELNEM UPRAVNEM SODIŠČU

Zakaj državni zakon ne velja edinole v tržaški pokrajini?

Sodniki bodo objavili razsodbo mogoče čez kak mesec

Na deželnem upravnem sodišču je bila včeraj javna obravnava priziva, ki so ga vložili nekateri predstavniki SSK proti razporeditvi volilnih okrožij za izvolitev tržaškega pokrajinskega sveta. Sodišču je predsedoval Benedetto Pellingra, sestavljala pa se Umberto Zuballi in Enzo Di Sciascio. Vlagatelj priziva je zastopal odvetnik Peter Močnik, v imenu vladnega komisarja, tržaškega prefekta in notranjega ministrstva pa je nastopil odvetnik Marco Melloni od državnega odvetništva. Prisotna je bila tudi odvetnica tržaške občine Maria Serena Giraldi.

Naj najprej na kratko obnovimo vsebino priziva. Razporeditev volilnih okrožij za pokrajinske volitve ureja državni zakon 122 iz leta 1951, ki med drugim v drugem odstavku svojega 9. člena določa, da v mejah ene same občine ne sme biti več kot polovica pokrajinskih volilnih okrožij. Ta norma je razumljiva, če pomislimo, da bi v nasprotnem primeru pokrajinski svet postal nekakšen dvojniki občinskega sveta ene izmed občin, ki sodi pod njegovo teritorialno pristojnost. Vse to pa ne velja v tržaški pokrajini, saj se tu kar 21 od 24 volilnih okrožij nahaja v mejah tržaške občine. To pa zato, ker je svoj čas vladni komisar Palamara, ko je leta 1956 raztegnil zakon 122/51 na Trzasko, preprosto črtal drugi odstavek njegovega 9. člena. Prav proti temu

pa so vložili priziv tajniki sekcij SSK petih tržaskih okoljskih občin Tercon, Gruden, Gustin, Mahnič in Savron, ces da sta bili na tak način kršeni ustavni načeli o enakopravnosti vseh državljanov in o enotnosti državnega teritorija.

Priziv je naletel na vrsto ugovorov formalne in vsebinske narave. Tako je včeraj v razpravi na sodišču odvetnik Melloni osporaval vlagateljem priziva, da bi bil s sedanjo razporeditvijo volilnih okrožij kršen kak njihov legitimni interes, poleg tega pa opozoril, da bi moral biti priziv vložen tudi proti tržaški pokrajinski upravi, česar vlagatelj niso storili. Kar zadeva vsebino samega rekursa, pa so odvetniki vladnega komisarja, tržaškega prefekta, notranjega ministrstva in tržaške občine iznesli predvsem dva argumenta. Najprej so poudarili, da bi bila dodelitev polovice pokrajinskih volilnih okrožij okoljskim občinam krivična, ker v tržaški občini živi okrog 88 od sto celotnega prebivalstva tržaške pokrajine. Poleg tega pa so dejali, da je novi volilni zakon za občine in pokrajine implicitno ukinil staro zakonodajo o razporeditvi volilnih okrožij.

Odvetnik Močnik je včeraj osporaval vsem tem ugovorom. Povedal je, da so predstavniki SSK vložili priziv predvsem kot zainteresirani volilci, niso pa ga naslovili proti pokrajinski upravi, ker ne osporavajo nikakemu njene-

mu aktu, ampak aktu nekdanjega vladnega komisarja Palamare in aktom vseh tistih, ki so na tej osnovi razpisali zadnje tržaške pokrajinske volitve. Kar zadeva nesorazmerno veliko težo, ki bi jo dobili glasovi volilcev okoljskih občin v primeru, ko bi polovica volilnih okrožij odpadla nanje, je Močnik opozoril, da bi slo za stanje, kakršno danes že velja v Rimu, Genovi in v številnih drugih pokrajinah. Kve-cjemu bi morali torej postaviti pod vprašaj sam vsedrjavni zakon 122 iz leta 1951, a dokler slednji velja, bi moral veljati v vsej državi, vključno na Trzaskem. Kot povsem neobstoječo pa je Močnik označil

stališče, po katerem naj bi nova volilna zakonodaja implicitno razveljavila stare predpise o razporeditvi volilnih okrožij, saj so prav na osnovi slednjih bile razpisane zadnje pokrajinske volitve.

Do sem včerajšnja javna obravnava na deželnem upravnem sodišču. Zdaj imajo besedo sodniki. Kdaj bodo objavili razsodbo, je za zdaj popolnoma neznano. Najbrž čez kak mesec. Se bolj neznano pa je seveda, kaj bodo razsodili. Ni izključeno, da bodo priziv zavrnili, pa tudi ne, da ga bodo sprejeli, kar bi med drugim razveljavilo zadnje volitve. Se najverjetneje pa je, da bodo zadevo predali ustavnemu sodišču.

MATURA / POGOVOR S »ŠESTDESETICAMA« NA POKLICNEM ZAVODU STEFAN

Diana in Elda, odličnjakinji na »strokovni« v brk prepričanju o »nižjerazredni šoli«

Prvo zanima sedaj prehrabena znanost, drugo vodenje tovarn

Diana Colombin

Elda Jercog

Se se spominjate dijakinje, ki je prvi dan izpraševanj na poklicnem zavodu Stefan po opravljenem ustnem izpitu izjavila, da je »izgubila deset let življenja«? Usoda (beri: »šestdesetica«) je hotela, da spet spregovorimo o njej, crnolasi, kodrasti Eldi Jercog iz Saleza. A ne samo o njej. Tudi o Diani Colombin, blondinki iz Milj, ki ji dela enakopravno družbo na lestvici letosnjih odličnjakov na našem poklicnem zavodu.

»Strokovna«, tako pravita odličnjakinji svoji se-daj že bivši soli. Izraz sta spoznali že kot nižješolki, ko sta se začeli zanimati

MERJAN KEMPERLE

za višje sole in zavode, na katerih bi lahko nadaljevali solanje. Njuni izkušnji o izbiri sole sta si zelo zelo podobni.

Elda: »Ko sem z odliko končala obvezno solo, so mi profesorji svetovali, naj se vpišem na znanstveni ali na klasični licej. Svoje nasvete so delili na podlagi ocene, ne na podlagi mojega resničnega zanimanja. Ko so izvedeli, da sem se vpisala na "strokovno", me je marsikdo vprašal, zakaj sem se vpisala na to solo, ces, da to ni sola zame. Sele nekaj let kasneje sem razumela, kaj so hoteli reci.«

Diana: »Meni so svetovali, naj se vpišem na "klasično". Ko smo šli na ogled "strokovne" pa sem se odločila zanjo, ker mi je ugajala kemija. Sledila sem svojemu zanimanju, ne pa že ustaljenemu prepričanju o kvaliteti višjih srednjih sol.«

Odličnjakinji sta »razkrili«, kakšno je to prepričanje: »Najboljši dijaki naj se vpišejo na klasični ali znanstveni licej, srednje dobri dijaki na "trgovsko" ali učiteljske, najslabši pa na "strokovno"«.

Elda vztraja: »Tudi za številne profesorje nižjih srednjih sol je "strokovna" nižjerazredna sola. Mnogi pravijo, da na tej soli ne delajo nič. A to ni res. Na kateri soli pa imajo po 40 ur tedenskega pouka, vsak dan od 8. do 15. ure? Nekateri ugovarjajo, ces, da imamo 15 ur laboratorija, kar pa ne drži, saj laboratorij ne

zavzame 15 ur, v laboratoriju pa se ne spi, se dela! In se to: v našem razredu smo začeli v dvajsetih, končalo nas je sedem.«

Po tem j' accuse splošnemu prepričanju o renomeju zamejskih višjih sol in srčnem zagovoru »strokovne«, ki jima dajeja najvišji oceni svojo zlahtno težo, se besedica, dve, o studiju in obehih za prihodnost.

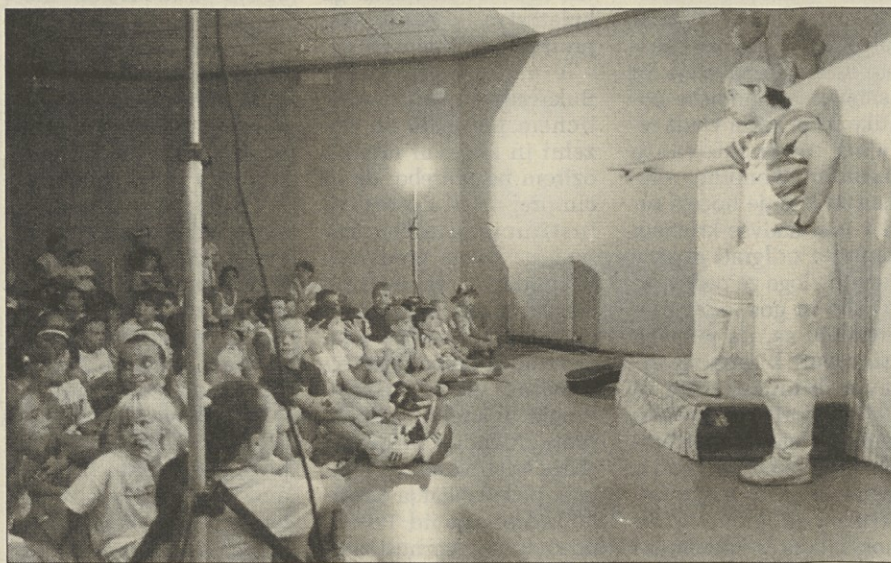
Obé dijakinji sta studirali v kemijsko biološkem oddelku po eksperimentalnem nacrtnu »Prokejt '93«. Predvsem s praksjo v zadnjih dveh letih sta mnogo pametnega pridobili. Eldo Jercog je studij mikrobiologije na zivilih toliko prevzel, da bo po vsej verjetnosti nadaljevala studijsko pot na triletni soli za prehrabene znanosti v Padovi. Ze sedaj je mnogo bolj pozorna na hrano: predno je, si umije roke; ko kupuje hrano pogleda vedno na rok zapadlosti.

Diani Colombin je »strokovna« zadostila predvsem zaradi opravljene prakse. Ce bi se sedaj zaposlila v laboratoriju, bi znala opravljati potrebne analize. Trenutno jo mika sola za vodenje podjetij v Vidmu, ker smatra, da je bistvo take sole v razumevanju stvari, ne pa v pifljanju na pamet, ki je značilno za številne fakultete. Skratka: ce bo slo vse po nacrtnu, se Miljam kmalu obeta nova managerka. Seveda z upanjem, da bo doletela se delovala kaka tovarna. Srečno!

LUTKE / GOSTOVANJE LJUBLJANSKE SKUPINE ZOOM

Kozliček Kozlè je zabaval v Saležu in Dijaškem domu

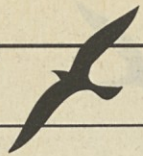
Prodoren uspeh med malčki poletnih centrov v Zgoniku in v mestu - Gostovanje je priredila ZSKD

Otroci poletnih centrov v Zgoniku in v Dijaškem domu Srečko Kozlè, kako poreden in navihan je kozliček Kozlè. Lutka na palci iz penaste gume je storila vse mogoče in nemogoče, da bi Igralcu preprečila pot v glasbeno solo. Igralec pa se ni dal: dobro je vedel, da lahko račun na »pomoč« otrok, ki so mu priskocili s ploskanjem, odgovarjanjem na vprašanja, petjem.

Odziv malčkov je bil res gorec, kar priča o zanimivosti, živosti in zivahnosti lutkarske pred-

stave, ki jo je ljubljanska lutkovna skupina Zoom predstavila dopolne v Občinski knjižnici v Saležu, popoldne pa - kot receno - v Dijaškem domu. Gostovanje je priredila Zveza slovenskih kulturnih društev, gre pa ga uokviriti v letošnji cetrtri Poletni lutkovni pristan, mednarodni festival lutkovnih skupin in lutkarjev, ki ga prireja Lutkovno gledališče iz Maribora. Pobuda je doživela prodoren uspeh, saj so se otroci ob peripetijah Igralca in kozlička Kozlèta prešerno nasmejali in se pozabavali.

GLEDALIŠČE / PREMIERA SREČANJA

Priložnost za zabavo a tudi za razmislek

Izvirna interpretacija Mirande Caharija in Livia Bogatca

BOJANA VATOVEC

Srečanje med moskim in žensko, ki sta prehodila že več kot polovico življenjske poti, ki so se jima sanje o srečni in zadovoljni prihodnosti že spremenile v grenko razočaranje in sivo sedanjost, tako da ju le na pol zavestne utvare branijo pred obupom, srečanje, ki v obeh zbudi pozabljeni mladostni zar in iskro upanja na srečo, o vsem tem pripoveduje gledališka predstava, ki bo popestrila našemu občinstvu letosnje poletje.

Predstavo so pripravili režiser Mario Ursič in igralca Miranda Caharija ter Livio Bogatec, da zapolnijo luknjo, ki je nastala ob odločitvi Slovenskega stalnega gledališča, da se vsaj za letos odpove svoji že tradicionalni poletni ponudbi. Organizator hvalevrednega in - vsaj po prvi predstavi sodeč - uspešnega projekta je Ars Nova, njegovo uresničitev pa je omogočila Trzaska kreditna banka.

Motiv za igranje Srečanje je povzel po enodejanski Jozef in Marija avstrijskega dramatika Petra Turrinija (v komaj minuli sezoni smo jo lahko gledali v Gledališču Cristallu v postavitvi trzasko La Contrada). Ma-

rio Ursič je dogajanje prestavil v naše okolje in sedanjosti, tako da se v njem poleg splošno človeške tematike osamljenosti in odtujenosti odražajo tudi vprašanja, ki se neposredno nanašajo prav na tukajšnje, našo stvarnost, čeprav je v prestavitvi delo zgubilo del grenkobe in sivega brezupja, je ostrina ironičnih opazk ostala nedotaknjena, le vedri optimizem, ki ga morda navdihuje milejša in sončno mediteransko podnebje, vliva več upanja, da se bo usoda obeh junakov - in tudi naša - obrnila na bolje.

Izredno agilna predstava, ki ne predvideva zapletenih kulis in jo je zato mogoče prilagoditi zelo različnim zunanjim okoljem, sloni izključno na ramenih obeh junakov, Ane in Rudija, ki delata v isti gostilni. Zvečer po odhodu gostov se zapleteta v pogovor, v katerem na začetku pokazata svoj lažno zadovoljni obraz, počasi pa postajata vse bolj sproščena in iskrena, tako da priznata marsikatero slabost in razočaranje, na koncu pa se jima razodene tudi možnost medsebojnega zblizanja in neznosti. Ana in Rudi seveda govorita v

Miranda Caharija in Livio Bogatec (foto KROMA)

narečju, nabrežinskem in kriskem, v katerem so primesani tudi izrazi, ki jih nasi ljudje najpogosteje uporabljajo v vsakdanjem pogovoru. Dialogi zvenijo zelo naravno, pristno in neprisiljeno, nikoli niso pretirano paradistični, kot se včasih dogaja v narečnih komedijah. Prav za jezikovne plati je v priredbi najbolj razviden osebnoprni odnos obeh igralcev, ki sta v predstavo gotovo vpleta se marsikatero drugo osebno izkušnjo. Iz nju-

ne interpretacije vsekar veje dobro poznavanje človeške duše in tudi razumevajoča naklonjenost do Ane in Rudija. Predstava je tako priložnost za smeh in zabavo, a tudi povod za razmislek o nas in naši družbi. Po prvih dveh predstavah včeraj in predvčerajšnjim na dvorišču Partizanskega kluba v Boljuncu so predvidene ponovitve se po drugih vaseh na Trzaskem, v Beniciji in morda na Gorškem.

Dražba slik preložena na ponedeljek

Zaradi nenadne bolezni voditelja bo danes v občinski galeriji v Repniču odpadla napovedana javna dražba dvajsetih originalnih slik uveljavljenih umetnikov iz naše dežele in Slovenije. Prireditelj so jo preložili na ponedeljek, 12. t.m., vedno ob 19. uri in 70 odstotkov vnovčenih sredstev bodo namenili za pomoč bosanskim beguncem. (B)

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
10. julija 1993
AMALIJA

Sonce vzide ob 5.26 in zatone ob 20.54 - Dolzina dneva 15.28 - Luna vzide ob 23.39 in zatone ob 12.09.

Jutri, NEDELJA,
11. julija 1993
OLGA

TEMPERATURA VČERAJ: temperatura zraka 25 stopinj, zračni tlak 1017,5 mb ustaljen, veter 10 km na uro zahodnik, vlaga 58-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Davide Alessio, Antonio D'Ambrosio, Matteo Quargnali, Katarina Zuzek.

UMRLI SO: 67-letni Sauro Bazzocchi, 56-letni Mario Canciani, 72-letna Maria Principi, 65-letna Maria Robelli por. Cargnelli, 89-letni Vittorio Bonghesse, 88-letna Maria Sturm, 81-letni Guido Centini, 86-letna Elvira Bozzer vd. Leban, 61-letna Edda Natech vd. Bello, 94-letna Antonia Grudevich.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

OKLICI: upravniki Carlo Quinto Degana in univerz. študentka Sabina Brocchi, uradnik Dario Piccin in uradnica Cristina Cecchi, instalater Gianfranco Vignini in uradnica Adriana Zubin, geometer Marino Pestel in uradnica Rosanna Antonazzo, novinar Paolo Quazzolo in učiteljica Giuliana Krizman, lekarnar Antonio Vignini in funkcionarica Novella Benolich, gledališki tehnik Cristiano de Forheger in uradnica Rossana Facciuto, uradnik Mauro Umer in grafkarica Federica Ramani, sofer Stefano Cerneca in uradnica Daniela Tasso, zidar Vincenzo Corrado in vajenka Serena Lucchesi, ribič Guido Degressi in trgovka Erika Pohlen, zobotehnik Nevio Giorgi in vtrnarica Sabrina Cecchetto, ribič Giorgio Lello in trg. pomočnica Liana Filippa Valanti, pek Fabio Maurich in gospodinja Marzia Vincin, trg. pomočnica Sergio Negrino in uradnica Antonella Sila, trgovec Tullio Sineri in trgovka Antonella Lonza, agent javne varnosti Gianfranco Vuch in trg. pomočnica Orietta Bonifacio, uradnik Marco Antonio Volpe in uradnica Daniela Fanna, specializiran tehnik Andrea Manganaro in studentka Tanja Kalin.

Godbeno društvo Viktor Parma - Trebče 1913 - 1993 vabi na jubilejne prireditve ob 80 - letnici

PROMENADNI KONCERT

pihalne godbe GORJE pri Bledu
danes, 10. t. m., ob 19. uri - Sportni park Griza - Trebče

POVORKA IN POZDRAVNI KONCERT GOSTUJOČIH GODB iz Dobrodo, Nabrezine, Proseka, Doline, Trsta in trebških jubilarantov

jutri, 11. t. m., ob 17. uri - Sportni park Griza - Trebče
v ponedeljek, 12. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov

Vsak večer ples z ansamblom Kraski kvintet

OBCINA REPENTABOR

10. in 11. julija 1993 v Repnu

31. RAZSTAVA TERANA in pokušnja domačih belih vin

Program: Danes, 10. t. m.: ob 18.30 otvoritev vinske razstave; nagrajevanje najboljših razstavljenih vin; otvoritev razstave slikarja Eugena Gustina; odprtje kioskov na Mouzarju ob 20. uri nastop folklorne skupine "Nagelj" iz Toronta - Kanada ob 21. do 0.1 ples z ansamblom Zvezde

Jutri, 11. t. m. ob 8. uri mednarodni balinarski turnir v organizaciji balinarske sekcije Kraski dom in pod pokroviteljstvom občine ob 9. uri ex tempore za otroke iz vrtca in za osnovno ter srednješolsko mladino ob 17. uri odprtje kioskov ob 20.30 do 0.30 ure ples z ansamblom Lojze Furlan

SD ZARJA - BAZOVICA

vabi na tradicionalni

ŠPORTNI PRAZNIK

danes, 10. t. m. in jutri, 11. t. m. na vrtu

Gospodarske zadruge v Bazovici

Oba večera ples.

Igrala bosta ansambla Pomlad in Happy day.

Delovali bodo dobro zalozeni kioski.

Deklinski zbor Devin in Fante izpod Grmade vabita na

DRUŽABNI VEČER

danes, 10. t. m., ob 21. uri na sedežu pevskih zborov v Devinu

8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure. Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Poletno predvajanje filmov - 21.30 »Jona che visse nella balena«, r. Roberto Faenza.

EXCELSIOR - 18.30, 20.20, 22.15 »Bagliori nel buio«, r. Robert Lieberman.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.40, 20.20, 22.00 »Ballroom - Gara di ballo«, r. Baz Luhrmann.

NAZIONALE 1 - Zaprto zaradi dopusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto zaradi dopusta.

NAZIONALE 3 - Zaprto zaradi dopusta.

NAZIONALE 4 - Zaprto zaradi dopusta.

GRATTACIELO - 17.30, 19.05, 20.40, 22.15 »Un piedipiatti e mezzo«, i. Burt Reynolds.

MIGNON - Zaprto zaradi počitnic.

LJUDSKI VRT - Poletno predvajanje filmov - 21.15 »Il distinto gentiluomo«.

EDEN - Zaprto zaradi dopusta.

CAPITOL - 18.00, 20.00, 22.00 »Lezioni di piano«, r. Jane Campion, i. Holly Hunter, Harvey Keitel.

ALCIONE - 20.15, 22.00 »Il cattivo tenente«, i. Harvey Keitel.

LUMIERE - 18.45, 20.10, 22.15 »Stefano quante storie«, i. Maurizio Nichetti.

GRAD SV. JUSTA - Poletno predvajanje filmov: 21.15 »L'ultimo dei mohicani«.

RADIO - 15.30, 21.30 »Sexual Rollerbabies«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

SKP Krozek Kras prireja 16., 17., 18. in 19. t. m. PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA v Zgoniku.

Igrala bosta ansambla Lojze Furlan in Krt.

SLOVENSKA PROSVETA priredi v soboto, 17. t. m., ob 20.30 in v nedeljo,

SKP Krozek Kras prireja 16., 17., 18. in 19. t. m. PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA v Zgoniku.

Igrala bosta ansambla Lojze Furlan in Krt.

SLOVENSKA PROSVETA priredi v soboto, 17. t. m., ob 20.30 in v nedeljo,

SKP Krozek Kras prireja 16., 17., 18. in 19. t. m. PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA v Zgoniku.

Igrala bosta ansambla Lojze Furlan in Krt.

SLOVENSKA PROSVETA priredi v soboto, 17. t. m., ob 20.30 in v nedeljo,

SKP Krozek Kras prireja 16., 17., 18. in 19. t. m. PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA v Zgoniku.

Igrala bosta ansambla Lojze Furlan in Krt.

KMECKA ZVEZA opozarja clane, ki so v teh dneh dobili vabilo za poravnavo davka ICI v Nabrezini in Dolini, da je datum naveden v vabilu zgrešen. Zato jih vabi, naj se javijo: - v Dolini v sredo, 14. t.m., ob 8.30 do 13.00 in od 14.00 do 17.00; - v Nabrezini v petek, 16. t.m., ob 8.30 do 13.00 in od 14.30 do 18.00.

IZLETA

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV obvešča, da je se nekaj mest za izlet na Sviscako. Vpisovanje je možno v dopoldanskih urah v ul. Cicerone 8, tel. st. 360324.

SK BRDINA organizira izlet v Benetke z ladjo v nedeljo, 18. t. m. z odhodom iz Trzica ob 8. uri. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseka ul. 131 na Opcinah 14. in 15. t. m. od 20. do 21. ure. Informacije po tel. st. 212859 ali 299573.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA TRST - sola M. Kogoj sprejema potrditve vpisov svojih gojencev za solsko leto 1993/94 do 30. t.m. vsak dan razen sobote od 9. do 11. ure na sedežu ul. R. Manna 29.

DDT Ziga Zois obvešča, da so na razpolago diplome od solskega leta 1973/74 do solskega leta 1988/89 za knjigovodnje in od solskega leta 1984/85 do solskega leta 1989/90 za geometre.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst sporoča, da je v teku vpisovanje na tečaj »150 ur« za delavce in odrasle za doseg diplome srednje sole. Tečajev se lahko udeležijo osebe, ki so dopolnile ali do 31. decembra 1993 dopolnijo 16 let starosti (za tiste, ki niso se dopolnili 23 let je obvezna diploma osnovne sole); tečajji so brezplačni, trajajo eno solsko leto, od oktobra 1993 do maja 1994 za skupno več kot 350 učnih ur; tečajji z italijanskim oz. slovenskim učnim jezikom bodo potekali na italijanskih oz. slovenskih srednjih solih; tečajji lahko obiskujejo tudi razvajani iz držav, ki niso članice EGS, ki imajo dovoljenje za bivanje. Rok za vpis zapade 15. julija oz. konec septembra. Prosnje sprejemajo vse državne srednje sole s slovenskim učnim jezikom na Trzaskem.

SLOVENSKE DEZELNE ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE prireja v solskem letu 1993/94 v Trstu naslednje tečaje: za dodeljene uradniškim delu 1. letnik (1.200 ur), za uradnike uvožno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1.200 ur), za kuharje - 1. in 2. letnik (1.200 ur letno), osnovne informatike - MS DOS 5, WINDOWS 3 (40 ur), električne razpredelnice (60 ur), urejanje besedil (60 ur), urejanje datotek (60 ur), začetniški tečaj masine (70 ur), izpopolnjevalni tečaj za gostince (30 ur), strojepis z videopikanjem (150 ur), osnovna informatika za prizadete (50 ur), gledališka sola (150 ur), splošno kmetijstvo (150 ur) in za animatorje (40 ur).

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 30. t. m. na zasedanju sedeža Zavoda, Ul. Revoltella 37, tel. s. 394515, vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure. Za tečaj iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. st. 362941.

SKLAD »M. Cuk« prireja KROZEK LATINSKINE za srednješolce, ki nameravajo na klasični, znanstveni in pedagoški licej. Informacije dobite vsak dan od 13. do 15. ure od 12. do 23. julija (razen sobote in nedelje) v uradih Sklada - Narodna ul. 126 - Opcine (tel. 212289).

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV je zacelela nabiralno akcijo za postavitev nagrobnega spomenika skladataleji U. Vrabcu. Prosimo, da morebitne zadavne prispevke nakazete na t.r. st. 01/7401/22 pri TKB in na t.r. st. 11385 pri HPO.

V nedeljo, 18. t. m., ob 9. in 11. uri bo v Domu na Brdini na Opcinah predavanje o masazi in japonskemu naravnemu zdravljenju reiki s praktičnimi prikazi masaže.

KRUT pripravlja 10-dnevno zdravljenje v zdravilišču Radenci od 12 do 22. septembra 1993. Prijave do 23. t. m. od 9. do 17. ure na sedežu krožka, ul. Cicerone 8, tel. st. 360072 ali 360324.

OSMICO ima odprto v Samotorci Stanko Gruden. Pristopna kapljica z domačo prstom.

OSMICO ima Igor Milic v Zgoniku st. 4.

OSMICO ima Boris Pangerc - Dolina 116. Toci pristopno belo in crno domačo kapljico.

OSMICA je odprta v

NOVICE

Zaposlovanje delavcev iz območja tretjih držav

Združenje ANOLF (Associazione nazionale oltre le frontiere), ki deluje v sklopu sindikata CISL, sporoča, da je ministrstvo za delo objavilo navodila glede izdajanja soglasja za sezonsko zaposlovanje delavcev iz držav, ki niso članice Evropske gospodarske skupnosti. Gre za dispozicije, ki zadevajo predvsem delavce na področju gostinstva v trčaski, goriski in videmski pokrajini. Soglasje se izda sele po dejanski ugotovitvi, da je pomanjkanje delavcev v tej dejavnosti stvarno in po ugotovitvi, da ni drugih brezposelnih, z isto ali podobno kvalifikacijo, ki bi bili pripravljeni razpoložljiva delovna mesta sprejeti. Podjetja, ki se zanimajo za zaposlitev sezonskih delavcev, bodo morala sčasoma s prošnjo za zaposlitev delavcev v tej sezoni, predložiti tudi dokazilo o izplačanih osebnih dohodkih in socialnih prispevkih za v lanske sezoni začasni zaposlene delavce.

Razprava v DSL glede računov porabe plina in elektrike

Obcinski odbor DSL je te dni ponovno razpravljal o vprašanju, ki povzroča precejšnjo nejevoljo med občani. Gre za težko razumljiv način obračunavanja plina in elektrike s strani občinskega podjetja. Obcinski odbor stranke ugotavlja, da je bilo to vprašanje že večkrat na dnevnem redu, vendar pa ga pri mestnem podjetju niso uspeli rešiti, čeprav bi bilo to mogoče, saj razpolagajo s sodobnim mehanografskim centrom. Obcinski odbor DSL tudi navaja načine, kako bi bilo mogoče izstavljanje računov in plačevanje urediti smotrnejše, predvsem pa bolj enakomerno porazdeliti med letom.

Podpisovanje peticije za ustanovitev Kraškega parka

Združenje "Terra-Lega ambiente" prireja danes podpisovanje zahteve za ustanovitev parka na Krasu. Podpisovanje bo danes od 17.30 do 19.30 v prehodu pod Gorisko hranilnico na korzu Verdi. Isto zahtevo za ustanovitev parka pa lahko vsakdo podpiše pri odvetniku Paolu Bevilacqua v ulici Duca d'Aosta št. 50 od ponedeljka do četrta od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure. Pri podpisovanju mora vsakdo pokazati veljaven osebni dokument.

Danes bodo pokopali dr. Tristana Pausija

Pogreb znanega in v težki prometni nesreči pri Dobravljah na Vipavskem preminulega zdravnika Tristana Pausija bo danes ob 9.30 iz mrliške kapele goriske splosne bolnice, od koder bodo pokojnega prenesli v cerkev sv. Ignaca na Travniki. Pogreb bo na glavnem pokopališču.

POKRAJINA / PRVA SEJA PO VOLITVAH

Uprava umeščena stroj lahko steče

V začetku seje nekaj proceduralnih zapletov - Branje programskih smernic

VLADE KLEMSE

Goriški pokrajinski svet, izvoljen 6. junija, je bil na sinočni seji umeščen, prav tako so bili svetovalci in javnost seznanjeni s sestavo pokrajinskega odbora, pa tudi s programskimi smernicami, ki jih namestila uresničevati ekipa ki ji predseduje Monica Marcolini. Pokrajina ima torej novo upravo, upravni stroj lahko steče, Severna liga ima zdaj vse možnosti, da dokaze to, kar je v volilni kampanji obljubljala in napovedovala: uspešnost, prosojnost in se marsikaj drugega, kar močno pogojuje v italijanski in tudi goriski skupnosti.

Ker se bomo k programskim smernicam se povrnili, bi našo pozornost usmerili k dogajanju na sinočni prvi seji v tem mandatu, ki je bila, vsaj če vzamemo v postev zunanji videz, res nekaj posebnega. Ze zaradi občinstva, pretežno mladega, ki je napolnilo sicer ob zasedanjih pokrajinskega sveta skoraj dosledno prazno dvorano. Ne niso bili v večini pristasi Lige. Teh je bilo mogoče najmanj. Veliko je bilo predstavnikov raznih strank, ki so prisli, največ iz radovednosti, pa tudi iz drugih raz-

logov, na umestitveno sejo. Novo vzdušje je bilo opaziti tudi na fasadi pokrajinske palače, kjer sta, poleg italijanske, plapolali se zastava Evropske skupnosti in zastava pokrajine.

Ker je tudi predsednica v svojem uvodnem poročilu omenila, da pač nova ekipa potrebuje nekaj časa, da se povsem vklopi v delo, to je bilo razvidno sicer tudi na sinočni seji in ker bomo uspešnost nove uprave lahko ocenjevali sele čez čas, bi nekaj pozornosti namenili proceduralnemu zapletu, takoj na začetku seje, ki ga je sprožil predstavnik zelenih Renato Fioralli tako glede volilnih izidov, sprico zapletenosti novega volilnega zakona, kakor glede izpolnjevanja pogojev za izvolitev. Navedel je nato se nekaj drugih pomislekov, ter s postavljanjem specifičnih vprašanj, tudi glede zamenjave v pokrajinskem svetu, starih svetovalcev, ki so sedli na odborniška mesta, postavil na preizkusno neizkusnost predsednice ter končno napovedal, da se glasovanja o umestitvi svetovalcev ne bo udeležil. Pomisleke o veljavnosti

sklica seje ter o rokih (seja naj bi se sklicala že do 3. julija) je izrekel predstavnik DSL Pironi. V razpravo so posegli se nekateri drugi svetovalci.

Končno je prislo do glasovanja o umestitvi, oziroma potrditvi izvoljenih. Za je glasovalo 20 svetovalcev, proti je bil eden (Buttignon SKP), eden se je vzdržal, eden pa se glasovanja ni udeležil.

Predsednica je zatem sporočila sestavo pokrajinskega odbora: Enzo Tirelli, Cesare Oblach, Franco Gualtiero, Raul Lovisoni, Aldo Scuro, Giorgio Grossi. Podpredsednik pokrajine bo Tirelli, odbornik za največ pooblastili pa Giorgio Grossi. Predsednica je zase zadržala pristojnosti s področja izvajanja politike enakih možnosti. Tudi glede postopka imenovanja odbornikov, ne toliko glede pristojnosti, ker je ta točno določena, marveč glede načina oziroma rokov v katerih so bila imena sporočena, je bilo slišati nekaj pripomb.

Končno smo prisluhnili kratkemu predgovoru predsednice in branju programskih točk, o čemer bomo sicer se podrobneje poročali.

OBČINA / PROTEST OPOZICIJE

Mera je polna!

Zupan Tuzzi gre trmasto po svoji poti. V četrti tek je razposlal vabilo za sejo občinskega sveta, za sredo, 14. in četrtek, 15. t.m. Sčasno so na celniški svetovalskih skupin prejeli telegram s katerim jih dr. Zappalà, načelnik svetovalske skupine KD vabi na srečanje, kjer naj bi se pogovorili o možnem izhodu, da se prepričajo predčasne volitve.

Ni povsem jasno, če sta bili pobudi usklajeni, ali pa deluje zupan samostojno načelnik skupine spet po svoje. Dejstvo je, da so se predstavniki nekaterih opozicijskih strank (Genovesi, Fornasir, Busolini, Pecorari) v trenutku ko so prejeli dnevni red zasedanja, razjezili in to upravičeno. Zupan je na dnevni red, ki obsega kar 29 točk, uvrstil tudi taka vprašanja, ki nikakor ne sodijo v sklop tekoče administracije, ampak imajo posebno politično tezo.

V odprtem pismu javnosti opozarjajo na velika protislovja v ravnanju zupana in ostanka občinskega odbora in obenem sporočajo, da se že pripravljajo na predčasne volitve, kajti takšna praksa ne more trajati.

V pismu predstavnikov opozicijskih gibanj in strank navajajo potek dosedanjih srečanj in vsebino dogovorov z zupa-

nom. Tako so se na srečanju v Coroninjevi vili dogovorili, da bo zupan do 15. julija odstopil in v tem času se bo občinski svet ukvarjal le z razreševanjem vprašanj tekoče administracije.

Na naslednjem srečanju so načelniki svetovalskih skupin opozicije ponovno naglasili, da ni mogoče razpravljati in odločati o pomembnih zadevah. Izrazili so pripravljenost, da omogočijo nadaljevanje mandata občinskemu svetu, vendar pod pogojem odstopa zupana in celotnega odbora in pod pogojem spremembe v programu zlasti kar zadeva bolnišnico in solo za finančno strazo.

8. julija so prejeli telegram načelnika svetovalske skupine KD s katerim jih vabi na srečanje za razreševanje krize. Sčasno so prejeli tudi vabilo na sejo občinskega sveta z dnevnim redom, ki obsega tudi vprašanja posebne pomena.

Tako ravnanje je zdaj povsem deligitimiralo zupana in ostanek odbora.

Podpisniki zagotavljajo, da bodo na soočanju s kršcansko demokracijo sli, (srečanje naj bi se odvijalo sinoči) zato ker so za dialog, vendar pa tudi zato, da sogo- vornikom povedo, da se že pripravljajo na volitve.

GRAD / GLEDALIŠKI FESTIVAL

Fojeva satira o odkritjih K. Kolumba

Danes zvečer bodo v okviru 3. festivala amaterskih gledališč na goriskem gradu odigrali Fojevo komedijo "Isabella, tre caravelle ed un cacciaballe". Komedijo bo uprizorilo gledališče Cooperativa Del Giulare iz Salerno. Gledališče sodi med najboljše skupine na letošnjem festivalu in se poteguje za prvo mesto, ki ga bodo določili med vsemi gledališkimi skupinami gledalci tako, da bodo glasovali z ocenami za vsako gledališko predstavo, ki so jo videli. Skupina velja za eno najboljših amaterskih gledališč v Italiji in je prejela že skorajda vse

najvažnejše nagrade za amaterska gledališča v Italiji (Pesaro, Macerata, Schio, Vicenza, Bolzano, Trento, Verona, Agrigento, Siracusa, itd.). Danes zvečer bodo predstavili močno predelano satirico farso Darija Foja, ki je delo napisal že leta 1963. Gre za komedijo, ki na zafrkljiv in jede- k način govori o Kolumbo- vem osvajanju Novega sveta. V glavnih vlogah nastopajo Gaetano Fana- saro, Flavia Palumbo, Marcello Andria, Enzo Tota, Roberto Lombardi, Augusto Landi, Carlo Avarista, delo pa je zreziral in sodobno pri- redil Andrea Carraro. Predstava bo ob 21. uri.

GRADEŽ / SKUPINA OTROK IZ OSIJEKA

Teden dni na počitnicah v znamenju solidarnosti

Letovanje je omogočila nadškofijska Caritas

Za petdeset otrok iz Osijeka in njihovih spremljevalcev se zaključuje enotedensko bivanje v kampu v Gradežu, ki ga je omogočila nadškofijska Caritas, nekatere druge humanitarne organizacije in tudi posamezniki. Danes se gosti že pripravljajo na pot proti domu, kamor bodo sli jutri. Teden dni so preživeli pod plateno streho v Gradežu. Gostom iz Osijeka so se pridružili vrstniki iz Podturna, saj je bil eden od ciljev pobude utrjevanje prijateljstva in sodelovanja. Med bivanjem v Gradežu so bili tudi na izletu v Benetkah, včeraj pa so obiskali goriski grad. V Gorici jih je sprejel nadškof Bommarco.

Gosti iz Osijeka, vrstniki iz Gorice in spremljevalci v Gradežu - Foto Studio Reportage

SEGHIZZI / ZVEČER NAGRADE

Zadnji dan nastopov

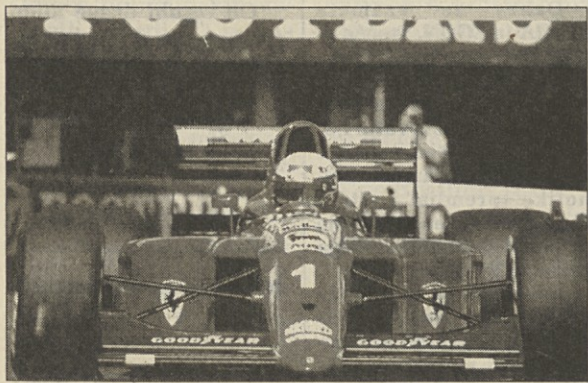
Predzadnji dan mednarodne tekmovalne pevske revije je potekal v znamenju enoglasnih zborov. Prvega mesta niso podelili, na drugo mesto se je uvrstil češki zbor Amicitia Foerster iz 89.17 točkami, na tretjem mestu je zenski zbor Lajos Kossuth iz Ceglèda na Madžarskem s 86.14 točkami, s 85.40 točkami je sledil pevski zbor Città di Parma, zenski pevski zbor Janus Pannonius iz mesta Pecs na Madžarskem je prejel 84.03 točk, zenski pevski zbor S. Pio XX iz Trsta pa je prejel samo 71.83 točke. Včeraj zvečer ob 21. uri je bilo v dvorani goriske telovad- ne zveze UGG tudi podeljevanje dosedaj že določenih nagrad v polifo-

ninem petju in slovesen koncert nagrajenih zborov. Danes pa bo na sporedu zadnji del zborovskega tekmovanja, ki se bo pričelo že ob 9. in nadaljevalo ob 15. uri z nastopom zbora S. Pio X iz Trsta, zbora Giuseppe Peresson iz kraja Piano d'Arta, za njima bo nastopil zenski pevski zbor Janus Pannonius iz Pecs, Ljubljanski madrigalisti pod vodstvom Matjaža Šeka bodo zapeli po eno Merkujevo, Lebicevo, Svarovo, Jezevo in Vrabčev pesem, za njimi pa zbor Jubilate iz Legnana, zbor Credo iz mesta Dubna in zbor Amicitia Foerster iz Brna. Ob 21. uri bo slovesna razglasitev letosnjih zmagovalcev in slavnostni koncert.

AVTOMOBILI / NA TRŽAŠKI CESTI

Ferrariji na ogled v Gorici

Promocijska pobuda kluba ljubiteljev

Danes je za ljubitelje sportnih avtomobilov znanke izreden dan, saj si nekaj primerkov sanjskih avtomobilov iz Maranello lahko ogledajo

na ploščadi pred bencinsko crpalno Agip na Trzaski cesti, v bližini sedeza italijanskega avtomobilskega kluba (ACI). Med razstavljeni-

mi avtomobili bo Prostov dirkalni ferrari iz Formule 1, mitični stroj za milijardarje F 40, tu bodo se legendarni avto Dino Ferrari 246 in celo 250 Scaglietti. Tu jim bodo mehaniki in sodelavci znane avtomobil- ske hiše razložili posebne in zanimivosti posameznih strojev, na bližnji crpalni pa bodo ob tej priložnosti ponujali (in opravljali) tudi razne storitve po ugodnih cenah. Na sliki Prostov dirkalni avtomobil ferrari formule 1, ki bo danes na ogled.

MEJA / KNJIŽICA Z BESEDILOM V DVEH JEZIKIH

V Sloveniji že v obtoku nove prepustnice Štrožji nadzor glede kriterija bivališča

V mejnih občinah v Sloveniji so že nekaj časa v obtoku nove prepustnice. Po zunanosti se precej razlikujejo od dosedanjih obrazcev, so namreč nekoliko manjše, ovornice je rjavkaste barve, besedilo pa je natisnjeno samo v slovenski in italijanski in ne tudi v srbohrvaščini, kakor je bilo na starih obrazcih.

Naj ob tem povemo, da imajo na italijanski strani še veliko zalogo starih obrazcev in da bodo zato še lep čas, tudi novim imetnikom, izstavljali knjižice, ki so

bile natisnjene že pred leti in so torej v treh jezikih.

Uvedba novih knjižic za prehod meje v okviru videmskega sporazuma o maloobmejnem prometu pa je bila tudi priloznost, na slovenski strani, za strožje izvajanje kriterija, da imajo pravico do maloobmejnega prepustni- ce le občani s stalnim bivališčem na območju v videmskem sporazumu navedenih obmejnih občin (v Sloveniji jih je sedem). Tako razpolagamo z informacijo, da so v zadnjem obdobju na mejnih prehodih odvzeli

kar precej prepustnic osebam, ki ne izpolnjujejo več tega pogoja. Tak je recimo primer oseb iz drugih republik nekdanje Jugoslavije, ki v tem času niso uspeli ali hoteli rešiti statusa državljanstva, nimajo stalnega bivališča na v sporazumu predvidnem območju in torej ne izpolnjujejo enega od osnovnih kriterijev.

Na policiji v Novi Gorici so nam potrdili, da so že do zdaj opravljali tovrstno kontrolo, da pa uvajanje novih prepustnic omogoča bolj kapilarno izvajanje.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri bodo na Goriskem obratovalne naslednje bencinske crpalke

GORICA
IP - Trg Crispi
ESSO - Ul. Lungo Isonzo
MONTEHELL - Ul. Aquileia
ERG - Smihelova Ulica
AGIP - Ul. Trieste

TRZIC
MONTEHELL - Ul. Boito
IP - Ul. Metteotti
AGIP - Ul. Cosulich

KRMIN
AGIP - Drevored Vnezia Giulia

GRADISCE
MONTEHELL - Ul. Trieste

SKOCJAN
AGIP - Ul. Garibaldi

SLOVRENC
MONTEHELL - Ul. D'Annunzio.

RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia

MARJAN
MONTEHELL - Ul. Manzoni
STARANCAN
AGIP - Ul. Mainardis

OBVESTILA

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE GORICA sporoča podjetnikom, ki izdajajo davčna potrdila (ricevuta fiscale), da lahko uporabljajo stara potrdila do popolne izkoriščenosti zaloga. Informacije nudijo v uradih združenja od 8. do 13. ure ali na tel. 32844 - fax 536667.

SPD GORICA priredi v nedeljo, 11. julija izlet v Val Cimoliana, na območje naravnega parka Prealpi Carniche. Vodi Zorko Cotar. Skupne hoje bo od 5 do 6 ur. Prevoz s lastnimi sredstvi. Informacije po tel. 30995.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi v nedeljo, 8. avgusta, izlet in piknik v Masunu pri Ilirski Bistrici. Ob pikniku in odhodu na visoki planoti bo prosta zabava. Vpisovanje samo v sredo, 21. julija, od 10. do 11. ure na sedežu društva. Samo en avto-bus!

KINO

GORICA
VITTORIA 20.00-22.00
-24.00»Proposta indecente«, Prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO 18.00-20.00-22.00»Qualcuno da amare«.

GRADEŽ
CRISTALLO 20.30-22.30 -24.30 »Proposta indecente «. Prep. mladini pod 14. letom.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 pri Sv. Ani, Ul. Garzarolli 154, tel. 522032

POGREBI

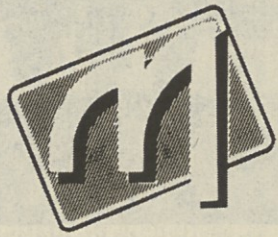
Danes ob 9.30 Tristano Pausi iz mrliške veze splosne bolnišnice, ob 11. uri Anselma Racolin vdova Kos iz bolnišnice Janeza od Boga v kapu- cinsko cerkev in na glav- no pokopališče.

mauro larise

SEZONSKI DOPUSTI

GORICA - KORZO ITALIA 197

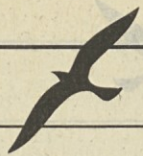
OD DANES, 10. JULIJA DALJE

LA MAGLIA

TRŽIČ - Ulica Roma 58 - Telefon (0481) 790074

VELIKA
POLETNA
RAZPRODAJA

KONEC VRHA NAJRAZVITEJŠIH DRŽAV SVETA

Tokijsko obdobje

Sporazum sedmerice o zmanjšanju carin, ameriškega primanjkljaja in evropskih obresti ter odpiranju japonskega trga je šele črka na papirju

Voditelji sedmih najbolj razvitih držav sveta so v petek sprejeli načrt v treh delih za okrevanje mednarodnega gospodarstva, ki je nekaj let zapored tone proti ničelni rasti. Da bi preprečili hude politične težave, ki jih s seboj prinaša tako majhna gospodarska rast - predvsem 23-mi-

lijonsko nezaposlenost samo v državah velike sedmerice -, naj bi vsaka od treh svetovnih območjih velesil zrtvovala najbolj sporne postavke svoje gospodarske politike.

Japonska je obljubila, da bo z ustreznimi davčnimi in monetarnimi ukrepi spodbudila svojo potro-

BARBARA KRAMZAR

snjo. S tem bi drugim omogočila večji izvoz na svoja tržišča in gospodarsko oživitve po vsem svetu. Seveda samo v primeru, opozarjajo strokovnjaki, če se bo tujim izdelkom tudi res posrečilo prodreti na

japonski trg. Samo politične odločitve najpomembnejših prestolnic sveta za to ne bodo zadostovale, tuja podjetja bi morala dobiti ključ do japonskega sistema distribucije.

Evropa se je obvezala, da bo zmanjšala svoje obrestne mere, s tem pocenila kapital in omogočila napredek v finančnih tokovih in investicijah. Z drugimi besedami, evropski tekmeči bi radi preprečili zatekanje svetovnega kapitala v nemške banke, ki jim nudijo največje obresti.

Nemška zvezna banka namreč s takšno politiko znižuje inflacijo, ki galopira zaradi monetarnega plavečanja združitve, druge države pa ne morejo dobiti dovolj kapitala za oživljanje proizvodnje.

Združene države Amerike pa naj bi po dogovoru iz Tokia zmanjšale svoj velikanski proračunski primanjkljaj, ki prav tako močno draži ameriški denar, s tem pa tudi vlaganja v vsem svetu, saj je dolar se vedno valuta mednarodnih finančnih in gospodarskih tokov.

Zaradi hudih gospodarskih težav v vseh najrazvitejših državah sveta seveda ni presenetljivo, da so voditelji sedmerice posvetili največ pozornosti prav ekonomiji. Mednarodna politična vprašanja so tokrat potisnili na drugo mesto, se največ besed so na-

menili Rusiji, predvsem zato, ker jim lahko edina pokvari vse gospodarske načrte, če je ne bodo s krediti držali nad vodo. Predsednik Boris Jelcin je zaradi strahu zahodnjakov pred političnim, vojaškim in jedrskim kaosom v nekdanji Sovjetski zvezi dobil tri milijarde dolarjev za prehod svojega realsocialističnega gospodarstva v kapitalistično, obljubil pa so mu tudi pokop hladnovojnih zakonov, s katerimi so svoji nekdanji sovražniki Sovjetski zvezi preprečevali uvoz visoke tehnologije.

Zadovoljni Jelcin je zato brezskrbno zavrnil japonske namige, ki bi se z njim rada pogovarjala o vrnitvi spornih Kurilskih otokov. »Če bi se pogovarjal o tem, bi za pot domov potreboval vizo,« je povedal novinarjem z mislijo na svoje domače politične nasprotnike, ki samo cakajo na možnost obračuna z ruskim predsednikom.

Novi gospodarski položaj v svetu pa počasi spreminja tudi političnega. Nemški kancler Kohl je napovedal, da si bo njegova država prizadevala za stalni sedež v VS OZN s pravico veta. Nemčija bo svoja prizadevanja uskladila z Japonsko, z drugo državo, ki jo zaradi njene vloge v drugi svetovni vojni ustanovna listina OZN se vedno omenja kot sovražnico.

G7: kdo in s kom trguje

Izmenjava blaga in storitev držav G7 presega 50 odstotkov vsega svetovnega uvoza in izvoza.

Največji izvozniki blaga:		Največji izvozniki storitev:	
Država	Delež v odst.	Država	Delež v odst.
ZDA	12,1	ZDA	16,7
Nemčija	11,6	Francija	9,4
Japonska	9,2	Nemčija	6,7
Francija	6,4	Italija	6,3
Vel. Britanija	5,2	Vel. Britanija	5,9
Italija	4,7	Japonska	5,1
Nizozemska*	3,8	Kanada	1,8
Kanada	3,6		

*Ni članica G7

(Podatki za l. 1991 in 1992)

Članice G7 največ trgujejo z državami v razvoju.

Tržišča, na katerih najbolj narašča uvoz iz ZDA:		Tržišča, na katerih najbolj narašča uvoz iz Japonske:	
Tržišče	Letna izmenjava v odstotkih	Tržišče	Letna izmenjava v odstotkih
Kitajska	24,7	Kitajska	39,6
Bližnji vzhod	23,0	Bližnji vzhod	24,9
Latinska Amerika	18,7	Latinska Amerika	22,8
Afrika	11,5	Azija	12,4
Azija	9,9	ES	8,0

(Podatki za obdobje 1990-1992)

Države v razvoju so najboljše tržišče za članice G7.

- 32% severnoameriškega blaga izvažajo v države v razvoju (prav toliko kot na Japonsko in v Zahodno Evropo)
- 44% japonskega blaga izvažajo v države v razvoju.
- 45% zahodnoevropskega blaga izvažajo v države v razvoju (znatno več kot v Japonsko in v ZDA)

(Podatki za l. 1992)

Vir: Sekretariat GATT, Zeneva

AP/Bob Bianchini

MADŽARSKA

Zakon o zaščiti manjšin

Madžari trdijo, da je njihov zakon lahko za zgled vsej demokratični Evropi - Podobne zakone bi Madžari radi videli v državah, kjer živijo številne madžarske manjšine, zlasti v Romuniji

PAOLA JUVENAL / AFP

BUDIMPESTA - Madžarski parlament je sprejel zakon, ki zagotavlja pravice različnim narodnostnim skupnostim na njenem ozemlju. Sredi viharjev nacionalističnih zahtev v Vzhodni Evropi skusa s tem zakonom Madžarska vzpostaviti pravi model strpnosti in državljanstva čuta.

Besedilo zakona, ki so ga parlamentarci izglasovali skoraj soglasno (proti so bili samo trije poslanci, osem pa se jih je vzdržalo), prepoveduje kakršnokoli obliko diskriminiranja narodnostnih manjšin, prav tako pa tudi vsak poskus prisilne asimilacije in tako »iz pravice manjšine do svo-

je narodnostne in etnične identitete ustvarja element človekovih pravic in temeljnih svobod«. Vse etnične skupine, ki živijo na Madžarskem vsaj že stoletje in imajo madžarsko državljanstvo s svojim lastnim jezikom, kulturo in tradicijo - so pojmovane kot nacionalne in etnične manjšine.

Besedilo se nanaša na trinajst etničnih skupnosti, ki predstavljajo približno deset odstotkov deset in polmilijonskega prebivalstva. Med njimi je približno petsto tisoč Romov, dvesto tisoč Nemcev, sto tisoč Slovakov, trideset tisoč Hrvatov, petindvajset tisoč Romunov, na tisoce Srbov, Slo-

vencev in Bolgarov, pa tudi majhne skupnosti Armencev, Grkov, Poljakov, Ukrajincev in Rutenov.

V skladu z novim zakonom bodo etnične manjšine na Madžarskem uživale veliko avtonomijo na ravni krajevnih skupnosti. Zagotovljena jim bosta solanje in uradna uporaba materinega jezika, prav tako pa spoštovanje do tradicije in kulture posamezne manjšine. Poseben zastopnik, ki ga bo izvolil parlament, bo odgovoren za nadzor nad uresničevanjem manjšinskih pravic. Država je že priskrbelo milijardo forintov (11 milijonov dolarjev), ki bodo v dveh le-

tihi, 1994 in 1995, dodeljeni kot subvencije manjšinam.

Z izjemo Romov so etnične manjšine na Madžarskem malostevilčne, dobro povezane med seboj, a pogosto zelo razpršene po državi. Podobno kot Madžari so tudi Slovaki ali Srbi iz Madžarske veliko bolj zaskrbljeni zaradi zaposlenosti in ravni življenja kot pa za obrambo svoje kulturne identitete. Veliko bolj kot za tiste manjšine, ki živijo na svoji zemlji in pravzaprav nikoli niso predstavljali posebnega problema, skusa biti novi zakon zgleden za sosednje države, v katerih živijo Madžari, zlasti po razdelitvi

Madžarske, v skladu s Trianonskim sporazumom iz leta 1920, ki je od domovine odrezal več kot tri milijone Madžarov. Ti so pogosto tarča diskriminacijskih ukrepov, ki jih predlagajo nacionalistične sile.

Novi zakon, ki so ga pripravljali dve leti, tudi s pomočjo okrogle mize, je po splošnem prepričanju posreden apel, da bi podobno ravnale tudi Madžarske sosedje. Budimpesta namreč vztrajno terja uvajanje podobnih ukrepov za več kot dva milijona romunskih državljanov madžarskega porekla, za 600.000 Madžarov na Slovaškem ter za 400.000 Madžarov, ki

živijo na severu Srbije, v Vojvodini. Pred kratkim se je Madžarska vse do zadnjega upirala zamisli, da bi Slovaška vstopila v Svet Evrope, in trdila, da Bratislava ni dala dovolj jamstev v zvezi z uresničevanjem pravic madžarske manjšine, zlasti ne na področju uporabe materinega jezika. Budimpesta prav tako ni podpisala sporazuma, s katerim bi končno opredelili meje med Madžarsko in Romunijo kljub vztrajnim zahtevam Bukareste, vse dokler slednja ne bo učinkoviteje zajamčila pravic, pomembnih za madžarsko manjšino v Transilvaniji v zahodni Romuniji.

ŠPANIJA / PRIHODNJI TOREK NOVA VLADA

Socialistu Gonzalezu že četrti mandat

V parlamentu so ga podprli katalonski in baskovski nacionalisti - Desnica in levica proti

MADRID - Španski parlament je v petek zaupal prvaku Socialistične delavske stranke (PSOE) Felipeju Gonzalezu že četrti mandat za sestavo vlade. Gonzaleza so poleg njegovih socialistov, ki so si na zadnjih volitvah priborili 159 poslanskih sedežev, v Cortesu podprli katalonski in baskovski regionalisti, Katalonci za zblizevanje in zvezo (CIU) in Baskovska nacionalistična stranka (-PNV), ki so novi koaliciji zagotovili absolutno večino, 181 glasov v 350-sedežnem parlamentu.

Proti ponovnemu imenovanju Gonzaleza za

RAFAEL ANTONIO H. MENJIVAR

predsednika vlade so se izrekli poslanci desničarske Ljudske stranke (PP) in komunisti, združeni v Združeni levici (IU). Gonzalezov protikandidat na nedavnih volitvah José Maria Aznar je izjavil, da njegovi populist ne verjamejo obljubam dosedanjega premiera, hkrati pa je obljubil podporo in pomoč, če bo se bo vlada lotila resničnih gospodarskih in strukturalnih reform, kakršne je pred volitvami napovedovala tudi Ljudska stranka.

Levicarji, ki so podprli desničarje, Gonzalezu očitajo, da se je povezal v koalicijo z nacionalisti, to pa naj bi pomenilo, da je »izdal« vse, ki so na volitvah glasovali za njegove »napredne ideje«.

Ker bo imel v parlamentu nasprotnike z levega in desnega krila, ki se redko sporazumeta, bi bilo Gonzalezu prihodnja stiri leta laze kot doslej, če si ne bi nakopal na glavo vse bolj zahtevnih lastnih koalicijskih partnerjev, ki utednejo vsak trenutek pogo-

jevati podporo vladi z novimi in novimi zahtevami. Katalonci (gospodarsko najrazvitejši del Španije) in Baski (v baskovskih provincih je doma težka industrija) zahtevajo vedno več avtonomije, ki ji Gonzalez načelno nasprotuje.

Gonzalez bo prihodnji torek predstavil novo vlado, v kateri bo menda »združil izkušnost in nove oblike«. Na ministrskih stolčkih je pričakovati tudi neodvisne osebnosti in več žensk kot v njegovih dosedanjih vladah. Socialisti so v Španiji na oblasti že enajst let.

TEDENSKI KOMENTAR

Njegovo veličanstvo - gospodarstvo

BARBARA KRAMZAR

V petek končno vrhunsko srečanje najbolj razvitih držav sveta je v mednarodnih odnosih ustoličilo novega vladarja - Gospodarstvo v veliko zacelnico, ki se mu mora politika sele prilagoditi. Kako preprosto je bilo na prvih petnajstih ali šestnajstih srečanjih bogate sedmerice! Takrat je bila že sama zamisel, da bi odpirali denarnice in iz njih vlekli milijarde dolarjev za Rusijo, bogokletna. Če bi bili veliki iskreni, bi spregovorili o svoji skriti želji po novi železni zavesi. Ker pa so politiki in morajo biti realni, skušajo poiskati cimbojše - beri, cimboj sebične - izhoda za svet, ki je prevec učinkovito stopil dobro staro hladno vojno. Zato, ker so se mednarodni odnosi spremenili v temeljih, caka kreatorje tudi naše prihodnosti dolga učna doba, ki se je s srečanjem v japonski prestolnici sele dobro začela. Dogovor o zmanjšanju ali odpravi carin na osemnajstih industrijskih področjih je pohvalna stvar, ne glede na to, da potrebuje za uresničitev se veliko politične volje in soglasje držav, ki niso smele sodelovati v velikem tokijskem cirkusu. Toda napredek v urugvajskem krogu pogajanj o liberalizaciji svetovne trgovine se zdalec ne bo dovolj za rešitev vse bolj eksplozivnega sveta. Urugvajski krog je zgodovina, se preden so ga sploh uresnili. Večino kapitala danes ustvarijo na področjih, ki jih zadnja listina Gatta se ne opredeljuje, v informatiki in intelektualni lastnini, skupaj z vsem tistim, kar strokovnjaki opisujejo z bledim imenom usluge ali storitve. Tu je seveda se trg kapitala, ki danes posluje z velikopoteznim zamahom in brez pravih povezav z investicijami ali proizvodnjo. Zato je se posebej ranljiv ter grozi - če se ne bodo pravocasnno dogovorili - z jedrsko različico finančnega razsula iz leta 1929. Razviti so poleg tega prevec uspešno zatrli tudi svojega najpomembnejšega gospodarskega sovražnika iz sedemdesetih let, inflacijo, ter dobili 23 milijonov brezposelnih, brezkrvne investicije in gospodarski zastoj. Kot da ne bi imeli svojih težav dovolj, jim na vrata trkajo nepomembni ostali. To so lačne in tudi po zaslugi dolgoletnega kolonialnega bohotovanja politično nerazvite casovne bombe političnih kriz v državah tretjega, četrtega sveta. Če ne drugače, bodo svetovni pariji vrnili razvitim udarec z množicami migracijami in ekološkimi katastrofami. Pred taksnimi grozljami kmalu

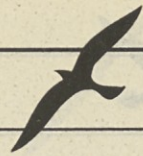
nihče več ne bo mogel ubežati.

Zato se bodo morali privilegirani člani svetovne skupnosti naučiti lekcij iz gospodarstva in ekologije ter pozabiti na lepe case, ko je oboje nadvladovala politika. Celo Marshallov načrt, ki je po drugi svetovni vojni dvignil iz ruševin tisti del Evrope, ki si ga je za svojega izbral takratni nesporni vladar sveta, Združene države Amerike, in ki je zaokrožil zahodnega bojevnika proti sovjetskemu »carstvu zla«, je bil v svojem bistvu samo varnostna politika.

Kljub novemu spoznanju, da je svet nadalje bolj en sam in da smo vsi odvisni drug od drugega, bomo nekateri vsaj v prehodnem obdobju se vedno bolj odvisni od drugih. Ko so udeleženci tokijskega vrha zugali Iraku ali Severni Koreji, podeljevali milijarde Rusiji in nekaj drobnic tudi revnim državam, so imeli v mislih samo eno - kako bi jih utisali, da bi se lahko sami s svežimi močmi posvetili medsebojnemu merjenju moči. Ze moge, da japonsko politično prizorišče nevarno pretresajo korupcijski skandali in da bo Liberalno demokratična stranka najverjetneje prvič po pol stoletja izgubila vladajoči monopol, toda njene finančne in tehnološke moči te težave ne bodo bistveno zmanjšale. Zato Japonska cedalje bolj ambiciozno vabi k sebi svoje regionalno azijsko zaledje in odpira ameriški varnostni dežnik ob stran. Prav tako je povsem mogoče, da ima Nemčija velike težave s svojimi v realsocializmu pokvarjenimi vzhodnimi pokrajini in enako s neposlušnimi evropskimi državami, toda se vedno je Bundesbanka tista, ki kroji vso evropsko politiko, pa naj je washingtonski Belhi hisi to prav ali ne. Ameriški predsednik Clinton je posredno priznal novo, neameriško obdobje v mednarodnih odnosih z napovedjo, da bo z vsemi močmi skušal preprečiti svojemu kongresu, ki bi rad z ekološkimi izgovori pokopal ustanovitve vseameriškega skupnega tržišča. Pred nami je torej obdobje treh ali petih velesil, ki se bodo predvsem v skladu s svojimi interesi spopadale s svetovnimi izzivi. Tisti, ki se ne bodo mogli priključiti v te vpreg, bodo lahko samo opozarjali, da morda novi izzivi tega sveta vendarle potrebujejo kaj več od klasične prerazporejanja sil, pa čeprav je zadnje pravilo mednarodnih odnosov enake starosti kot Zemlja.

Felipe Gonzalez v parlamentu (Telefoto: AP)

NOVICE

Bosansko predsedstvo
proti delitvi BiH

SARAJEVO - Bosansko-hercegovsko predsedstvo, ki je zasedalo včeraj v glavnem mestu BiH, se je na seji odločilo proti predlogu o delitvi Bosne in Hercegovine na tri dele na etničnih temeljih. Proti predlogu je glasovalo sedem članov od desetih, je sporočil predsednik Predsedstva Bosne in Hercegovini Alija Izetbegović. (Reuter)

Pozivi k priznanju Makedonije

HELSINKI - Parlamentarna skupščina Konferen-ce o evropski varnosti in sodelovanju (Kevs) je v zaključnem dokumentu predlagala sprejetje Makedonije v to organizacijo in svetovala vsem državam, ki tega še niso storile, naj priznajo makedonsko suverenost. Proti dokumentu je glasovalo šest članic, med katerimi je bila seveda tudi Grčija. (Reuter)

Kevs na jug Turčije
pošilja opazovalce

HELSINKI - Na včerajšnjem zasedanju je Parlamentarna skupščina Kevsa sklenila, da bo na jug Turčije, ki je prizorišče spopadov vladnih sil in kurdskih upornikov, poslala skupino opazovalcev. Dosedaj je bilo v oboroženem uporu Kurdske delavske stranke, ki se ze od leta 1984 bojuje za osamosvojitve Kurdistanu, ubitih več kot 6.3000 ljudi. Predsednik skupščine Suominen je poudaril, da skupščina ne obsoja nikogar, pač pa samo skusa opozarjati na pereče probleme. Turška vojska je včeraj sporočila, da je na jugu Turčije v akciji ubila devet kurdskih upornikov, petnajst pa jih je priprla. (Reuter)

Nove žrtve spopadov v JAR

DURBAN - V včerajšnjem napadu v Natalu v Južni Afriki je bilo ubitih deset oseb, enajst pa je bilo ranjenih. Tako se je število žrtev medmrskih obračunov v JAR v zadnjem tednu dni dvignilo na 150. Predstavniki Afriškega nacionalnega kongresa Skosana je povedal, da je skupina oboroženih črncev z rdečega minibusu streljala na ljudi, ki so čakali na avtobus. (Reuter)

Izraelsko maščevanje

MARAYOUN - V napadu proiranske organizacije Hezbollah sta bila včeraj na jugu države ubita dva izraelska vojaka, dva pa ranjena. Samo v zadnjih 24 urah so bili tako ubiti stiri izraelski vojaki. Izrael je ze po četrtkovih napadih Libanonu zagrozil z ostrimi protikupeji. Izraelski vojaki so tako včeraj s helikopterji napadli oporišče Nacionalne fronte za osvoboditev Palestine južno od Beiruta. V napadu so bili ranjenih trije Palestinci. (AFP)

RAZDELJENI SLOVANI

Slovenija in Makedonija
sta dokaz, da ni vse tako črno

Državi sta najbolj državotvorni republikli
nekdanje Jugoslavije

Med vsemi velikimi evropskimi narodi so edinole Slovani razdeljeni, med drugim tudi s tremi velikimi religijami. Ob katolištvu in pravoslavlju so si Slovani (vsaj 2, 5 milijona, ce jih sploh se je toliko) za svoj svetovni nazor izbrali tudi islam. Tisto, kar bi moralo združiti ljudi, razdeljene na plemena in narode, se pravi vera v enega Boga, je, kot menijo nekateri, skozi zgodovino spodbujalo se hujšo razcepljenost in zmeraj več spopadov.

Sklep bi bil lahko tudi povsem nasproten, ce bi ugotavljali po tistem, kar se je dva dni dogajalo v Ljubljani. Medtem ko cerkveni zbor prosi Sv. Cirila in Metoda, naj rešita slovanski rod, pater Pavel Uršič opozarja tako Sarajevo kot Mostar in Beograd (z vsemi zadržki v imenih teh treh mest prepoznam samo simbole, na katere je župnik pri tem mislil - islam, katolištvo in pravoslavlje), da jih lahko reši samo ljubezen. Ljubezni do Boga pa ni nikjer tam, kjer je ni tudi do človeka, do svojega bližnjega. Ali potemtakem brezbožni vodijo to vojno?

V istem času, v istem mestu, v isti državi, sta se sestala predsednika dveh držav, ki sta nastali na območju nekdanje Jugoslavije - Milan Kučan in Kiro Gligorov. Oba iz držav, ki sta na najskrajnejšem robu,

DZEMAL SOKOLOVIČ

po vseh drugih pokazateljih pa najbolj umirjeni. Edinih dveh, ki sta ostali zunaj vojne vihrje, ki se naprej besni v preostalih nekdanjih republikah; ki sta tudi zunaj revščine in lakote, sovraštva in zla, ki pustosijo po BiH, Hrvaski, Srbiji in Crni gori.

Makedonskemu pravoslavlju se očitno ni zdelo prav nič narobe, da je predsednik države Makedonije za svojo prvo pot v tujino, po tem ko je bila Makedonija sprejeta v ZN, za svojo prvo državo, v kateri bo odprl veleposlaništvo, izbral katoliško Slovenijo. Ta izbor seveda ni naključen, je celo obojestranski.

Vsega tega, kar povezuje Slovenijo in Makedonijo, nikakor ni mogoče, kot bi si to mogoče zeleli zlobnezi, omejiti na tovarisa Kučana in Gligorova, se pravi na njuno identično ideološko poreklo. Nekdanji komunisti imajo namreč veliko resnejše razloge za vzpostavitev in razvijanje medsebojnega sodelovanja in veliko bolj bistvene predpostavke, da nadaljujejo tam, kjer so ostali.

Niti pripadnost Južnim Slovanom niti različnim cerkvam ali veram ni bil razlog njune razdružitve od skupne države, se manj pa je njuna nekdanja ideološka bližina zadosten pogoj za sodelovanje. Nobena od obstoječih

religij ne zagovarja sovraštva, ampak ljubezen in potemtakem tudi skupno življenje, medtem ko so se prav med komunisti znasli tisti, ki so skupno državo hoteli vpriči v velikonacionalni enovprezni voz.

Razlogi, zaradi katerih sta gospoda Kučan in Gligorov (da sta tudi tovarisa je očitno) tako uspešno vzpostavila meddržavno sodelovanje, celo mimo fronte, ki je globoka kar nekaj sto kilometrov, so veliki globlji. Slovenija in Makedonija sta se potrdili kot najbolj državotvorni republikli nekdanje Jugoslavije. Obe sta imeli tudi najbolj konstruktiven pristop pri dekonstituiranju Jugoslavije.

Ce bi bilo po njunem, bi ta potekal po českoslovanskem modelu. Državotvornost obeh držav, njuna neodvisnost in suverenost so izšle neposredno iz njunega konstruktivnega odnosa do lastne jugoslovanske državotvorne preteklosti. Niti Makedonija niti Slovenija se nista odrekli ne Gligorovu ne Drnovsku. Hrvaska ni bila sposobna za podoben odnos do Suvarja, ne Bosna do Mikulica, prav tako ne do Bogičevića. Mogoče tudi to prica o njunih predispozicijah za to, da sta postali državi.

Slovenija in Makedonija sta dokaz, da ni vse tako črno. Ne cisto vse od Triglava - do Vardarja.

GRUZIJA / BOJI V ABHAZIJI

Moskva želi ohraniti
oporišča v Črnem morju

Abhazijcem bi se slabo godilo, če bi se Tbilisi in Moskva zblížala

STEPHAN BENTURA / AFP

SUHUMI - Gruzijski predsednik Sevardnadze se je ze drugič v tem tednu znanel v življenjski nevarnosti, ko je granata abhazskih upornikov padla v blizino hiše v Suhumiju, v kateri je predsednik nastanjen. Vse kaže, poročajo tuje agencije, da gruzijska vojska ne bo mogla preprečiti upornikom izpeljave njihovega cilja, to je odcepitve od Gruzije, in vzpostavitev lastne republike ob Črnem morju. V začetku tedna je Sevardnadze le za las ušel smrti, ko je sovražna granata eksplodirala le nekaj metrov od avtomobila, v katerem se je peljal.

Gruzijski predsednik je pozval predstavnike sedmih najbogatejših držav sveta, naj pomagajo zaustaviti državljansko vojno v njegovi državi. Sevardnadzejev poziv je prišel v Tokio skupaj s poročilom o dogodku, v katerem bi nekdanji sovjetski zunanji minister skoraj lahko izgubil življenje. Sevardnadze, ki si je sloves pridobil zaradi odprte politike do Zahoda, je svet presenetil kot predsednik rodne države, ko se je odločil v uporno Abhazijo lani poleti poslati cete, ki so, namesto da bi naredile red, le ropale in požigale ter tako domacine le še bolj utrdile v prepričanju, da se morajo osvoboditi. (B. S.)

GUDAUTA - Ob simultanim napadu na kopnem dve letali Suhoj 25 z ruskimi barvnimi preletavata v nizkem letu nad prodnato obalo pred ravnodušnimi pogledi abhazjskih separatistov, ki si dajejo opravka na hitrih motornih colnih, opremljenih z večvrstnimi metalci raket.

Demonstracija poza-

nje vzkliče občudovanja ducatov malih beguncev vseh narodnosti, ki so jih Gruzijci pregnali z juga Abhazije - lansko leto.

Oddlej živijo skupaj z družinami v pocihskih hišah Gudaute, ki je zacasna prestolnica abhazjskih separatistov (na zahodu Gruzije).

»Za nas ne storijo

ničesar. Oni si želijo edinole ohraniti to stratesko zračno bazo v Gudauti,« nam zagotavlja skupina starejših abhazjskih beguncev v trenutku, ko več letal Suhoj 27 vzleti 800 metrov daleč od nas. Cele tri ure so ruska letala vzletala, vadila streljanje v tarčo in manevriranje ob zračnem spopadu kot v opozorilo gruzijskim letalom, ki bi si drznila leteti proti Gudauti. Fronti se le redkokdaj približajo, kadar postane rusko oporišče v Esiri kot med dvema ognjema ob reki Bumista na severu Suhumija, abhazjskega glavnega mesta, ki je v gruzijskih rokah, tarča prevec številnih zablodnih granat.

Rusija je prisiljena zapustiti nekdanja sovjetska oporišča v Gruziji in Azerbajdžanu, zeli pa ohraniti svojo navzočnost v Abhaziji, vzhodnem delu Črnega morja nasproti Turčiji, ki je toliko bolj stratesko pomembno območje, ker zahodne obale obalne straže iz črnomorske flote, vendar ne vedo, ali je ruska ali ukrajinska.

Gruzijski predsednik Edvard Sevardnadze je zavrnil ponudbo, da bi ostal pod

ruskim okriljem. »Potuje po svetu in išče pomoč v Združenih državah Amerike, v Turčiji, celo pri Natu, to pa gre Rusom na živce,« trdi Valerij Gumba, predstavnik za tisk abhazjskega ministrstva za obrambo. Tako nam je razložil »dobrohotnost« Moskve do Abhazije.

Po začetnih uspehih ofenzive, ki so jo sprožili v začetku julija, so enote »republike Abhazije«, ki se jim je posrečilo presekati cesto Suhumi-Ocamcirra na jugu, obstale na mestu, četudi gre po besedah nekega abhazjskega oficirja, »na splošno gledano, vse po nacrtnu«.

Nenacrtovana je »velika ladja obalne straže«, se vedno neidentificirana, ki vsako noč onemogoca barze, s katerimi se izkrčvajo abhazjske okrepitve enotam, ki so zavzele cesto proti Ocamciru. Po mnenju abhazjskega oficirja Gruzijci nimajo ladje te velikosti. Meni, da gre za plovilo obalne straže iz črnomorske flote, vendar ne vedo, ali je ruska ali ukrajinska.

Tbilisi obtožuje Moskvo, da neposre-

Gruzijska garda v mestu Šroma v blizini Suhumija (Telefoto: AP)

dno podpira separatiste, s tem pa se utegne zgoditi, da bo zgubil bitko z Abhazijci, ki jih podpirajo »sorodniki« iz kavkaskih republik na jugu Rusije in pa njihovi kozaski in armenski zavezniki.

Na meji med Rusijo in Abhazijo pa kljub temu pregledujejo vlake, vozila in potnike ruski granicari, ki uradno ne dovolijo prenosa orožja.

»Lansko leto so nas Rusi izdali, ko so opremo nekdanjih sovjetskih enot v Gruziji prepustili enotam Edvarda Sevardnadzeja, te pa so nas 14. avgusta 1992 napadle,« nam razlaga poveljnik Gumba, Abhazijci trdi-

jo, da so letala in helikopteri, ki bombardirajo gruzijske linije, iz njihove »flote«, ki steje kakih pet suhojev 25, oporišče pa imajo na delu ceste proti Gudauti, ki jo uporabljajo kot vzletno stezo.

Eden izmed oficirjev trdi, da stane danes na črnem trgu v Rusiji letalo SU 25 kakšnih 700 milijonov rubljev (700 tisoč dolarjev), borbeni helikopter Mi 24 stane 100 milijonov rubljev (100 tisoč dolarjev), letalo SU 27 pa 1, 2 milijarde rubljev (1, 2 milijona dolarjev).

»Ruska vojska se na veliko preoblikuje. Oficir ne ve, kaj prinaša jutrisnji dan, medtem ko se Rusija sibi

pod zalogami orožja. Posledica tega je, da je vse naprodaj,« razlaga Ruslan Bartsits, vodja kartografske službe abhazjskega poveljstva. Oklepna vozila v celoti zajamejo od Gruzijcev, nam smeje se razlaga Aslan Ciku, oficir adigenske narodnosti s severnega Kavkaza.

Kljub »dobrohotnosti« Moskve, ki Abhaziji dobavlja bencin in elektriko, so Abhazijci prepričani, da bi jih Rusija takoj zapustila, ce bi ji Tbilisi izrazil vdanost. »Bolj se bo Rusija približevala Tbilisiju, vecja bo nevarnost separatizma na severnem Kavkazu na jugu Rusije,« trdi poveljnik Gumba.

MODRI TRAMVAJ

Vse je dobilo novo ceno, življenje
pa še vedno stane piškavo marko

BRANKO ŠÖMEN

...vrocina, dez in ohladitev pa znova dez in sonce so se elegantno menjavali na gostilniškem vrtu, kjer smo čakali, da bi modernizirali Vlaslo ulico in bi se lahko s tramvajem vrnili domov, čeprav so nam gostilniški gostje zatrjevali, da bo popravilo trajalo vse do oktobra, do vinske trgatve in Rom jim je odgovoril, da ima dovolj časa, da ne misli oditi na dopust, ker sovraži morje, posebno kadar padajo vanj srbske bombe in Rom je dodal, da ima morske skoljke sicer rad kot vsi Panonci, vendar pa nima denarja zanje, kajti ponoči so mu z avtomobila, parkiranega pred hišnimi vrati, elegantno sneli masko in tako bo namesto v Istro moral z markami v Slovenijo in tam kupiti ukradeni kos prekleto pločevine in da bi pozabili na čas, v katerem se ne bo mnogo spremenilo, kot je zatržil gospod Krleža, ki bi bil te dni star sto let, in da bi pozabili na kraj v obliki elegantnega tankga sestila in na nespodobno vladno, smo se sli staro dalmatinsko igro, vrgli smo prste v zrak, jih presteli in Rom je rekel, da je to črka V, in si takoj izmislil geslo Vuk in Rom je dodal, kako se je pojavil v Beogradu grafit, Ovce vrnite nam Vuka, a Draskovića in volkulje ni mogla izbežati iz ječe niti Mitterrandova žena, čeprav so bili vsi prepričani, kako bo to zelo koristno, saj bi se tako gospod Milošević elegantno rešil svojega tekmeca, a si je premislil, mogoče se je tudi on naredil v pogovori Francoza, pa ni razumel mrtvega diplomatskega jezika ter sklenil, da bo Vuka raje onesposobil in ga vrnil članom stranke kot prebitega vola, osebo brez zavesti, politično niclo ter pri tem izjavil, kako je čist kot solza, to je namreč fraza, ki je postala najprej v modi pri filmskih režiserjih, tudi Veljko Bulajić je izjavil, da je čist kot solza, ko je Vojvodina z njegovo pomočjo bankrotirala zaradi neuspešnega filma Veliki transport in nekaj podobnega je izjavil tudi gospod Franjo Tuđman, ko je slo na tiskovni konferenci za novinarje za unionsko pivo, v Piranskem zalivu pa za cestni koridor ter neke druge Trdinove bajke z Gorjancev, in ko smo znova vrgli prste v zrak, je Rom pokazal samo dva prsta, midva z Romom sva se namreč držala za čase, kajti potegnil je neprijeten veter iz Bosne, zadisalo je po ozganih truplih,

strjenih psokvah in izgubljenih iluzijah in črka B je pomenila Bobetko in Rom je znal povedati, kako se je Bobetko z brodusnim obrazom upokojenca ruskega generala vracal z letalom iz Splita in ob njem je sedel nerazpoloženi »pizza-

man« Susko in potem je hrvaški general nenadoma potegnil iz torbe majhen suvenir, modro-beli rešilni pas iz stiropora, na katerem je pisalo Zrinjski, ter ga ponudil obrambnemu ministru, ta pa je rekel, da ga ne potrebuje, in hrvaški ge-

Foto: Romeo Ibršević

neral je samo dobrohotno pokimal in rekel, veš, mnogi ga niso hoteli, ko pa so ga potrebovali, ga niso imeli pri roki in so utonili in potem smo znova vrgli prste, Rom je za spremembo dvignil samo tri prste in Rom je hotel elegantno vstati od mize in kot uzaljeni protestnik oditi v gluho, krležijansko noč brez ulicne razsvetljave in umiril se je sele potem, ko mu je Rom zagotovil, da je dvignil tri prste iz zepne, in ne politične pobude, ker je hotel naročiti se tri piva in ker je hotel reci, kako Hrvaški primanjkuje trifaznega električnega toka, a Rom ni bil tako naiven, kot je bil videti, in počakal je na svoje pivo in nato rekel, da bomo vrgli zdaj v zrak čimvec svojih prstov in tako smo se znasli pri zadnji črki abeced, Z je namreč pomenilo elegantno življenje in Rom je hitro prekel vsako črko v besedi ter dodal, da je kljub cedalje večji draginji življenje iz dneva v dan cenejše in zakle se je, da zaradi podrazitve telefona ne bo poklical zene in ji rekel, da je bil ves dan v banki, kjer je čakal na izplacilo starega varčevanja, a sva ga midva znamila iz banke in zdaj je tu, kjer je in troši, kar ima, in da zaradi povečanih storitev hrvaske poste tudi pisal ne bo več nikomur, da prav tako ne bo več potoval s podraženim vlakom, z avtomobilom se namreč tako in tako ne vozi več, ker so mu prvega maja elegantno odvzeli vozniško dovoljenje, pa tudi stikala v stanovanju ne bo več obrnil, sedel bo v temi, Santa Barbara je lahko zaradi njega najbolj neusmiljena svetnica v Vrđoljakovi katedrali duha, kajti poln kufer ima vsega, kajti vse je dobilo svojo novo ceno, pretirano vrednost, življenje samo pa se naprej stane eno piškavo nemško marko, posebno njegovo, novinarsko, in ko sva ga z Romom vprašala, kako to misli, je odgovoril, da en naboj, ena krogla na fronti stane se vedno eno elegantno marko in toliko je vredno tudi življenje, ce te krogla ne zgreši, ce pa te po naključju zgreši, imas pač podarjeno, zgrešeno življenje in lahko se zaletis v rit, v svoje... in po teh besedah smo se zazrli v svoje banske pivske pene ter ugotovili, da se okrog nas vrtili in draži vse, celo nase dviganje rok, posedajoče potovanje v preteklost, kjer je Romov oče enkrat ze dozivel prekleto inflacijo ustaske kune...

NEMČIJA / GRAMSOV UBOJ

RAF grozi z novimi atentati

KIRSTIN RIDLEY, REUTER

BONN - Nemška skrajnolevicarska teroristična RAF je obtožila nemško državo umora nekega svojega pripadnika in se obvezala, da bo nadaljevala boj proti kapitalističnemu sistemu.

V izjavi, s katero so se teroristi odzvali na tovarišev smrt in na katero so oblasti dolgo čakale, je RAF poudarila, da se bo po »usmrtni«¹ Wolfganga Gramsa 27. junija, se naprej borila proti državi. Izjava so teroristi napisali na papir s svojim logogramom, puško kalasnikov in peterokrako zvezdo, ter dejali, da je treba zrušiti kapitalistični sistem. Čeprav niso omenili posebnih represalij, oblasti vseeno pričakujejo val nasilja.

RAF, ki je pred dvema desetletjema napovedala državi vojno z ugrabitvami in umori zahodno nemških voditeljev, je sklenila nadaljevati s politiko, ki jo vodi od aprila 1992, ko se je odpovedala nasilju proti posameznikom. Pristavila pa je tudi nejasni stavek: »Izhodišče je sedaj drugo: Wolfgang Grams je bil usmrčen...v 23 letih se je izkazalo, da ni mo-

goče vojsko likvidirati RAF.«

Nemška varnostna služba je izjavila, da pričakuje kampanjo terorističnih umorov. Oficir za varstvo ustave je naglasil, da teroristi očitno isčejo podporo radikalne levice ali vsaj prosijo za razumevanje ob povračilnih ukrepih.

Preiskave o skrivnostni Gramsovi smrti, ko so ga policisti skusali aretirati v mestecu Bad Kleinen, so se osredotočile na izjavi neimenovanega očividca, ki trdi, da ga je policija ustrelila iz neposredne bližine, potem ko je že ranjen oblezel, kar so potrdili tudi strokovnjaki. Toda orožje, s katerim je bil ubit, ne pripada policistom. Poleg tega je dvajset agentov izjavilo pred preiskovalci, da niso vedeli, da bi kdo Gramsa usmrtil.

Minister za pravosodje Sabine Leutheusser-Schnarrenberger je postala zadnja politična tarča vse večjega skandala, zaradi katerega je že izgubil mesto minister za notranje zadeve ter zvezni tožilec, to pa je se bolj osibilo Kohlovo že utrjeno vladno. Tudi državljani so izgubili zaupanje v državo.

ZDA / PRAVI FINANČNI ŠKANDAL

Težke obsodbe za bankrot Keatingovega imperija

Davkoplačevalce bo vsa zadeva stala 2, 5 milijarde dolarjev

MICHAEL FITZPATRICK, REUTER

LOS ANGELES - Nekdanji finančnik Charles Keating Jr., ki je s svojimi razkosnimi navadami in površnim poslovanjem postal simbol ameriške krize na področju prihrankov in posojil, je bil v četrtek obsojen na 12 let in pol zapora zaradi izsiljevanja in drugih prekrškov.

Sodnica Mariana Pfaelzer je tudi odredila, da mora Keating zveznim oblastem plačati 122 milijonov dolarjev zaradi stečaja Keatingove banke, ki je davkoplačevalce stal 2, 6 milijarde dolarjev.

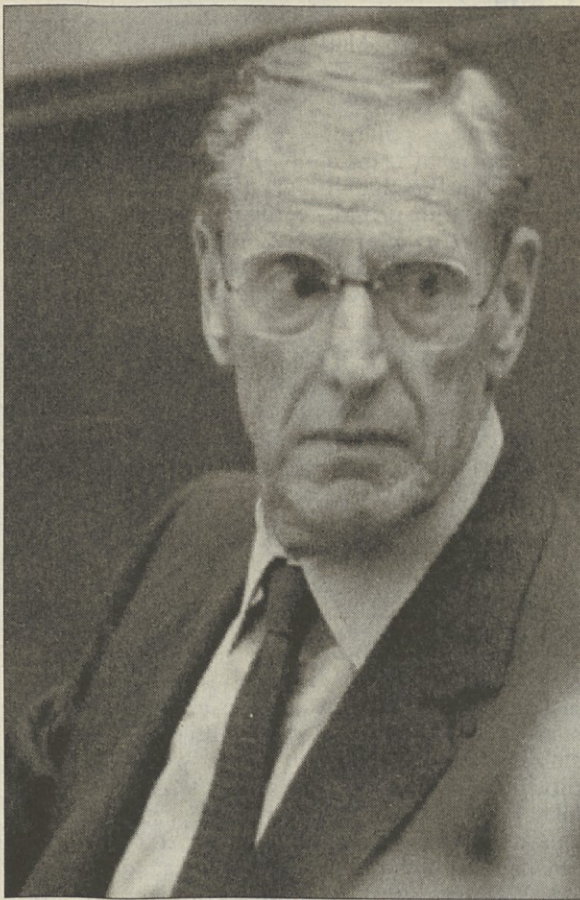
Nekdanjega sefa danes ne več obstoječega podjetja Lincoln Savings and Loan so obsojili na 151 mesecev zapora. Poleg tega je 69-letnega moža zvezno sodišče na začetku lanskega leta obsojilo na 10 let zapora, ker je opeharil na tisoče priletnih investitorjev. Sodnica, ki mu je tudi prepovedala, da bi se kdajkoli spet udeleževal na področju finančnega poslovanja, ga je obsojila na skoraj dvojno kazen, predvideno za tovrstne prestopke, saj se je tudi moč dvojno izkazal. Izjavila je, da so izgube v tem primeru tako velike, da je možnost, da bi jih obtoženec izplačal malo

verjetna. Keating je bil videti pobit in utrujen, vendar je ostal brezizrazen, ko je slisal obsodbo in ni želel dati nobene izjave.

Namestnica državnega tožilca Alice Hill je zahtevala najvišjo možno kazen, to se pravi od 25 do 30 let zapora, čes da je obtoženi krivo prisegel, oviral potek pravice in ni pokazal nobenega obzaložanja, ker je povzročil finančni propad tisočih priletnih investitorjev. Dejala je, da je črpal denar starejših vlagateljev z rednimi dohodki, da bi potesil svojo in družinsko lakomnost. »Nazadnje je opeharil vse ameriške davkoplačevalce,«¹ je naglasila Hilllova, ki je izračunala, da bo stečaj družbe Lincoln Savings stalo vlado dve in pol milijardi dolarjev, saj je povzročil verižno reakcijo, v kateri so propadla številna podobna podjetja.

Keatingov odvetnik Jeffrey Powell je prošil za uvidevnost, čes da bi dve dolgi in zaporedni obsodbi bili dejansko smrtna obsodba. Dodal je tudi, da je Powell v zaporu že imel težave z zdravjem.

Obsodba je v četrtek zaključila stirlitno ob-

Finančnik Charles Keating (Telefoto AP)

dobje preiskav in postopkov proti Keatingu in drugim osebam, ki so si prisvajale denar družbe Lincoln Savings in leta 1989 povzročile bankrot podjetja. Keatinga so obsojili januarja lani na podlagi 73 različnih obtožb, njegov 37-letni sin, ki so ga spoznali za krivega na podla-

gi 64 podobnih obtožnic, pa čaka na obsodbo 23. julija letos. Obtožbe so sledile stečaju družbe American Continental Corporation s sedežem v Arizoni ter podružnice Lincoln Savings s sedežem v Kaliforniji, aprila leta 1989. Lastnik obeh družb je bil Keating.

Med sodno obravnavo je porota izvedela, da sta oba Keatinga sklepala namisljene kupčije z zemljišči ter prodala 220 milijonov dolarjev obveznic, da bi prikrla finančne težave, v katerih se je nahajala družba. Tožilci so oba Keatinga obtožili, da sta porabljala denar podjetja za svoje razkošne potrebe. Naglasili so, da je denar služil za nakup zasebnih letal in pocitniške hiše v Floridi in je omogočal, da so Keating in člani njegove družine imeli vrtoglave dohodke.

Med obravnavo so proti Keatingu pričali tudi vodilni kadri njegovih družb, Keatingov odvetnik Stephen Neal pa je naglasil, da je mož nedolžna žrtev mascevalne vlade, ki ga hoče kaznovati zaradi njegove javne kritike vladnih prizadevanj. Njegov stečaj je vsekakor najdražji v zgodovini Združenih držav Amerike.

Keating se je rodil za casa depresije v Cincinnatiju. Kdor ga pozna, pravi, da sta njegova zelezna volja in oblatizeljnost sad revscine, v kateri je odrasel. Revija »Fortune«¹ je leta 1977 v nekem članku napisala, da je Keating napadalen in osaben ter da je skoraj nemogoče najti koga, ki bi mu mogel ugajati.

NOVICE

Zaradi epidemije kolere 235 mrtvih v Biharju

NEW DELHI - Po pisanju indijskega dnevnika v angleščini Times of India je epidemija kolere prizadela indijsko zvezno državo Bihar. Po zadnjih vesteh je od kakih 10 tisoč okuženih umrlo že 253 oseb. Bihar je za pomoč že zaprosil osrednje oblasti in mednarodno skupnost.

Rasno mešanemu paru preprečili posvojitve

LONDON - Jim in Roma Lawrence nista primerna za posvojitve rasno mešanega otroka, ker ne poznata rasnih problemov. To je razsodila socialna asistentka za rasno mesani par (on je belec, ona pa Azijka), ki v 13-letnem zakonu ni imel otrok. Par je izpolnjeval vse pogoje za posvojitve, zataknilo pa se je med pogovorom z asistentko. Jim in Roma sta ji namreč povedala, da nista doživela v 13 letih odkar živita v norfolški grofiji nobenega rasnega izpada. »To ni mogoče«, je poudarila asistentka in takoj razsodila, da je par »prenaiven«, da bi občutil rasno nestrpnost.

Obračun med ruskimi vojaki: 4 mrtvi pri Leipzigu

BERLIN - Stiri ruski vojaki so izgubili življenje v streljanju na nekem tovornem vlaku, ki je prevajal vojski material. Po prvih ugotovitvah je prišlo do prerekanja, ki se je končalo s streljanjem. Življenje sta izgubila dva oficirja in dva podoficirja, nemški preiskovalci so priskavali že prepustili ruskemu vojskemu sodstvu. V priporu je neki ruski podoficir, ki je bil na železniški kompoziciji, a trdi, da se ni udeležil prerekanja in streljanja. Na sliki (Telefoto AP): nemški preiskovalci pregledujejo vagon na postaji Taucha pri Leipzigu.

Strmoglavilo rusko vojaško letalo IL-76

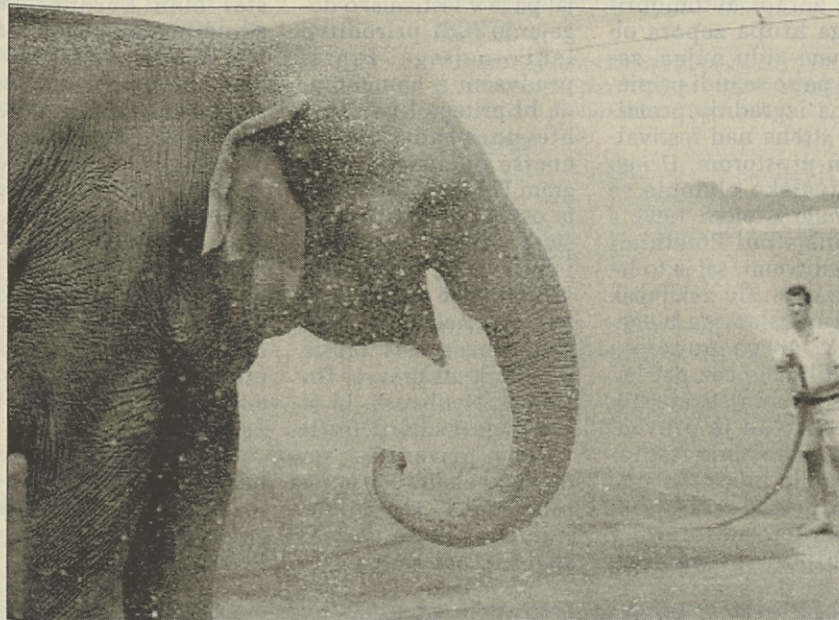
MOSKVA - Včeraj pri ruskem Pskovu (nedaleč od estonske meje) se je med pristajanjem zrušilo rusko transportno letalo Iljušin-76. V nesreči je življenje izgubilo enajst ljudi (stiricljanska posadka, instruktor in trije kadeti).

ZDA / TEMPERATURE, KI JIH NA VZHODNI OBALI ZDA ŽE DOLGO NE POMNIJO

New York v oklepu pasje vročine

Dekleta v toplessu, kopalne kade kot zasilni bazeni, odprti hidranti - V vlemestu je postal hlad najbolj iskana dobrina

V živalskih vrtovih povzročajo vročina velike preglavice

Vročina povzroča velike težave osebju v živalskih vrtovih, ki mora poskrbeti za ohladičev živali. Tako v Syracusi brizgajo slo-

na s gladno vodo, v Pittsburgu pa so za medveda pripravili koše ledu z zelenjavo in sadjem. (Telefoto AP)

CRISTIANO DEL RICCIO, ANSA

NEW YORK - Dekleta v toplessu, turisti, ki padajo v nezavest in na vso moč odprti hidranti: taka je bila v četrtek podoba newyorških pločnikov, ki jih je eden od najhujših valov vlažne vročine tega stoletja spremenil v ogromno savno. V Central Parku je temperatura oplazila 100 stopinj Fahrenheita (okrog 37, 5 Celzija), vendar je termometer v senci in na kraju, kjer vendarle pihlja. »Upostevajoc vlago je temperatura na mestnih pločnikih danes presegla 45 stopij Celzija,«¹ je izjavil nek meteorolog, »stopiti na ulico pa je kot stopiti v prižgano pec.«

Vročina je povzročila smrt vsaj dveh oseb, od katerih je ena starka, ki je namesto hladilne naprave po pomoti vključila kurjavo. V bolnišnicah so oklicali stanje pripravljenosti, oblasti pa so pozvale prebivalstvo, naj ne pušča na prosto srčnih in pljučnih bolnikov, ostarelih in otrok. Poseben poziv je veljal avtomobilistom, ki naj se odrečejo uporabi vozila, ker je smog lahko smrtonosen.

Na Washington Squareu so se nekatera dekleta - ob popolnem ravnodušju policajev odločila za topless. V Harlemu so fantje odprli hidrante in cele ulice spremenili v bazene, medtem ko je na plaže Big Applea navalila 125 tisočglava množica. Drugih 25 tisoč oseb se je natrlo v 33 javnih bazenov, ki so se morali odločiti za podaljšanje urnika.

Med najbolj peklenski kraji so bile platforme postaj podzemne železnice, kjer je temperatura zaradi popolne negibnosti zraka dosegla mejo clovekove vzdržljivosti. Ob prihodu vlakov se je položaj obrnil na glavo, saj so temperaturo v klimatiziranih vagonih potisnili na polarno nizko raven.

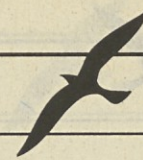
Iz Central Parka so izginile konjske kočije, namenjene turistom, saj konji razbeljenega tlaka ne bi prenesli. Rekordni pa je bil obisk v živalskem vrtu, kjer so se obiskovalci zgnatli v ograjo pingvinov s polarno temperaturo, medtem ko sloni za nobeno ceno niso hoteli na plano.

Izcrpane prebivalce Big Applea so doživeli pravo bombardiranje z nasveti strokovnjakov: izognite se alkoholu in težko prebavljivim obrokom, pijte cimvec in se cim večkrat vržite v kopalno kad ali pod tus. Stroga prepoved velja za mestni jogging in vse druge oblike naprežanja, lastnikom psov pa velja nasvet, naj stirozice ne peljejo na sprehod (ali na potrebo) na pločnik, ampak na trato.

Poleg vročine je rekorder zabeležila tudi poraba električne energije in vode, nič manj pa prodajalci hladilnih in klimatizacijskih naprav, ki jim je posel nepricakovano zavetel. Posebno poglavje so bile kuhinje restavracij, ki so se ob tej priloznosti spremenile v kraje javnega trpljenja.

Dekletom v toplessu v Central parku in damam, ki kvartajo v kopalni kad se v New Yorku nihče ne čudi (AP)

IZ TUJINE

Zaresna smrt na odru

ASUNCION - Igralec paragvajskega gledališča je prejšnji teden v Santa Rosi, ki leži 180 kilometrov vzhodno od Asunciona, zares umrl na odru. V glavo ga je zadela krogla, potem ko je njegova soigralka v vlogi ljubosumne soproge petkrat ustrelila vanj, pri čemer naj bi bila pistola nabita s slepimi naboji. Kakor hitro je začel Cristobal Godoy, ki so ga mnogi imenovali »ambasador custev«, močno krvaveti, je njegova soigralka Elodia de Arevalos poklicala na pomoč občinstvo, ki pa je njene klice razumelo kot sestavni del igre in jih pod vtisom »velicaste interpretacije« preglasilo z glasnim ploskanjem in vzkliki: »Bravo, bravo!«.

Izobraženci hlatajo po kriminalkah

MIAMI BEACH - Ameriški knjižni poznavalci so opozorili na velikanski porast naklade kriminalnih romanov. Omenjeni romani, ki jih bere na milijone ljudi, so postali najbolj prodajano blago na knjižnem trgu, so povedali strokovnjaki na sestanku ameriskega združenja za prodajo knjig. Avtorji, kot so Agatha Christie, John MacDonald, Ellery Queen in Dashiell Hammett, imajo že vrsto let zveste bralce. Toda kriminalni žanr je doživel pravi boom v zadnjih petih letih. Prodajalci knjig so povedali, da se je približno sto knjigarn v Združenih državah posebej specializiralo za prodajo kriminalk, policijskih in vohunskih romanov. Raziskave so pokazale, da je večino bralcev teh romanov visoko izobraženih. Torej omenjeni romani ne spadajo med branje za pogrošen okus, kamor jih nekateri poskušajo uvrstiti. Tako avtorji kot tudi bralci kriminalk poudarjajo, da k popularnosti romanov pripomoreta dve stvari; prvič, da imajo jasen začetek, sredino in konec, in drugič - zmeraj zmaga pravica. (Reuter)

Harvard bo investiral v nočni klub

CAMBRIDGE (ZDA) - Univerza Harvard v Cambridgeu (Massachusetts) bo vložila denar v podjetje HOB Entertainment Inc., ki ima verigo nočnih klubov, je povedal John Sally, odgovorni za Harvardove naložbe. Podjetje HOB Entertainment je znano po klubih The house of Blues, ki jih je v zadnjem letu odprlo v Cambridgeu (Harvard), New Yorku, Chicagu in Londonu. V novembru bodo odprli še dve »hiši bluesa«, in sicer v New Orleansu in Los Angelesu. »Mislimo in upamo, da bomo s to naložbo zaslužili veliko denarja,« je dejal Sally, ki pa ni hotel povedati, za koliko denarja gre. (AFP)

TRADICIONALNE PRIREDITVE / LJUBLJANSKI POLETNI FESTIVAL (1)

Ko se poleti prižgejo luči - nekoč

MIHA TREFALT

Ko je davnega 1782. leta papež Pij VI. skozi Ljubljano potoval na Dunaj ali ko je skorajda stoletje pozneje vojvoda Franz Karel prispel na ljubljanski kongres, so ju mestni očetje, kakor se je po takratnih navadah za veljake spodobil, nastanili v nekdanji samostan nemskega križarskega viteškega reda v osrcju mesta, ki se danes stoji na krizišču evropskih poti. In ko sta se, seveda vsak ob svojem času, pred napornim dnevom, ki je bil pred njima, v meglenem ljubljanskem jutru zazrla v tišino samostanskega vrta, nista pričakovala, da se bo sredi petdesetih let 20. stoletja našel moz, ki bo dodobra preobrazil podobo samostana in ga s tem, ko mu bo dodelil amfiteatralno podobo, namenil posvetno, a vendar visoko kulturno in umetniško rabo.

Danasnja podoba nekdanjega samostana, prizorišče vsakoletnega Mednarodnega poletnega festivala, je nastajala postopoma, prav tako kot sama ideja o poletnih prireditvah v Ljubljani. Potrebno je poudariti, da je misel na poletne prireditve v Ljubljani starejša. Ze pred prvo vojno je bil ljubljanski mestni park Tivoli ne samo priljubljeno

no sprehajališče meščanov, temveč v poletnih dneh, ko je bilo osrednje ljubljansko gledališče zaprto, tudi prireditveni prostor, kjer so uprizarjali tako gledališke kot tudi operne

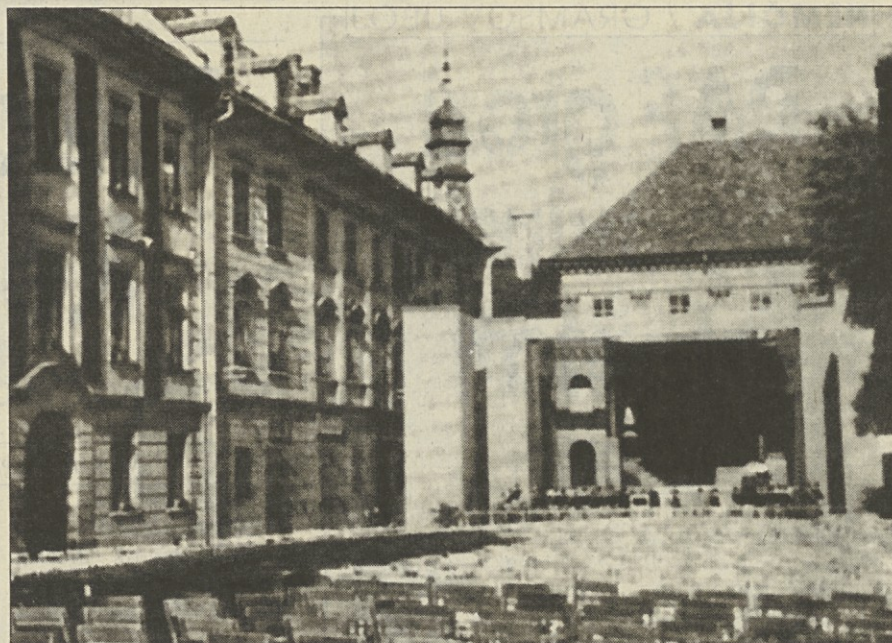
li organizirati poletno gledališče v hotelu Tivoli (nekdanja Svicarija), ki »naj bi skrbelo za plemenito zabavo in razvedrilo«. Zal njune prosnje predsedstvo mestnega magistrata in

Ce poskušamo prvih 25. festivalskih let zaobjeti v stvilkah, potem moramo zapisati, da si je prireditve Poletnega festivala ogledalo toliko ljudi, kolikor jih premore današnja Ljubljana s širšo okolico (470.364), do danes pa se je skozi prireditvene prostore ljubljanskih Križank sprehodila malone celotna slovenska populacija. Skupno število vseh prireditev v omenjenem festivalskem obdobju je znašalo 676, med njimi pa izstopa 1976. leto s 53 prireditvami in 1975. s 46 prireditvami. Med najbolj sušna festivalska leta pa sodi obdobje 1960-61 s skupno 11 prireditvami. Po številu obiskovalcev močno vodi 19. festival z 41.716 obiskovalci in 15. festival s 34.852 obiskovalci, najslabše obiskana pa sta bila festivala z najmanj prireditvami, saj so nasteli le 9.906 obiskovalcev. Festival z največ prireditvenimi dnevi je bil 24. Poletni festival, ki je potekal kar 49 dni, ce pa poskušamo razdeliti Festivalne prireditve po umetniških zvrsteh, ugotovimo, da v obdobju do leta 1967 prednjajo koncerti (33%), operne predstve (16,3%), sledijo baleti (17,2%), folklorne prireditve (15,2%), gledališke predstave v najširšem pomenu (dramske predstave, pantomima, opereta, musical itd.) pa so bile zastopane le z 15,9%.

predstave in koncerte. Poskus kontinuiranih prireditev v Tivoliju sodi v leto 1930, ko sta dramska igralca Valo Bratina in Rado Zeleznik zaprosila upravo Narodnega gledališča v Ljubljani, da jima dovo-

gledališče takrat nista uresničila, vendar pa so med leti 1931 in 1937 v Tivoliju izvedli kar nekaj opernih in operetnih predstav, ceprav je morala Ljubljana čakati na pravi festival vse do zgodnjih 50. let.

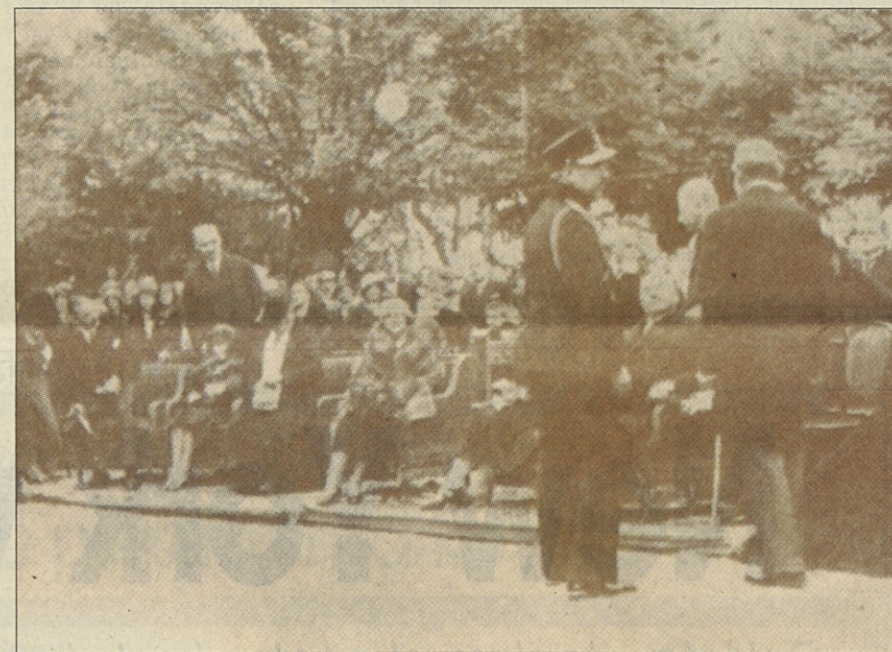
Zgodovino ljubljanskega poletnega festivala kakršnega poznamo danes, bi lahko razdelili na več obdobj; ne samo po nekaterih reorganizacijskih, temveč in predvsem po tematskih in konceptualnih vidikih in spremembah repertoarja v posameznih festivalskih letih. Ce je prva leta Festivala zaznamovala programska improvizacija, so naslednji festivali ze potekali v znamenju razmišljanja festivalskega odbora o potrebni kvaliteti in zato zmanjšanjem števila prireditev oziroma odpravi vsega, kar je bilo amatersko in bi Festival obarvalo z amaterizmom. Prvo obdobje festivala se končuje z novo programsko shemo. Tako je z uvedbo Operno-baletnega bienala 1960. leta steklo iskanje festivalске identitete. Umetniška raven festivala se je dvignila z odpiranjem v jugoslovanski kulturni prostor in s poskusom navezave z nekaterimi evropskimi solisti in skupinami. Ce je prvih sedem ljubljanskih festivalov zajemalo svoj spored iz dramskih, opernih, baletnih del ter koncertnih in folklornih prireditev, ne da bi kakorkoli poudarjalo katero od treh zvrsti, je osmi festival (1960) poskušal v tradicionalno programsko podobo prineesti nekaj novega: omejil se je izključno na baletne predstave jugoslovanskih gledaliških his. Logično nadaljevanje baletnega festivala 1960 je bila Revija jugoslovanske opere naslednje leto s sodelovanjem šestih jugoslovanskih opernih his. Tako stilno preciščen koncept festivala se je ohranil samo prvi dve leti od uvedbe operno-baletnega bienala, ze v naslednjih letih pa so se na festivalsko prizorišče ponovno vrnila tudi glasbene, folklorne in druge scenske prireditve, izmenjujoci se baletni in operni del pa je predstavljal samo svojevrsten uvod v vsakoletno festivalsko dogajanje. Pred začetkom desetega festivala (1962) je prišlo do reorganizacije zavoda Ljubljanski festival, ki se je preimenoval v Prireditveno poslovalnico Festival, s tem pa se je spremenil tudi naziv prireditev v Poletne kulturne prireditve. To leto so po poskusih ob prvih festivalih zopet sodelovali tuji izvajalci, ki jih prejšnjaki stiri leta ni bilo, in s tem prvič prevzeli vec kot

Prizorišče drugega festivala 1954 na Trgu francoske revolucije

Uprizoritev Nusičeve komedije Knez iz Semberije 1913 v Tivoliju

Obiskovalci pri predstavi Gorenjskega slavčka 1931 na terasi hotela Tivoli

četrtino festivalskih prireditev. Prav tako so to leto prvič v času prireditev preusmerili promet na obvozne ceste, saj je bila zaradi avtomobilskega hrupa zapora ob južnem zidu nujna, zacele pa so se tudi priprave na izgradnjo premične strehe nad festivalskim prostorom. Drugo festivalsko obdobje se končuje z letom 1966, s stirinajstimi Poletnimi prireditvami, saj je to leto nakazovalo zaključek festivalnega obdobja, ki se je preimenoval v Prireditveno poslovalnico Festival, s tem pa se je spremenil tudi naziv prireditev v Poletne kulturne prireditve. To leto so po poskusih ob prvih festivalih zopet sodelovali tuji izvajalci, ki jih prejšnjaki stiri leta ni bilo, in s tem prvič prevzeli vec kot

evropske skupine. Ker se ni omejeval na določeno umetniško zvrst, v tem času operno-baletni bienale ni obstajal, uvažal pa je v festivalsko dogajanje tudi prireditve lahkotnejšega žanra, predvsem z namenom, da bi pritegnil manj zahtevno, vendar številčnejše občinstvo. Program Poletnih prireditev je ostajal eklektičen, ne sicer v takšni meri kot v prvih letih Festivala, vendar pa je moralo preteci kar nekaj let - vse dokler maja 1972 mesta direktorja ni prevzel Dr. Henrik Neubauer, ki je ponovno usmeril festivalne prireditve na operno-baletno bienalno zaporedje, ki je kontinuirano potekalo vse do srede devetdesetih let.

Ce poskušamo zaobjeti prvi obsejnejši del zgodovine ljubljanskega festivala - do leta 1976, ko je ljubljanski festival postal član Evropskega združenja festivalov in s tem enakovreden pendant vsem pomembnejšim evropskim festivalskim dogajanjem, vendarle lahko trdimo, da je ze pred tem slovensko občinstvo prav po zaslugi te festivalске organizacije zelo zgodaj spoznalo ustvarjalce in umetnike, ki so v svojem času sodili v svetovni umetniški vrh in tako dokazovali, da umetnost ne pozna meja.

O festivalu danes berite naslednjo soboto, 17. julija, ko se bo začel tudi letošnji 41. Poletni festival.

IZŠLO JE... / REVIEJE

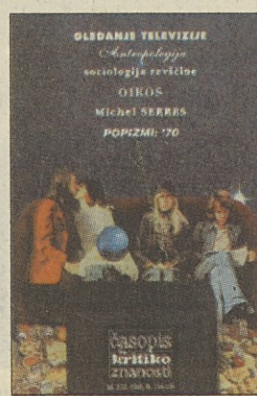

Revolver, številka 8, junij - avgust 93, izdaja Roza klub, Kersnikova 4, format A4, 50 strani, cena 400 tolarjev

Revolver, revija za kulturno in politična vprašanja, ki izhaja strikrat letno, je tudi v novi številki nabit s homerotiko. Takoj za uvodnikom, ki opozarja na nevarnost aidsa, ter domaćini in tuji novicami sta Nataša S. Vegan in Bojana Vesel pripravili intervju s Slavenko Drakulić. Tema pogovora se je dotaknila tudi lezbistva. Prispevek Coming out doma predstavlja, koliko staršev pravzaprav ve, da je njihov sin gay oziroma hči lezbijka, in do kaksnih problemov pri tem prihaja. Nedvomno je zanimivo izvedeti, do česa je na Nizozemskem pripeljalo sprejetje novega protidiskriminacijskega zakona. Na podzemni z Rhianm je zgodba Linde Devo, ki je bila objavljena tudi v knjigi lezbicnih erotičnih zgodb in poezije More Serious Pleasure. V rubriki o filmu sta prikazana Neil Jordan, igralec iz filma The Crying Game, Keanu Reeves, ki mu je Revolver podelil priznanje za naj obraz, ter 10 naj lezbicnih filmov. Pisatelj Oscarja Wilda predstavlja Gusti Leben, slikarke Jeane Mammen pa Nataša S. Vegan. V reviji je tudi priloga o pornografiji. Kljub temu da želi biti večina avtorjev neimenovana, so teme same po sebi dovolj zanimive, da pritegnejo k branju. (I. S.)

Casopis za kritiko znanosti, številka 154-155, izdaja Studentska organizacija Univerze v Ljubljani, format B5, 206 strani, cena 1575 tolarjev

Največji del revije je tokrat namenjen televiziji. Takoj po uvodniku Igorja Pribca Joze Vogrinec predstavi teorijo in lahkost televizije. Zace-nja z Neilom Postmanom, ki pravi, da problem ni v tem, kaj ljudje gledajo. Problem je, da gledamo in da je rešitev treba iskati v tem, kako gledamo. Sele naučiti se moramo, kaj televizija je. Objavljena sta tudi prispevka Davidja Morleya o spreminjanju paradigem v raziskavah televizijskega občinstva in Michela Chiona o zvoku na televiziji. Antropološki prispevek je pripravil Iztok Saksida, objavlja pa ga pod naslovom O prebitku gospe Filipe. O sociologiji revšćine piše Mojca Novak, in sicer o konceptualnih koreninah raziskovanja (ne) blaginje v slovenski sociologiji. Objavljen je tudi intervju z Michelom Serresom, ki je izšel v reviji Magazine Littéraire, in Serresov prispevek Naravna pogodba z njegove knjige z istimenskim naslovom. Knjiga Naravna pogodba je v tej številki tudi recenzirana. Peter Barbaric, Jure Potokar in Andrej Ilc so pripravili reportaže o glasbi sedemdesetih let, ki ji nekateri pravijo tudi srednji vek popularne glasbe. (I. S.)

IZJAVA

Izjava o etnografskem muzeju

Letos obeta Slovenski etnografski muzej sedemdesetletnico obstoja. Zal se Sloveniji v sedemdesetih letih ni posrečilo, da bi Muzeju zagotovila lastno stavbo. Muzej je ves čas podnajemnik v stari muzejski stavbi na Prešernovi 20, ki si jo deli z Narodnim in Prirodoslovnim muzejem. V Evropi ni glavnega mesta, ki bi svojega etnografskega muzeja ne imelo v lastni stavbi. Ljubljana je žalostna izjema! Narodova dediscina, ki jo hrani Slovenski etnografski muzej, pomeni nepogresljivi del slovenske narodne identitete, ostaja pa skrita in neznana. V skladišču leži 30.000 eksponatov, namesto da bi bili razstavljeni v primernih dvoranah, na voljo obiskovalcem, domačinom in tujim.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti, katere naloga je raziskovanje in varovanje naravne in kulturne dediscine slovenskega naroda, zaskrbljeno ugotavlja to nemogoče stanje in ne razume odlasnjaja pri tako važni in nujni odločitvi, kot je rešitev prostorske stiske. Zato na pobudo svojega razreda za filološke in literarne vede odločno poziva ustrezne javne organe Republike Slovenije, naj se končno odločijo in Slovenskemu etnografskemu muzeju dodelijo eno izmed stavb, ki čakajo na novo namembnost.

Predsedstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti

IZJAVA

Predlog za ustanovitev Sveta za kulturo slovenskega knjižnega jezika

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je zaskrbljena sprico vse pogostejših znamenj o premajhni skrbi za slovenščino v javni rabi. Da bi te razmere postopno izboljšali, Akademija na pobudo svojega razreda za filološke in literarne vede v pričujoči javni izjavi predlaga ustanovitev Sveta za kulturo slovenskega knjižnega jezika.

Svet za kulturo slovenskega knjižnega jezika bi bil v pomoč vladi in javnosti. Po službeni dolžnosti naj bi spremljal jezikovne razmere v Sloveniji, opozarjal zlasti na prekoračenje normalnega oziroma se sprejemljivega in predlagal potrebne ukrepe, tudi jezikovno-politične. Posameznikom in ustanovam bi pisno in ustno svetoval v jezikovnih vprašanjih. Po potrebi bi izdelal jezikovne pripomočke ali taka dela vsaj spodbujal.

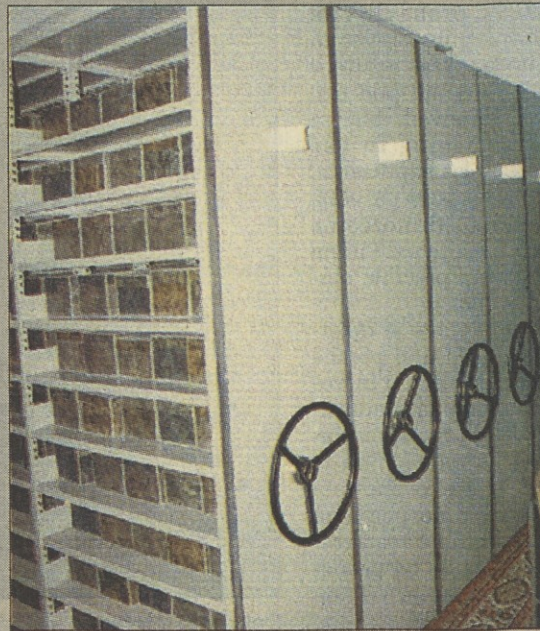
Svet za kulturo slovenskega knjižnega jezika naj bi bil v svojem

delu samostojen, glede proračuna pa dodan enemu izmed pristojnih ministrstev, vladi ali parlamentu. Tesno bi sodeloval z ustreznimi znanstvenimi ustanovami, s SAZU, obema univerzama in samostojnimi instituti.

Podobne ustanove imajo ze desetletja v nekaterih zahodnih državah, med drugimi v vseh skandinavskih, njihova koristnost se je izkazala za nesporno. V Sloveniji imamo sveda posebne razmere in te bi predvsem upšteval predlagani Svet.

Svet za kulturo slovenskega knjižnega jezika naj bi uzakonili in uresnili cimprej, izpolnjevali pa bi ga postopno. Zaposloval naj bi strokovnjake za slovenski knjižni jezik in po potrebi tudi zunanje sodelavce. Na celulo sveta naj bi bila skupina znanstvenikov, v kateri bi lahko bili zastopani tudi predstavniki drugih strok.

Predsedstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti

NA KRATKO

Projekt Bojana Gorenca in skupine V. S. S. D.

DUNAJ - Po uspešni razstavi fotografa Hermana Pivka v Fotogalerije Wien Galerija Skuc nadaljuje s predstavljanjem mlajših slovenskih likovnikov v tujini, zato so konec junija v Kunsthalle Exnergasse na Duaju v sodelovanju z dunajskim kulturnim centrom WUK pripravili skupni projekt Bojana Gorenca in skupine V. S. S. D. (njihova zadnja razstava z naslovom Rdece morje je bila letos v Ljubljani) z naslovom Kreuzpunkt, Korrespondenz II. Umetniki, ki se skupaj predstavljajo na tej razstavi, so ze sodelovali pri razstavnih projektih, druzi pa jih želja, da bi svojo interpretacijo realnosti utemeljili v komaj ulovljivih lastnostih vide-nega, kot so odnos videza in bistva ter razmerje med podobo in njenim realnim referentom. Raznovrstna umetniška dejavnost V. S. S. D., ki sega od slik do instalacij, je ze od samega začetka težila k povezovanju različnih elementov v celostno umetnino, ki povsem vključuje gledalca in zavzame vso njegovo pozornost, v svoje razstave pa vključuje dela, ki se na različne načine povezujejo z refleksijo o artificialnem in naravnem, saj je prav narava sama ena izmed njihovih glavnih tem. Razstava, ki so jo odprli konec prejšnjega meseca, bo na ogled do 31. julija. **Otto Tohacin-ski**

Vizualizacija zgodovine mesta

LJUBLJANA - S pomočjo računalniško obdelanih video sekvenc bodo s projektom računalniške animacije oziroma vizualizacije antične Emone prikazali nastanek in razvoj prvih naselbin na območju današnje Ljubljane. Iz prvih naselbin izpred nekaj tisoč let bodo gradili mesto tako, kot se je dejansko razvijalo vse do današnje podobe, s poudarkom na rimskem obdobju. Projekt bo predstavljen v Regensburgu na Bavarskem, 16. oktobra letos v sklopu predstavitve RS Slovenija zdaj - Slovenien heute. Pripravila sta ga Mestni muzej Ljubljane in podjetje za računalniško vizualizacijo Arxel Ljubljana pod pokroviteljstvom vlade in Ministrstva za kulturo. Projekt bo Slovenijo osvetlil v kulturnem, umetniškem smislu in v tradiciji ter bo prikazal slovenske vrhunske znanstvene in tehnološke dosežke. Celoten projekt temelji na izsledkih izkopavanj in raziskav arheologov dr. W. Schmidta, dr. J. Saslja in dr. L. Plesnicar. Pri izdelavi projekta bodo sodelovali ugledni filmski umetniki, oblikovalci, zgodovinarji in znanstveniki. Gledalcem bodo ustvarili vtis, da so neposredne priče rojstvu Ljubljane z računalniško tridimenzionalno vizualizacijo, animacijo in simulacijo ter elektronsko obdelavo video slik in fotografij, ter tako omogočili fotorealistični sprehod skozi mesto in njegovo umeštev v realno okolje. **Rajka Perevanje**

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

Andrej Anabaptist Rozman: TARTIF, režija Vito Tauffer. Igrajo: Milos Battolino, Ivan Godnic, Zeljko Hrs, Dario Varga, Jozef Kopoša, Uros Macek, Robert Prebil, Andrej Rozman, Janez Skof, Niko Gorsic, Ivan Sikora, Stefan Marcec, Sandi Mikluz, Franci Plestenjak, Daniela Pietrasanta (torek, 24. 8. ob 20.30, 900 SIT).

Po motivih baleta Bertolta Brechta: LUNA NAD MISSISSIPPIJEM - RAZPRODAJA GREHOV, Opera in balet SNG Maribor (petek, 27. 8. ob 20.30, 900 SIT).

Joseph Strauss: NETOPIR, Opera in balet SNG Ljubljana. »Tempora mutantur«, bi lahko rekli za pojav operete na odru osrednjega slovenskega gledališča. Le-ta je opereto pred vojno poznal in jo gojil, tudi ni opereta nič izjemnega za velika evropska gledališča. Le slovenska domisljivost jo je izbrisala z naših odrov, ker naj bi bila opereta malomeščanska iluzija, torej laž, ki naj bi bila povojnem Slovincu nepotrebna. Opereta je glasbeno-gledališko delo - sicer lahkega, zabavnega značaja. Glasba operete hoče biti dopadljiva in populama, stilno naslonjena na zabavno glasbo. Na oder pripelje ljudi, karakterje in dogodke iz vsakdanjega življenja. Največkrat se spravi na nezdrave družbene pojave in jih zasmehuje. Lahkoživotno, zaljubljenost vase, zakonska prevara svojo kritiko in razgaljenje doživijo tudi v Netopirju. Sam na-

slov operete ne pomeni nič misterioznega ali okultnega, ampak samo maskaradno preobleko glavnega junaka, ki zaradi svoje lahkozivosti ni ne tic ne mis, ne soprog ne ljubimec. Zadosten razlog, da se ga lotijo in razkrinkajo skozi smeh in izmikanje, v barvnih preoblekah (torek, 21. 8. ob 20.30, 1800, 1200 SIT).

LJUBLJANSKI GRAD

Anton Novačan: HERMAN CELJSKI, SLG CELJE, režija: Franci Krizaj, Igrajo: Janez Bernez (Herman II. Celjski), Bogomir Veras (Fridorik), Renato Jenček (Herman mlajši), Milada Kalezic (Barbara, ogrska kraljica), Darja Reichman (Veronika Deseniška, Fridrikova žena) in drugi (četrtak, 26. 8. ob 20.30, dvorice Ljubljanskega gradu, 900 SIT).

MARIBOR

MLADINSKI KULTURNI CENTER, Orožnova 2

Predstavitve gledališkega projekta v izvedbi kulturnega društva DPZ Franc Jamnik iz Ljubljane. Promocija pesniške zbirke z naslovom KRI, MALODUSJE, LJUBEZEN, ŽIVLJENJE, s pesmimi dijakov Francija Vodopivca, Gorana Zavrsnika in Martina Zupancica (nedelja, 18. 7. ob 21. uri v Klubu MKC).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST DVORANA TRIPCOVICH Festival Operete

Danes, 10. julija, ob 21. uri koncert »Illusions« pevke UTE LEMPER. Pri blagajni dvorane Tripcovich je v teku prodaja vstopnic. Umik: 9-12, 16-19 (zaprto ob ponedeljkih), ob predstavah: 9-12, 18-21. Od 21. do 24. julija bo na sporedu opereta I. Kalman »Grafin Mariza«.

BAZOVICA

V četrtek, 15. t.m., ob 21. uri ponovitev predstave SRECANJE z Mirando Caharjo in Livijem Bogatcem. Režija Mario Ursic. V petek, 16. t.m., ob 21. ponovitev predstave v Ricmanjih.

GRAD SV. JUSTA

Straordinario Estivo

V sredo, 14. in četrtek, 15. t.m., ob 21.30 na sporedu Varietá s Podreccovimi lutkami. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni (tel. 578855).

V soboto, 17. in 21. julija bosta na sporedu koncerta jazz glasbe. Nastopili bosta angleški skupini Izzi in Incognito

V četrtek, 22. julija, ob 21. uri - Recital Paola Rossija. V petek, 5. avgusta, ob 21. uri Recital Claudia Bisia.

KOROŠKA

ŽELEZNA KAPLA

Danes, 10. t.m., ob 20. uri bo pred občinskim kopališčem »21. Poletna noč«. Igral bo znani ansambel Melos, polnočni vložek Villacher Rock'n Roll Club.

RADIŠE

Kulturni dom Jutri, 11. t.m., ob 11. uri: Prireditve ob zaključku delovne sezone in piknik. Prireditelj SPD Radiše.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

Bojan Adamic: SNEGULJICA, musical, ORKESTER SLOVENSKE POLICIJE (ponedeljek, 19. 7., torek, 20. 7., sobota, 24. 7., in nedelja 25. 7. ob 21. uri, premiera: 1800, 1200 SIT, ponovitve 1500, 1000 SIT).

NEW SWING QUARTET in ALENKA GODEC (sreda, 21. 7. ob 21. uri, 1000 SIT).

PIONIRSKA KNJZNICA, Komenskega 9

V spomin Janeza Vajkarda Valvasorja so v knjižnici pripravili razstavo z naslovom Po sledeh J. V. Valvasorja, kranjskega barona, stotnika dolenske strani dežele Kranjske in člana Kraljevske družbe v Londonu. Otroci si lahko v knjižnici krajsajo čas z reševanjem FRAVLJIČNIH UGANK.

GORNJI GRAD

Letos bo že 26. Gornjegrajski praznik, ki bo trajal dober teden dni, in sicer od 10. do 18. julija. V teh dneh se bodo zvrstile številne kulturne, športne in zabavne prireditve. Danes, 10. julija: Pohod na Rogatec, koncert v katedrali.

KOPER

16. FESTIVAL MELODIJE MORJA IN SONCA '93. Prizorišče letošnjega festivala, ki bo potekal v dveh večerih, ob osrednji trg pred Loggio. Tekmovalni večer slovenskih popevk bo v soboto, 10. 7., v petek, 16. 7. sledi Mladi MMS, nova pridobitev festivala, v obliki večera, namenjenega izvajalcem, mlajšim od 19 let, v soboto, 17. 7 pa bo na sporedu že uveljavljeni mednarodni del festivala.

ROVTE

V Domu kranjanc v Rovtah bo danes, 10. 7. ob 21. uri gostovala skupina RAST iz Argentine. Predstavili se bodo s pesmijo, plesom in recitali.

SEVNICA

3. SRECANJE LJUDSKIH PEVCEV (nedelja, 11. 7. ob 15. uri v parku na gradu Sevnica). Srečanje harmonikarjev (danes, 10. 7. ob 15. uri, Lovski dom Zabukovje).

VELENJE

IZTOK MLAKAR, sanson (petek, 16. 7. in sobota 17. 7. ob 20.30, Velenjski grad, 1200 SIT).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

V ponedeljek, 12. t.m., ob 18. uri bo v dvorani Muzeja Revoltella predvajanje filma »Un'ora

ZA NAJMLAJŠE SLOVENIJA

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR, Rotovski trg 1

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: KAM PA KAM, RDEČA KAPICA (danes, 10. 7. ob 15. uri pred PRO Banko v Gosposki ulici).

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: RDEČA KAPICA (danes, 10. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

Lutkovna skupina US iz Ljubljane: CRVIVA ZGODBA (nedelja, 11. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

Lutkovno gledališče BAVASTEL iz Avstrije: KASPERL IN CAROVNIK (ponedeljek, 12. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

Lutkovno gledališče Zagreb, Grimm: MATOVILKA (sreda, 25. 8. ob 19. uri v atriju gradu).

LKOVNO-LUTKOVNE DELAVNICE:

Lutkovna delavnica s skupino FRU FRU: SANJSKO GLEDALIŠČE (danes, 10. 7. ob 11. uri v atriju gradu).

Lutkovna delavnica s Slavkom Rakušem: USTVA-

RJAMO

Z LESOM (sreda, 25. 8. ob 11. uri v atriju gradu)

Lutkovna delavnica z Bredo Varl: PLOSKA LUTKA (četrtak, 26. 8. ob 11. uri v atriju gradu).

Lutkovna delavnica s Slavkom Rakušem: USTVA-RJAMO Z LESOM (petek, 27. 8. ob 11. uri v atriju gradu).

Lutkovna delavnica s kamniskimi lutkami (sobota, 28. 8. ob 11. uri v atriju gradu).

Lutkovna delavnica z Braneltom in Majo Solce: LUTKE IZ PAPIRJA (nedelja, 29. 8. ob 11. uri v atriju gradu).

Vse predstave, ki bodo v atriju mariborskega gradu, Grajska ulica 2, se v primeru dežja izvajajo v dvorani Lutkovnega gledališča Maribor, Rotovski trg 2, in v Minoritski cerkvi na Vojašniškem trgu.

POSTOJNA

V okviru poletnih, sobotnih lutkovnih matinej bo danes, 10. 7. ob 11. uri v atriju muzeja v Postojni lutkovna pravljica Jane Stržinar: CAROVNICA ZELENA IN ZACARANE ROZICE.

Podreccove marionete se vračajo pred tržaško občinstvo s svojim slovitim »Varietejem«, s katerim bodo v sredo, 14. in v četrtek, 15. julija nastopile na Gradu sv. Justa. Predstavi, ki se bosta obakrat začeli ob 21.30, sodita v okvir festivala »Straordinario estivo«, rezervacije in prodaja vstopnic (po enotni ceni 10 tisoč lir, medtem ko je vstop za otroke do 6 let brezplačen) pa poteka pri osrednji blagajni v galeriji Protti. Podreccovim marionetam bosta tudi tokrat vdihnili življenje veliki umetnici starejše generacije, Giannina Donati Braga in Caterina Raimondo Quaglia, pomagala pa jima bo skupina mladih, ki so se lutkarske umetnosti naučili na trčajih Stalnega gledališča FJK. Z njimi si teater prizadeva nadaljevati tradicijo Vittoria Podreccu, ki se je začela leta 1914 v Rimu.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

Društvo za oživljanje kulturne podobe starega mestnega jedra iz Ljubljane bo uradno svojo letošnjo sezono odprlo danes, 10. 7. ob 21. uri na Pogacarjevem trgu s koncertom orkestra Slovenske filharmonije, dirigent Zoltan Pesko, program: P. I. Čajkovski, S. Prokofjev.

KRIZANKE

OTVORITEV 41. MEDNARODNEGA POLETNEGA FESTIVALA: SIMFONICNI ORKESTER RTI, LUKSEMBURG, dirigent: Leopold Hager (sobota, 17. 7. ob 21. uri, 1800 SIT).

Joseph Haydn: L'INFDELTA DELUSA SALIERIJEV KOMORNI ORKESTER (četrtak, 22. 7. ob 21. uri, 1800, 1200 SIT).

STOLNICA

ANSAMBEL MUSICA ANTIQUA LABACENSIS (petek, 23. 7. ob 21. uri, vstop prost).

BLEJ

Promenadni koncert v Zdraviliškem parku v izvedbi Pihalnega orkestra JESENJSKIH ŽELEZARJEV (nedelja, 11. 7. ob 17.30).

Večer komorne glasbe v gradu GRIMSCE. Duet DUMA - kitara in vokal (ponedeljek, 12. 7. ob 20. uri, vstopnine ni).

BOHINJ

Dobrodelni koncert POKLICI ME NOČOJ, nastopili bodo: Pop Design, Cuki, Helena Blagne, godba Gore... Program bo povezoval Saso Hribar (četrtak, 15. 7. ob 19. uri, Pod Skalco).

CELJE

V torek, 20. 7. ob 20. uri bo na Kocenovi ulici (vodni stolp) jazz koncert skupine MILKO BAND. Milko Band sestavljajo mladi slovenski glasbeniki (Milko Lazar, Ales Rendla, Primož Grasic, Žiga Golob), vsi člani Big Banda RTV Slovenija. Igrajo svoje lastne skladbe, kmalu pa bo izšla tudi njihova nova CD plošča.

POSTOJNA

IMMENSUM AD ANTRUM ADITUS

CIKLUS KLAVIRSKIH RECITALOV SLOVENSKE PIANISTI: Koncert: TATJANE OGNJANOVIC.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

V sredo, 14. t.m., ob 21. uri bosta nastopila sopranistka Sara Dilena in pianist Guido Cergoli.

LIGNANO

Jutri, 11. julija, ob 21.30 (Arena spettacoli) koncert Francesca De Gregorija.

VIDEM

Trg 1. Maggio

Danes, 10. t.m., ob 21. uri bo na sporedu arabska

PROGRAM: Franz Liszt (četrtak, 22. 7. ob 20.30).

Tatjana Ognjanovic se je začela učiti klavir s stirimi leti pri Darinki Bernetic, nato je nadaljevala studij na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri Dubravki Tomsic-Srebotnjak. Diplomirala je leta 1986, diplomski studij pa je končala leta 1990. Izpopolnjevala se je na Dunaju pri Hansu Petermandlu in Viktorju Merzanovu. Je docentka na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Ognjanovičeva je koncertirala v domovini, v Avstriji, Italiji, Nemčiji, Grčiji, Rusiji, na Nizozemskem in na Češkem. Pri zalozbi Helidon je izšla njena prva gramofonska plošča, za RTV pa je posnela številna dela iz klasičnega in sodobnega repertoarja.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

PIRANSKI GLASBENI VEČERI 1993:

KONCERT ZA MLADE IN STARE: ANDREJ SI-FRER, priljubljeni slovenski kantavtor, vsakoletni gost portoroškega odra (danes, 10. 7. ob 19.30).

IRENA GRAFENAUER - flavta, ELIOT FISK - kitara, program: Haendel, Scarlatti, Bach, Haydn, Giuliani, Rodrigo, Piazzola (petek, 16. 7. ob 21. uri). SALZBURSKI KOMORNI SOLISTI, vokalno-instrumentalna skupina v zgodovinskih kostumih s programom Mozartovih lahkotnih humorističnih Divertimentov, Notturnov in Canzonet ter skladb baročnih avtorjev - Tartinija, Telemanna, Veehija (petek, 23. 7. ob 21.30, Krizni hodnik Piran).

TRZIC

STEFAN KORDES, Nemčija, program: F. M. Bartholdy, O. Lindberg, J. Brahms, (danes, 10. 7. ob 18.30 v farni cerkvi v Trzicu). MATJAZ MEGLIC, program: J. S. Bach, J. Pachelbel (sobota, 17. 7. ob 18.30 v farni cerkvi v Trzicu). ANGELA TOMANIC, program: J. Trost, F. W. Zachau, T. Dubois, J. Trost (sobota, 24. 7. ob 18.30 v farni cervi v Trzicu).

VELENJE

GLASBENA SOLA FRAN KORUN KOZELJSKI

SLOVENSKE KVINTE TROBIL, program: Purcell, Clarke, Ewald, Rossini, Bizet, Burrell, Krajncan, Rathburn, Hacaturjan (torek, 13. 7. ob 20. uri). Prvi koncert udeležencev mednarodne poletne violinske sole IGORJA OZIMA (sreda, 28. 7. ob 20. uri).

glasba s skupino Gil Gilala iz Maroka. Do 24. t.m. bodo vsak večer nastopili razni ansambli arabske glasbe.

V soboto, 7. avgusta, ob 21. uri : Operetni program.

V torek, 10. avgusta, ob 21. uri : Gledališce Verdi iz Trsta »Tutti insieme appassionatamente«.

Giardino del Torso

V sredo, 14. t.m., ob 21. uri bo na sporedu jazz glasba s skupino Enrico Rava Quartet.

V soboto, 17. t.m., ob 21. uri : Folk glasba z Vincenzom Zitiellom (harfa).

V petek, 13. avgusta, ob 21. uri: Nastopil bo trio Frizzi-Comini-Tonazzi.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Razstava SLOVENSKE MITI IN LEGENDE je ciklus skulptur in risb, ki jih je STOJAN BATIC ustvaril v preteklem letu. Zamislil za trindvajset predstavljenih junakov je črpal iz zakladnice slovenskih mitov in legend. Razstava bo na ogled do 18. julija. Dokumentarna razstava 40 LET GRAFIČNEGA BIENALA LJUBLJANA (Mala galerija, do 18. julija).

KRIZANKE

Razstava MALE PLASTIKE BOSTJANA PUTRIHA bo na ogled od 12. do 25. julija.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD, Celovska 23

Na ogled so tri razstave: ponovna otvoritev razstave slik JANINA KLEMENCICA: POPOTNA FOTOGRAFIJA (do konca avgusta), Reševanje zavezniških letalcev med NOB na Slovenskem in Plakati in razglasi 1914-1918.

MESTNA GALERIJA

Do nedelje, 11. 7. je na ogled mednarodna grafična razstava Konstruktivistične in kinetične tendence v grafiki. Z mapami in grafičnimi listi se predstavljajo znani evropski umetniki: ALBERS, ARP, BILL, HERBIN, KELLER, LE PARC, LOHSE, MUNARI, PICELJ, PIENE, SEUPHOR, MONDRIAN, SOTO, VASARELY in drugi.

GALERIJA ZDSLU, Komenskega 8

Razstava grafik BOGE DIMOVSKI. Ciklus iz obdobja 1991-92 v tehnikah globoke tiska - jedkanica, akvatinta, suha igra (do 14. julija).

MODERNA GALERIJA

Razstava 20. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE. Mednarodni grafični likovni center bo danes, 10. 7. in v nedeljo, 11. 7. ob 11. uri, organiziral javno vodstvo po grafičnem bienalu v Moderni galeriji. Po razstavi bo vodil kustos Pavel Toplak.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava kiparja IVA GOISNIKERJA - OBLIKOVANJE SOLNICE. Avtor se predstavlja s 50 posodicami za sol iz lipovega lesa.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava slik, unikatnega stekla in nakita UMETNIKOVI IZ UKRAJINE bo na ogled do 3. septembra.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik FRANCETA GRUDNA.

GALERIJA LALA, Zidovska 5

Razstava slik tržaškega slikarja in grafika ALDA FAMA-JA

GALERIJA LEK

Do 18. julija je na ogled razstava POLDRAGI KAMNI Duske in Andreja HOVNKA.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava bosanske akademske slikarke JASMINE KODZAGA.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

V galeriji si lahko ogledate skupinsko razstavo de-figure. Na njej bodo zbrana dela desetih avtorjev različnih generacij, ki jim je skupno razmišljanje o prisotnosti/odsotnosti figure v polju umetniškega diskurza.

GALERIJA TIVOLI

Razstava nagajencev 19. mednarodnega grafičnega bienala (DAVID SALLE, JANEZ BERNIK, A. R. PENOK, DIMCE NIKOLOV).

GALERIJA POLJE, Studenec 48

Razstava ASEMBLAZI FANTASTIČNIH ŽIVALI ANE SFILGOJ.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikovova 65

Razstava slik slikarja SEADA CERKEZA bo na ogled do

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK GALERIJA

Na ogled je razstava lesorezov umetnikov, ki so bila realizirana na Mednarodni soli za grafiko v Benetkah v letu 1992-93 in na seminarjih, ki jih je vodil Franco Vecchiet.

TKB - AGENCIJA MITNICA

V razstavnih prostorih razstavlja najnovejša materialna dela Deziderij Svara.

GALERIJA CARTESIUS

Na ogled je razstava slikarke Marie Terese De Zorzi.

ART GALLERY

Do 20. julija je na ogled je razstava ArtEstate '93 - 1.

Deželna razstava slikarstva, skulpturo in grafike. Razstavljali bodo Franca Batich, Luciana Costa, Bogomila Doljak, Mina Gernek, Flavio Girolomini, Barbara Ius, Adriano Janczic, Flavio Riz, Rossdear, Lusa Sguazzi, Diego Valentiniuzzi.

GALERIJA BASSANESE

Na ogled razstava Michaela Goldberga. Umik: vsak delavnik od 17.00 do 20.00.

ART LIGHT HALL

Do 27. julija bo razstavljala svoja dela Ema Ferjancic Fric.

MUZEJ ŽIDOVSE SKUPNOSTI CARLO IN VERA WAGNER

Na ogled je razstava Srebnine in sakralne opreme židovske liturgije. Umik ob nedeljah od 17. do 20. ure, ob torkih od 16. do 18. ure, ob četrtkih od 10. do 13. ure.

MUZEJ REVOLTELLA

Na ogled je stalna razstava »Da Canova a Burri«. V organizaciji Trzasko letovišcarske ustanove se vsako soboto ob 10.30 vrsijo vodeni brezplačni ogledi Muzeja Revoltella.

REPNIC

V občinski galeriji je vsak dan od 18. do 21. ure odprta razstava 2. slikarskega ex tempore »Poletni solstijci«.

Jutri, 10. julija, bo javna razprodaja slik, katerih izkupicek bo namenjen Karitas - za pomoč BiH.

TARAB / NA VIDEMSKEM TRGU PRVEGA MAJA

V znamenju arabske glasbe

Festival bo trajal od danes do 24. julija

ALES WALTRITSCH

Delo na področju glasbe, gledališča in kulture iz leta v leto siri svoja obzorja in odkriva nove vrednote. Tako publika kot sami izvajalci so nosilci novih zahtev in soočanj različnih kultur, spoštovanja narodnosih vrednot in sožitja.

Vse to daje festivalu arabske glasbe Tarab - ki bo potekal v Vidmu od danes do 24. julija - poleg glasbenih se številne druge motivacije. Tarab je prvi italijanski festival, ki je v celoti posvečen arabski glasbi in kulturi. Besedo Tarab so uporabljali filozofi in kulturniki že v desetem stoletju in z njo označevali ganjenje, opojnost in ekstazo, ki jih glasba na najvišji ravni lahko povzroča. Arabska glasba teži k abstraktnosti, zgublja se v melosu slogov, tudi glas se spreminja v glasbeno igro. Svojevrsna igra naglasov in posebna ritmična lestev daje ta glasbi posebno strukturo.

Letosnji Tarab nam daje možnost prisluhniti predvsem glasbenemu svetu Maghreba (Maroko, Alžirija, Tunizija in Libija) in Egipta, prihodnje leto pa se bomo srečali z Bliznjim vzhodom. Prvi koncert festivala bo drevi, ko bo

nastopila maroška skupina Jil Jilala. Maroko je edina država, ki ni bila pod vplivom Turkov in to se pozna tudi v glasbi, kjer je velik vpliv berberske in afriške kulture. V torek, 13. julija bodo na vrsti člani tunizijskega ansambla mističnih pesmi in plesov Al Tariqua, 15. julija pa najvažnejši izvajalec glasbe malouf, tradicionalnih tunizijskih melodij, Tahar Gharsa. Koncerti se bodo nadaljevali do 24. julija, ko bo festival zaključil

Cheb Khaled, kralj rala, moderne arabske glasbe. Poleg koncertov, ki bodo vsi ob 21. uri na Trgu prvega maja v Vidmu, ponuja festival Tarab vsak dan ob 18. uri se vrsto drugih zanimivih predavanj, razprav in filmov o arabski glasbi in kulturi nasploh. Podrobnejše informacije lahko dobite na tel. 0432/504765.

Na sliki: tunizijski glasbenik Tahar Gharsa, ki bo v četrtek, 15. julija predstavil tradicionalno glasbo malouf.

KNJIŽEVNOST / PREMSKA SREČANJA

Jasnina nad Premskim gradom

Prijazno ozračje in zanimiv potek sta tokratni prireditvi zagotovila velik uspeh

JASNA KODRICH

Letosnje, že sedmo srečanje pisateljev in ljubiteljev literature na Premskem gradu je zares potekalo v vsestranskem janem, vedrem vzdušju, od ravno pravnega svežega in sončnega poletnega popoldneva do zadovoljstva številne publike. Tudi grajski prostor z lepo urejenim »odrom« - za literarni večer in za sodelovanje baročnega kvarteta iz Ilirske Bistrice pod oboki - sta prispevala k bolj svečanemu vzdušju. Prostor so namreč »po grajsko« uredili udeleženci slikarske kolonije, mladi umetniki, ki so se v tednu pred tem zbirali v grajskih prostorih in tam piredili tudi razstavo svojih stvaritev. Srečanje, ki sta ga pripravila (po malo drugačnem »receptu« kot dosedanja) Zdrženje književnikov Primorske in ZKO Ilirska Bistrica, je vse potekalo v popoldanskem in večernem pasu. V prvem delu, imenovanem sicer Okroga miza, so trije mladi raziskovalci: pesnik in klasični in filolog Brane Senegacnik iz Ljubljane, esejist, urednik in pisatelj Miran Kosuta iz Trsta ter slaviška in raziskovalka Ivana Slamič iz Ajdovščine podali troje zanimivih in svežih referatov: o tendencah v mlajši slovenski poeziji danes, o odnosu skla-

dateljev do uglasbitve nekaterih Kosovelovih pesmi ter o ajdovskem pisatelju Danilu Lokarju, ki bi letos dopolnil sto leto.

Prisrčkanje literarnega nastopa je bilo posebej napeto, saj so bila med imeni tudi zelo znana, nekateri v vseslovenskem, drugi pa predvsem v primorskem prostoru, tu pa smo si jih lahko ogledali »od blizu«, slišali njihov glas, spoznali njihovo osebnost iz nastopa in njihovega literarnega branja. Novost je bila letos tudi v tem, da je tako predavatelj kot književnik na kratak in posrečen način predstavila Zora Tavčar, predsednica Zdrženja književnikov, ki je vso prireditev tudi uvedla in ves čas povezovala, da je tekla brez zastojev in v primerno »svečanem« tonu. Besedila, ki smo jih poslušali, so bila - kot že prej referati - kvalitetna in jih je poslušalstvo nagradilo s popolno tišino pri poslušanju in lepimi aplavzi. Zanimivo je bilo to, da so se zvrstili pisatelji in pesniki raznih generacij. Nekateri so s svojim tudi »igralskim« nastopom posebej pritegnili, kot Tone Pavček, Sergej Verc in Vera Pejović. Najmlajša sta bila Mirko Novak in Maja Razboršek, najstarejši pa Frane Tomšič. Privlačna so bila tudi

besedila Rudija Selige in Marije Mercine. Prijetno branje je lepo zaokrožil Baročni kvartet na začetku in koncu literarnega večera, nakar je prireditev pozivil se domaći umetnik Franc Gombac, igravec, ki je v pristnem podgraškem narečju povedal dve zabavni vaski zgodbi. Takoj po večernem zaključku te besedne glasbene prireditve pa je po kratkem odmoru sledilo še odprtje razstave mladih slikarjev, v glavnem studentov slikarskega oddelka Pedagoške akademije v Ljubljani.

Ce velja, da sodimo uspeh neke pobude po prijaznem vzdušju in po zanimivem poteku, ki drži poslušalstvo »v sahu« do konca, potem bi lahko zaključila, da so bila letosnja Premska srečanja zelo uspešna. Prireditelji so se najbrz precej trudili, a ves potek je bil tako sprosen in samoumeven, da ni bilo cutiti niti najmanjše »režije« - ta pa je, kot vemo, za tako gladek in tekoc program nujno bila v ozadju. Za to ima poleg ZKO Ilirska Bistrica gotovo zaslugu tudi novi odbor Zdrženja s svojo predsednico, ki je vse popoldne vodila »kot da nič ni«, kot da gre za prijetno literarno družbo, ki ji je lepo biti skupaj.

POSVET / ZGODOVINARJI, ARHEOLOGI IN LINGVISTI

Rizanski placit po 1200 letih še vedno buri duhove sosedov

STANKO FLEGO

Konec maja je bilo na Kortini pri Sv. Antonu v koprskem zaledju mednarodno srečanje zgodovinarjev, arheologov in lingvistov na temo »Rizanski placit, Istra in Furlanija«. Nekoliko neobičajna, a izredno posrečena je bila izbira kraja, kjer se je odvijalo srečanje, posvečeno nedavno preminulemu uglednemu arheologu Branku Marusicu iz Arheološkega muzeja v Pulju. Na Kortini, majhnem zaselku na obronku vzpetin nad Rizansko dolino, pogreznjenem v bujno vegetacijo, si je eden izmed starost slovenske arheologije, dr. Vinko Sribar, preuredil staro domacijo in del te namenil centru za kulturna srečanja in razstave. To srečanje je predstavljalo tudi neke vrste otvoritev tega svojevrstnega kulturnega centra in ob tej priliki je bila v galerijskem prostoru prirejena razstava skulptur koprškega likovnika, akademika Jožeta Pohlana.

Uvod v samo srečanje je podal ravnatelj Pokrajinskega muzeja Koper, Salvator Zitko in spregovoril na kratko o pomenu Rizanskega placita - zbora, ki se je vršil na območju Koprškega teritorija okoli leta 804. Prebivalci istrskih mest so se na tem zboru pritožili odposlancem frankovskega vladarja Karla Velikega med drugim tudi zato, ker je njegov namestnik, furlanski vojvoda Ivan, na njihovo zemljo naselil Slovence, ki jim sedaj odvzemajo posest in živino. Sporno je bilo tudi pobiranje desetine, ki je bilo doselj v rokah cerkve, pa jo je sedaj izvajala administracija vojvode Ivana osebno. Tudi pravico sojenja je Ivan pridržal zase. O zboru samem je takrat nastala listina, katere original se ni ohranil, temveč samo prepisi iz mnogih kasnejših dobe. Strokovnjaki se največkrat poslužujejo prepisa iz Trevisanskega kodeksa iz 15. stoletja, ki se nahaja v Državnem arhivu v Benetkah. Listina je v zadnjih dveh stoletjih doživela celo vrsto obravnav in studij, sam Zitko je avtor časovno zadnje izmed teh, ki jo je v dveh delih objavil v reviji Annales, glasniku Zgodovinskega društva za južno Primorsko (S. Zitko, Listina rizanskega placita - dileme in nasprotja domačega in tujega zgodovinarstva, Annales 1/91, str. 59-68, Annales 2/92, str. 87-102). Poslužili se bomo nekaj stavkov iz te studije za kratek oris te listine: »Listina Rizanskega placita je eden izmed najpomembnejših dokumentov družbenih, upravnih, gospodarskih in političnih razmer v Istri na prehodu med bizantinskimi in frankovskimi sistemom. Opozarja na velike razlike med bizantinsko in frankovsko upravo, med mestnimi municipiji in fevdalnim sistemom, ki so ga Franki razširili po Istri. S področja slovenske nacionalne zgodovine pa je njen pomen predvsem ta, da nedvomno govori o naselitvi in prisotnosti Slovanov v zaledju istrskih romanskih mest...».

Naj citiramo iz izvornika se dva odlomka, ki govorita neposredno o Slovanih v zaledju istrskih mest. Najprej pritožba predstavnikov istrskih mest proti vojvodi Janezu, ki je uvajal novi fevdalni red na tem prostoru: »...Poleg tega je naselil na naslo zemljo Slovence. Ti orjejo nase njive in nase krčevine, kosijo nase travnike, pasejo po naših travnikih in od nase zemlje dajejo dajatve Janezu. Poleg tega nam zmanjkujejo tako voli kakor konji: če kaj rečemo, pravijo, da smo jih sami pobili. Vzel nam je nasa opustela zemljišča, s katerimi so naši predniki gospodarili po stari navadi...».

Sedaj pa se Janezov zagovor in obljuba: »...Glede Slovanov, o katerih pripovedujete, pa pojdim o tiste kraje, kjer prebivajo, in pogledimo; kjer bi mogli prebivati brez škode za vas, naj prebivajo; kjer pa vam povzročajo kakšno škodo, bodisi na polju, po gozdovih, na krčevinah ali kjerkoli, jih od tam preženimo. Če vam je prav, jih pošljimo v take zapuščene kraje, kjer lahko prebivajo brez škode za vas, da bodo koristni za državo, tako kakor so druga ljudstva...».

Zgoraj povzeti stavki so bili s strani italijanskih in slovensko-hrvaških zgodovinarjev različno tolmačeni. Na splošno predstavljajo za starejšo italijansko zgodovinsko nesporodben dokaz, da so se Slovani v Istri pojavili sele s prihodom Frankov, po placitu pa so bili z nje preganjeni. Slovenska in hrvaška historiografija pa sta skušali na podlagi zgodovinskih in predvsem novejših arheoloških raziskav znanstveno utemeljiti tezo o sistematični slovenski avaro-slovenskih vdorih okoli leta 600 pa do Rizanskega zbora leta 804.

Pa preidemo k samemu poteku srečanja. Prvi referat o vprašanju prehoda oblasti nad Istro od Bizanca na Franke je v italijanskem jeziku podal hrvaški zgodovinar, akademik dr. Lujo Margetić iz Reke. Orisal je zapletene odnose v Evropi med Franki in Bizancem, to pomeni med novim - fevdalnim in starim - rimskim pravom, ki se zrcalijo prav na območju

Istre. Naslednji predavatelj, lingvist dr. Goran Filipi iz Pulja je podal analizo o iskanju slovanščine in predneolatiških jezikovnih prvin v listini Rizanskega zbora. Teh prvin v listini ni in tudi on ugotavlja, kot namreč že nekateri pred njim, da Slovani na zboru sploh niso bili prisotni.

Trejni in zadnji referat dopoldanskega dela srečanja je bilo izredno zanimivo poročilo dr. Brigitte Mader iz Trsta (sicer arheologinje iz Dunajske univerze) v nemškem jeziku in s pomočjo diazpozitivov o zgodnjerednjeveškem grobišču, ki so ga leta 1985 naključno odkrili in kasneje le delno raziskali v samem središču Pordenona (okoli palače Ricchieri in pod njo). Gre za nekropolo s tipološko homogenim materialom staroslovske Kólaske kulture (luniciasti uhani, brose, obsenčni obročki) iz 9. in 10. stoletja. Del materiala spada celo v dobo pred načrtno izvršeno kolonizacijo Slovanov s strani oglejskih patriarhov na od ogrskih vpadov opustošena furlanska področja. Prav ta podatek se dodatno terja odgovor na številna neresena in nekatera komaj nakazana vzmerniljiva vprašanja povezana s problematiko naseljevanja Slovanov na prostoru Furlanije, kateri se posvečuje že skoraj dve desetletji prav gostitelj tega srečanja, dr. Vinko Sribar. Je nedavno odkriti Langobardski limes, ki se v obliki z obzidji povezanih utrd, postojank, opazovalnic, skoraj nepretrgoma vleče po hribih vzhodno od Krmna do Humina imel funkcijo varovati Furlanijo pred slovenskimi vpadi? Kako točneje zgodovinsko opredeliti številne lingvistične slovenske relikte v Karniji, v krajih kamor zgodovinsko izprizana slovenska kolonizacija ni segla? Prav v teh predelih so prisotne posamezne slovenske najdbe (luniciasti uhani zgodnjega tipa). Do kod je segala ta naselitev, če res, da je skupina odkritih zgodnjerednjeveških grobov v okolici Brescie imela tipične staroslovske prdatke?

Popoldanski del srečanja je uvedel zgodovinar prof. dr. Rajko Bratoz s Filozofske fakultete v Ljubljani s predavanjem o istrski cerkvi v 7. in 8. stoletju. Njemu je sledil dr. Eric Szameit iz Univerze na Dunaju s predavanjem o arheoloških najdbah 8. stoletja na Koroskem. S pomočjo diazpozitivov je prikazal bogastvo in pestrost najdb iz te dobe na Koroskem, kjer se v arheološkem materialu, (predvsem gre za grobne prdatke), prepletajo elementi avarske, bavorske, karoliške in slovenske kulture.

Kot zadnji predavatelj je nastopil gostitelj samega srečanja, dr. Vinko Sribar, ki je obcuteno najprej podal arheološko sliko same Koritine, malega zaselka, z izjemno dolgo kontinuiteto naselitve, ki gre od stare bronašte dobe (najdba bronaštega bodala), preko pozne bronašte in zelene dobe (kastelir s trojnim obzidjem), antike (rimska vila rustika), zgodnjega srednjega veka (grobovi iz 10. stoletja) do današnjih dni. Osrednja tema njegovega nastopa pa je obravnavala iskanje povezav arheoloških najdb in torej arheologije z Rizanskim placitom. Najdisce, ki najbolj nazorno prikazuje politične in etnične spremembe povezane z listino Rizanskega placita je prav bližnje grobišče v Predloki pri Črnem kalu, v katerem so odkrili grobove romanskih staroselcev iz 6. - 7. stol. in novonaseljenih Slovanov od 8. do 11. stoletja s tipičnimi uhani in obsenčnimi obročki.

Sribarjevimi besedami je sledila diskusija, v katero so posegli mnogi arheologi in zgodovinarji. Ob koncu je udeleženec pozdravil Salvator Zitko in podčrtal, da Srečanje na Kortini ne bo ostalo edino, pobuda se bo zato preimenovala v Srečanja, saj se bodo te vrste simpozijev nadaljevala v prihodnosti.

Referati, ki so bili predstavljeni na srečanju so skrbno zbrani v katalogu, katerega je uredil Matej Zupancic, arheolog iz koprškega Pokrajinskega muzeja, kasneje pa bodo natisnjeni skupaj s povzetki iz diskusije v drugi številki zbornika Acta Histriae.

Po končanem posvetovanju in ob poslavljanju raznih gostov pa se vseeno nisem mogel otresti občutka, da, prav tako kot pred približno 1200 leti, tudi danes sožitje in stiki med sosedoma na tej zahodni meji našega etničnega prostora, niso lahki. Kako bi lahko na drug način tolmachi popolno odsotnost italijanskih strokovnjakov (če izvajamo publicista P. Parovela) na tem simpoziju, katerega naslov, ne pozabimo, je bil prav: Rizanski placit, Istra in Furlanija? Furlanskih uglednih gostov, kot tudi trzaskih, na posvet, ki je vseeno potekal skoraj v celoti dvojezično, ni bilo, vsak si je za svojo odsotnost priskrbel primerno opravičilo.

Rizanski placit torej še vedno deli in ne združuje, tudi znanost se mora pokoriti prastranemu strahu pred Slovani...

ZALOŽNIŠTVO / »POLETNA« POTEZA KOPRSKE ZALOŽBE

Pet novih izdaj Lipe

Na trg so prišle tri pesniške zbirke, zbirka novel in knjiga dramskih besedil

BORIS PANGERC

Založba Lipa iz Kopra je v prvih poletnih dneh poslala na trg pet novih izdaj, med temi tri pesniške zbirke, eno zbirko novel in eno knjigo dramskih besedil. Kot imenitno poslastico lahko stejemo novo pesniško zbirko Edelmana Jurinčica Istrijanova molitev, z njeno preteklostjo in sedanjostjo in belezi z zaj kot molitev mehko besedo, zdaj s trdo, robato govorico, ki ji tudi kletvi ni tuja, najbolj opojne in carobne lastnosti Istre in njenih ljudi. Z zbirko Istrijanova molitev se je Edelman Jurinčic potrdil kot občutljivi pesnik prvine Istre.

V zbirki Rob za leto 1992 (urednik Zdravko Duša) sta izšli dve pesniški stvaritvi: Blaž Lukan V tihem teku in Matej Demšar Zasilni vhod. Lukanova pesniška govorica je tiha, rahlocutna in polna; zdi se, kot da išče sogovornika in je v tem iskanju močno sporočilna. Nekatere pesmi bralcu prevzamejo, ker so skrajno krhke in polne notranje svežine. Jezik se skrbno preciscen, podobe izgrajene, izraz uglajen in tekoč. V nekaterih pesmih pa je cutiti utesnjeno pesniškega izraza; avtorju se sredica sporočila izmika, izraz je tezak in za ritem ubijajoč.

V celoti učinkuje Lukanova pesniška zbirka V tihem teku mestoma neenotno, vsekakor pa je vredna branja, kajti pesnikova govorica vsebuje notranji naboj, ki bralca pritegne, kar začuti za besedami, stavki in prispodobami pomene, o katerih je vredno razamisliti in se vanje poglobiti. Blaž Lukan je pesnik, ki mu

lusu Večno prekleti kor nori kostanji, pa se Jurinčic spoji z istrsko zemljo, z njenimi posebnostmi, značilnostmi, z njeno preteklostjo in sedanjostjo in belezi z zaj kot molitev mehko besedo, zdaj s trdo, robato govorico, ki ji tudi kletvi ni tuja, najbolj opojne in carobne lastnosti Istre in njenih ljudi. Z zbirko Istrijanova molitev se je Edelman Jurinčic potrdil kot občutljivi pesnik prvine Istre.

V zbirki Rob za leto 1992 (urednik Zdravko Duša) sta izšli dve pesniški stvaritvi: Blaž Lukan V tihem teku in Matej Demšar Zasilni vhod. Lukanova pesniška govorica je tiha, rahlocutna in polna; zdi se, kot da išče sogovornika in je v tem iskanju močno sporočilna. Nekatere pesmi bralcu prevzamejo, ker so skrajno krhke in polne notranje svežine. Jezik se skrbno preciscen, podobe izgrajene, izraz uglajen in tekoč. V nekaterih pesmih pa je cutiti utesnjeno pesniškega izraza; avtorju se sredica sporočila izmika, izraz je tezak in za ritem ubijajoč.

V celoti učinkuje Lukanova pesniška zbirka V tihem teku mestoma neenotno, vsekakor pa je vredna branja, kajti pesnikova govorica vsebuje notranji naboj, ki bralca pritegne, kar začuti za besedami, stavki in prispodobami pomene, o katerih je vredno razamisliti in se vanje poglobiti. Blaž Lukan je pesnik, ki mu

gre prisluhniti; to je poezija vrednot, naravnana k človeku in njegovemu tihemu, samotnemu cutenju sredi prehrupnega, če ne že nasilnega sveta.

Za pesniški prvenec Mateja Demšarja Zasilni vhod pa bi rekli, da so pesnikovi napori, da bi si pridobil svež in samosvoj izraz hvalevredni, da pa bo do neke izrazitosti v slogovnem in metaforičnem mislu treba prehoditi se nekaj poti. Demšarjeve pesmi se berejo tekoče, vendar se ne zdramijo ognja v duši. Zasilni vhod odlikujejo spretno in suvereno obvladovanje jezika, vendar se bo moral pesnik odločiti ali ubere pot modernega ubesedovanja ali ostane pri tradicionalnejši obliki izrazanja. Vsekakor kaže Matej Demšar svež pesniški profil, ki ga je vredno vzeti v postev.

Ugledni primorski pisatelj Jože Felc se nam predstavlja z novo zbirko novel Dom mojega doma. Felc ima v sodobni slovenski prozi že točno določeno mesto; pisatelj ni nobeno odkritje, temveč samo potrjuje svojo doz-

dajsnjo kakovost. Dom mojega doma vsebuje deset novel, ki razvzrajačo usodo ljudi, ki veljajo v obcem svetu za posebneže.

Fabula je izredno premočrtna in skopa, notranje dogajanje pa je neverjetno dinamično, živo in problematično. Iz spremne besede na zahtevku povzemamo, da se »v prvem sklopu novel pisatelj dotika tistih človekovih mejnih stanj, ki so povezana z erotičnim življenjem, medtem ko se v drugem delu posveča vprašanju (ne) uresničljivosti in nehumanosti kategegakoli ideološkega projekta, ki se ima za univerzalnega. Iz okvirnih novel pa je razvidno, da ima v zbirki vseskozi osrednje mesto posameznik s svojimi stiskami in dilemami, ki zivi sprijaznjeno integriran ali usodno razklan sam s sabo ali pa z okoljem.« Jože Felc posega v pripovedi v prvi osebi (pripovedni tok se odvija v tretji osebi), vendar le toliko, kolikor je potrebno, da vsebina razvija skladno z upovedovalnimi nagibi.

Pisatelj zajema namreč snov iz svoje profesionalne prakse (po poklicu je zdravnik psihiater), vendar, kot sam pravi, »ne posnema realnosti«, temveč se v snov pogloblja z zavestjo in hotenjem besednega ustvarjalca, ki v resnični danosti išče možnost njenega odslakovanja na umetniški ravni, tako da lahko vsak bralec zazna v upovedenih osebah tudi kancek sebe.

Sasa Vuga Steža do polnoči (uredila Vesna Gomezel, spremna beseda Borut Trekman). Sasa Vuga sodi med redke slovenske pisatelje, ki so se zelo zgodaj zavezali radijski igri; radijskemu mediju je pisatelj (tudi po naravi svojega dela) ostal zvest 40 let.

Steža do polnoči je izbor petih radijskih iger, ki predstavljajo mejnik ne le za pisatelja, temveč tudi za slovensko radijsko igro samo. Ze samo dejstvo, da je Sasa Vuga prejel za to specifično literarno zvrst veliko nagrad in priznanj, pomeni, da je pisatelj dober del svojega duhovnega napora, umetniškega navdih, intelektualnih zmogljivosti in veliko veliko ljubezni vložil v zvrst, ki med slovenskimi pisatelji ni najbolj priljubljena in ki je, po trditvah Boruta Trekmana v spremnem besedilu Mejno območje sednega ustvarjalca, ki v resnični danosti išče možnost njenega odslakovanja na umetniški ravni, tako da lahko vsak bralec zazna v upovedenih osebah tudi kancek sebe.

Sasa Vuga Steža do polnoči (uredila Vesna Gomezel, spremna beseda Borut Trekman). Sasa Vuga sodi med redke slovenske pisatelje, ki so se zelo zgodaj zavezali radijski igri; radijskemu mediju je pisatelj (tudi po naravi svojega dela) ostal zvest 40 let.

Steža do polnoči je izbor petih radijskih iger, ki predstavljajo mejnik ne le za pisatelja, temveč tudi za slovensko radijsko igro samo. Ze samo dejstvo, da je Sasa Vuga prejel za to specifično literarno zvrst veliko nagrad in priznanj, pomeni, da je pisatelj dober del svojega duhovnega napora, umetniškega navdih,

intelektualnih zmogljivosti in veliko veliko ljubezni vložil v zvrst, ki med slovenskimi pisatelji ni najbolj priljubljena in ki je, po trditvah Boruta Trekmana v spremnem besedilu Mejno območje sednega ustvarjalca, ki v resnični danosti išče možnost njenega odslakovanja na umetniški ravni, tako da lahko vsak bralec zazna v upovedenih osebah tudi kancek sebe.

V izbor Sase Vuge so prišle radijske igre, napisane, objavljene in uprizorjene v času od 1972 do 1992. Izbor prinaša naslednje igre: Steža do polnoči, Silvestrovo crepinj, Povest o belem zajcu, Maistrova najdaljša mariborska noč, 1918 in Moronij Pilla. Knjižna objava dramskih besedil je v založniški praksi pre redkost kot navada; vendar ni razlogov, da bi po njih ne segli, saj je Vugov jezik carobno pesniški, zlog ekspresionistično obarvan, tako da najdemo v objavljenih besedilih toliko umetniškega cara, da nas morejo pritegniti tudi kot »cista« literarna zvrst brez misli na medijsko postavitev.

Vatikan: bodo Krenna poslali v Afriko?

ST. PÖLTEN - Razprav v skofiji St. Pölten v Nizji Avstriji zaradi samovoljne politike skrajno konzervativnega škofa Kurta Krenna ni konec. Po poročilu dunajskega magazina »News« zdej celo že Vatikan razmislija o možnostih, kako ohladiti vročo debato okrog spornega škofa. Ena od teh možnosti naj bi bila zacasna misija Krenna v Afriki. »News« s tem v zvezi piše o načrtu, po katerem želi Vatikan sporne škofa poslati kot osebnega papeževskega odposlanca na vizitacijo univerz v črno celino...

Krenn je na poročilo dunajskega magazina takoj odgovoril in poudaril, da gre tu za »domnevo oz. vest, ki nima nikakršne resne podlage«. Dejal je tudi, da se nikoli ni bil v Afriki ter da osebno izključuje možnost, da bi ga Vatikan za nekaj mesecev poslal v tretji svet, samo da bi se položaj v skofiji pomiril.

Protesti proti škofu se medtem nadaljujejo in tudi pozivi, naj odstopi, niso utihli. (I.L.)

TRGOVSKA AKADEMIJA

Odprta tudi Sloveniji

1993/94 nad 150 dijakov

IVAN LUKAN

CELOVEC - Dvojezična trgovska akademija v Celovcu, tip visje poklicno-izobraževalne srednje šole, za katerega se pozanimajo celo v drugih državah (npr. v Braziliji - op. ured.), bo tudi v solskem letu 1993/94 v prvem letniku spet imela dva razreda.

Ravnateljica akademije, Maja Amrusch-Hoja, je v pogovoru za Republiko dejala, da so za prvi letnik dosegli od državnega solsekega sveta predpisano število 31 avstrijskih državljanov, tako da bodo prvi letnik lahko delili na dva razreda.

S tem pa so se odprla vrata šole tudi večjemu številu slovenskih državljanov, ne glede na to, ali živijo v Avstriji ali v Sloveniji. To do zadnjega trenutka ni bilo zagotovljeno, ker so solske oblasti s restriktivnimi ukrepi skušali omejiti število dijakov iz Slovenije. V prvi letnik Dvojezične trgovske akademije bo v solskem letu 1993/1994 lahko sprejetih do 60 dijakov, od tega nad 20 iz Slovenije.

Število tistih, ki so že opravili sprejemni izpit oz. uspešno polagali letos prvič uvedeni »orientacijski pogovor iz nemščine« (samo za kandidate iz Slovenije) že zdaj znaša

skoraj 50 dijakov, pred začetkom solskega leta, torej jeseni, pa bo ponovna možnost vpisa. Trgovska akademija bo tako v četrtem letu svojega obstoja imela sedem razredov z nad 150 dijakin in dijakov, vodstvi akademije kot tudi Slovesne gimnazije pa upata, da se bodo dela v zvezi z načrtovano do- in nadgradnjo solskega posloja cimprej zacela.

Minister Scholten je ravnateljem obeh srednjih sol sporočil, da pa bo projekt mo možnosti upoštevan pri sklepanju proračuna za pozivitve konjunktore predvidoma se jeseni letos.

Ravnateljica celovške akademije M. Amrusch.

Dežela Koroška želi prodati Kelag

CELOVEC - Koroška bo pričela s pogovori o prodaji 49 odstotkov delnic deželne družbe za elektriko Kelag zveznemu združenju energetskih družb Ver-bundgesellschaft. To je v četrtek popoldne z glasovi ÖVP in FPÖ sklenil Koroški deželni zbor. Socialdemokrati so se močno upirali ter svarili pred »razprodajo koroške domovine«, zagovorniki prodaje pa menijo, da bodo odločilne pristojnosti ostale pri deželi Koroški.

Iniciativo za razpravo je podala Haiderjeva FPÖ, glavni argument za prodajo Kelag ÖVP in FPÖ pa vidita v naraščajočem deficitu družbe (1992: 192 milijonov silingov), ki je med drugim posledica nedavne reforme tarifnega sistema. S prodajo delnic zveznemu združenju avstrijskih energetskih koncernov si koroški politiki pričakujejo finančno razbremenitev.

Vse tri stranke pa so glasovale za to, da Kelag obdrži 49-odstotni delež pri Avstrijskih dravskih elektrarnah (ÖDK) pri ustavnih spremembah je med drugim bilo utrjeno novo določilo o sodelovanju občinov pri preizkusih glede skladnosti (npr. gradbenih projektov, novih podjetij) z okoljem. Poslanci so v teh treh dneh obravnavali in (proti glasovom opozicije) izglasovali vrsto sprememb in novih zakonov na področju solstva.

Tako je v okviru zmanjšanja učnega obsega za učitelje osnovnih

AVSTRIJA / PRED POČITNICAMI V PARLAMENTU

Maratonsko glasovanje

V zadnjem hipu še vrsta zakonov

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - S prenatrpanim dnevnim redom, burnimi razpravami in celo vrsto novih zakonov ter zakonskih sprememb so poslanci državnega zbora v sredo, četrtek in petek zaključili delovno obdobje avstrijskega parlamenta pred poletnim odmorom.

Plenarno zasedanje se je pričelo z gospodarskim poročilom zvezne vlade, zasenčenim od aktualnih, negativnih gospodarskih prognoz. V okviru te razprave so izglasovali vrsto finančnopolitičnih zakonov, med drugim novi bančni zakon, ki predvideva posebne ukrepe proti pranju »umazanega« denarja ter novelizacijo borznega zakona, ki naj bi odslej onemogočal tako imenovane »insiderske« posle.

Pri ustavnih spremembah je med drugim bilo utrjeno novo določilo o sodelovanju občinov pri preizkusih glede skladnosti (npr. gradbenih projektov, novih podjetij) z okoljem. Poslanci so v teh treh dneh obravnavali in (proti glasovom opozicije) izglasovali vrsto sprememb in novih zakonov na področju solstva.

Tako je v okviru zmanjšanja učnega obsega za učitelje osnovnih

sol bila sklenjena novela, ki jasno diskriminira dvojezične učitelje na Koroškem in Gradiškanskem (Republika je o tem obsirno poročala, - op.ur.).

Bistven napredek vsekakor predstavljata dva nova solska zakona: prvi bo omogočal integracijo prizadetih otrok v regularne šole in razrede, drugi pa - v okviru solskega staršev, učiteljev in vzdrževalca šole - predvideva uvedbo raznih oblik celodnevne solstva. Tudi tu so opozicijske stranke imele dosti kritičnih pripomb na račun nedodelanosti zakonov in zlasti spremljevalnih ukrepov, minister za solstvo Scholten pa je nasprotno izpostavil, da novi zakoni lahko ustvarjajo samo okvirne pogoje za integracijo ali celodnevno solstvo.

Pri četrtkovem zasedanju je državni zbor se sklenil reformo zakona o kazenskem postopku, od katere si pričakujejo znizanje števila jetnikov v preiskovalnem zaporu ter pospešitev preiskovalnega postopka. Hkrati pa je Avstrija kot ena izmed poslednjih zahodnoevropskih držav v svojo sodno zakonodajo prevzela določilo konvencije o človekovih pravicah, po katerem ima vsak pra-

vico na pravičen sodni postopek.

Z glasovi SPÖ, ÖVP, FPÖ in Liberalnega foruma je v četrtek zvečer bil sprejet tudi bilateralni sporazum o odgonu zavrženih beguncev in azilantov v Slovenijo in na Madžarsko. Zelena poslanka Stojšič je s tem v zvezi kritizirala, da Avstrija problem migracije zeli odvaliti na revnejše sosednje države in da je sporazum nesocialen in nečloveški.

Včeraj je bil izglasovan zakon o (zasebnem) regionalnem radiju, FPÖ pa je vložila zahtevo po preiskovalnem odboru v zvezi z afero o lažno deklariranih izvozi zivine na Holandsko.

Za skorajšnjo zgago pri trodnevem glasovalnem maratonu pa je poskrbelo gospodarsko ministrstvo, ki je enostavno pozabilo pravčasno vložiti osnutek za novelizacijo zakona o zvezni imovini. Leta predvideva skrajno potrebne nove gradnje na solskem in univerzitetnem področju in je del investicijskega programa vlade. Napako so opazili sele v sredo, razprava je pa je potekala v četrtek popolnoma, tako, da so lahko le se v petek v zadnjem hipu glasovali o noveli.

PORABJE

Gallupov inštitut raziskuje življenje Porabskih Slovencev

Prebivalci ne zaupajo madžarskim izpraševalcem

VALERIJA PERGER, MONOSTER

GORNJI SENIK - Gallupov inštitut je te dni končal terensko delo najnovejših raziskav o Porabju. Prva obsežnejša raziskava o Slovencih v Porabju je potekala leta 1984 na Gornjem Seniku, drugo so opravili raziskovalci Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane lani poleti v Monostu.

Tokratna raziskava zajema vseh 7 porabskih vasi. Izprašanci izpolnjujejo dva vprašalnika: prvi se ukvarja s socialnim in gospodarskim položajem družin, drugi je t.i. narodnostni. Vzorec zajema 400 družin in posameznikov.

»Smo strogo nevtralni, kajti le tako smo lahko verodostojni,« zatrjuje vodja raziskovalne skupine Peter Rado. Inštitut želi iz prvega vprašalnika razbrati, kakšno je socialno in gospodarsko stanje v porabskih vaseh in na osnovi teh ugotovitev proučiti možnost za modernizacijo kmetij, oziroma razvoj podjetništva.

Drugi del raziskave je izrazito narodnostni. Vprašanja se nanašajo na narodnostno identiteto porabskih Slovencev, na manjšino kot jezikovno skupnost, raziskovalce pa predvsem zanima, kako daleč sta v Porabju jezikovna asimilacija in akulturacija.

Odzivi porabskih Slovencev na to raziskavo so zelo različni, v večini primerov negativni. Posebej motec je zanje drugi vprašalnik torej t.i. narodnostni, saj so najbolj delikatna vprašanja zastavljena v madžarskem jeziku (tista, ki se nanašajo na jezikovne navade porabskih Slovencev), izpraševalci pa prav tako v večini obvladajo le madžarsčino. In če vemo, da Madžari imenujejo slovenske porabske narече vendski jezik (torej ne-madžarski in ne-knjžna slovenscina), lahko razumemo odklonilen odnos Porabcev do raziskave Gallupovega inštituta. Ljudje pač upravičeno dvomijo v nevtralnost in verodostojnost raziskave, sprašujejo se, kakšen je dejanski namen le-te, bojijo pa se, da raziskovalci gredo na roko raznorodovalnim težnjam določenih skupin znotraj porabskega prostora, pa tudi sirske; take skupine, npr. Vendska zveza, diletantsko dokažejo obstoj nekakšne fantom-

ske vendske narodnosti, pridobivajo somišljenike predvsem med madžarsko govorečim prebivalstvom ter s svojim nečestnim početjem delajo neprecenljivo škodo slovenski skupnosti.

Dejanske namene raziskave bo pokazal čas, rezultati pa bodo prav tako povedali svoje; upamo lahko samo, da ne bodo v škodo slovenske manjšine, ki se brez takih in podobnih izzivaj srečuje dan za dnem z velikimi težavami.

KOROŠKA / 15 LET PLODNEGA DELOVANJA

Jubilej slovenske glasbene šole

Slavnostni koncert v Selah je navdušil

SELE. Farni dom v Selah je pred kratkim prvič gostil najboljše učenice in učitelje slovenske Glasbene šole na Koroškem na letnem koncertu. Ob 15-letnici Glasbene šole so se predstavili solisti in ansambli iz vseh krajev in oddelkov šole. Zlasti so razveselili nastopajoči iz Zilje, kjer je letos pričelo s poukom v ljudski soli 20 učencev kljunaste flavte. S tem imajo koroški Slovenci možnost glasbenega solanja v materinem jeziku na področju južne Koroške. Prvic je na javnem nastopu sodelovala tudi učenka na violoncelu. S tem so dane možnosti za ustanovitev godalnega ansambla, ki je v osemčlanski sestavi pod vodstvom prof. Branka Cepina že zelo

uspešno sodeloval na koncertu.

Uvodoma je skupina petdesetih učencev nauka o glasbi pod vodstvom Romana Verdela zapela dve narodni in dodala najnovejšo pesem prisotne Lenke Kupper, klavirsko spremljavo je napisal Slavko Mihelič »Nikoli slabe volje«. Navdušeno občinstvo je poleg navdanih toplo pozdravilo mlade glasbenike na klavirju, kljunasti in prečni flavti, klarinetu, saksofonu, klavirski in diatonični harmoniki, kitari in citrah. Poseben aplavz je pa veljal ansamblom: duo violin p.v. Nikole Krstica, kvartetu trobent p.v. domačina Francija Ogrisa in že omenjenemu godalnemu ansamblu, v katerem so

delujejo učenici iz Celovca in Smihela. Za zaključek so zaigrali pianistka Katja Hildebrandt, kitaristka Janja Kassl in flavtist Kristijan Filipič, ki je pred kratkim opravil sprejemni izpit na Mozarteumu v Salzburgu.

Predsednik Glasbene šole Urh Kassl se je s soprokom raz zahvalil učiteljem ki ze vseh 15 let poučujejo na soli: Julijanu Burdziju, prof. Branku Cepinu, Nevenki Kozelj, Avgustu Pogorevcniku in pedagoškemu vodji prof. Lovru Sodji, s katerim sta skupno podelila flavtistki Sonji Kramer, saksofonistu Samu Wakounniku in violinistu Marjanu Kristofu diplome za doseženo II. nagrado na letosnjem deželnem tekmovanju v Celovcu. (L.S.)

Nastop učenke slovenske glasbene šole je publiko navdušil.

Slika: W. Fritz

NOVICE

Koroška podaljšala rok

CELOVEC - Potem, ko je Republika Slovenija za se odprti delež kredita Slovenskega Elektrogospodarstva (EGS) pri gradnji Elektrarne na Golici sklenila državno garancijo, je deželno električno podjetje Kelag na posebno prošnjo se enkrat podaljšala rok za plačil 280 milijonov silingov, tokrat do 16. avgusta letos. Gradnja elektrarne na Golici je stala 1, 45 milijarde silingov delež Elektrogospodarstva Slovenije pri gradnji pa znaša 20 odstotkov. Prvi rok za odplačilo odprtega deleža je potekel 30. junija 1993.

Univerza z novimi načrti

CELOVEC - Od zimskega semestra 1993/94 naprej bosta na celovski univerzi prvič začeli delovati dve fakulteti. Prva za gospodarske vede in informatiko, druga pa za kulturne vede. Univerza za izobraževalne vede pa se bo hkrati tudi preimenovala v »Univerza Celovec«. Dosedanji univerzitetni kolegij bo donamestil 13 članski senat od katerega si pričakujejo predvsem bolj fleksibilno vodstvo. Za izgradnjo nove fakultete bo letno na razpolago dodatnih 50 milijonov silingov. Bodoca težišča izvirajo iz takozvanega »koroškega univerzitetnega koncepta«, je poudaril prorektor celovške univerze dr. Willibald Dörfler na tiskovni konferenci v Celovcu. Ob tej priliki se je koroška Raiffeisenova zveza predstavila kot podporna organizacija. Direktor Raiffeisenove zveze je s tem v zvezi napovedal, da bo ta združniška organizacija podvojila sedanjo podporo na 550.000 silingov.

Več prenočitev, toda manj gostov iz Nemčije

CELOVEC - Koroškemu poletnemu turizmu se obetajo boljše časi: z nekaj več kot 716.000 nočitvami v mesecu maju je število v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta naraslo kar za 9, 8 odstotka. Med domačimi gosti je bilo za 9, 3 odstotka več nočitev, pri tujcih pa za nekaj nad 10 odstotkov. Razčlenitev po posameznih obratih je pokazala, da je prirastek pri obrtnikih znašal 8, 4 odstotka, 8, 2 odstotka pri privatnih prenočiščih, levji delež pa so s 36 odstotkov zabeležili pri camping-turizmu. Statistika nadalje pokaže, da je največ prirastka tujih gostov iz držav nekdanje Jugoslavije (za 330 odstotkov pri gostih iz Hrvaske in za 107 odstotkov več iz Slovenije), kot ze meseca maja pa je tudi junija nazadovale število gostov iz Nemčije.

Vse več »kriminalnih turistov«

DUNAJ - Avstrijski pravosodni minister Michalek je v pogovoru za avstrijsko televizijo (ORF) dejal, da v Avstriji zabeležijo vse več »kriminalnih turistov«, torej storilcev, ki se kratkoročno prihajajo v državo, da bi storili kaznjivo dejanje (kraj, goljufije itd.) Predsednik Zveze avstrijskih sodnikov Klingler je s tem v zvezi poudaril, da je v zadnjih letih praksa v avstrijskih preiskovalnih zaporih postal toga ter da so načrtovane nove določbe glede prakse v preiskovalnih zaporih nujno potrebne. Reforma bo stopila v veljavo s 1. januarjem leta 1994.

Podvig Elmarja Oberhauserja

DUNAJ - Generalni intendant Avstrijske radio-televizije (ORF) Gerd Bacher je Elmarja Oberhauserja, priznanega moderatorja in kritičnega intervjuerja ORF, imenoval za namestnika glavnega urednika aktualne televizijske službe. Oberhauser je poleg tega postal odgovorni urednik drugega televizijskega dnevnika »Cas v sliki 2«, najbolj gledane večerne informacijske televizijske oddaje ORF. S podvigom Oberhauserja so insiderji že dalj časa napovedovali, z zdaj doseženo stopnjo pa prizadevni 46-letni novinar očitno zdaleč se ni izčrpal vse možnosti v svoji strmi novinarski karieri.

Spremembe v vrhu škofije

CELOVEC - Škof dr. Egon Kapellari je msgr. Stanislava Cegovnika, škofovega vikarja za redove in rektorja cerkve Sv. Duha v Celovcu, imenoval za člana krskega stolnega kapitla. Namesto dosedanjega generalnega vikarja dr. Frankla, ki odhaja na Dunaj za profesorja, pa je bil za novega generalnega vikarja imenovan kanonik dr. Colerus-Geldern. Msgr. Cegovnik doma iz Mezice, je že do zdaj opravljal pomembne službe v škofiji. Ze dolga leta je rektor cerkve Sv. Duha v Celovcu (pri Ursulinkah), bil pa je tudi ravnatelj škofijske realne gimnazije (višja stopnja). Od lanskega leta naprej je član škofijskega konzistorialnega sveta in podpredsednik (viceofical) cerkvenega sodišča. Pred nekaj meseci mu je škof zaupal tudi nalogo škofovega vikarja za redove. Poleg tega je dr. Cegovnik strokovni nadzornik za verouk na dvojezičnih višjih in srednjih solah ter duhovni asistent Zveze slovenskih katoliških akademikov.

PRIREDITVE

Sobota, 10.7.1993

SENTJANZ V ROZU
V sotoru, slavnostna otvoritev novega teniskega centra »CENTRISA« v Sentjanu, 20.00 - »Ples v sotoru«, igrajo »Gorenjski muzikanti«;
ZELEZNA KAPLA
Pred občinskim kopališčem, 20.00 - »21. poletna noč« - igra znani ansambel »Melos«, polnočni vložek: 1. Villacher Rock'n Roll Club; ZAMANJE
Zgornje Zamanje (Picej), 20.00 - »Tradicionalno kresovanje«, spored oblikujeta moski pevski zbor »Vinko Poljanec« in ansambel »Zmeda« (PLES); prirreditelj: SPD Vinko Poljanec, Skočijan;

Nedelja, 11.7.1993

RADISE
Kulturni dom, 14.00 - »Prireditve ob zaključku delovne sezone in piknik«, prirreditelj: SPD Radise; GLOBASNICA
Gostilna Juenna, od 10. ure dalje - »5. nogometni turnir« s mostvi iz vseh vasi občine; prirreditelj: SKD Globasnica;
SENTJANZ V ROZU
V sotoru, 10.00 - otvoritev teniskega igrišča, nato zabava z ansamblom »Gorenjski muzikanti«;

Ponedeljek, 12.7.1993

KOCUHA
Camping Roz, 21.00 - Koncert, gostuje moski komorni zbor Cantilena iz Wroclava.

KONČANA JUNIJSKA SEJA DRŽAVNEGA ZBORA

Poslanci sprejeli zakon o soupravljanju delavcev

Številne zakone so vrnili v fazo osnutka, kar velja tudi za ceste

LJUBLJANA - Deveto in s tem zadnje nadaljevanje v juniju zacete seje državnega zbora se je včeraj končalo s sprejemom zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju in sprejemom spremenjenega zakona o plačah v solstvu. Vse druge zakone, ki so bili predloženi že v zadnji fazi, so poslanci vrnili v fazo osnutkov, kar velja tudi za zakon o zagotovitvi namenskih sredstev za gradnjo avtocestnega omrežja v Sloveniji, ki so ga predložili socialdemokrati. Ta zakon naj bi sicer sprejeli še ta mesec, vlada pa naj bi potem do 15. avgusta podzila bencin za deset tolarjev. Tako

zbran denar bi bil namenjen izključno gradnji cest. Da ta denar ne bi izpuhtel, pa naj bi imenovali posebno parlamentarno komisijo za nadzor nad porabo bencinskega tolarja. Državni zbor je sprejel tudi osnutek zakona o obveznosti države do zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Dolg države do zavoda naj bi po vladnih izračunih ob koncu leta znašal okoli 30 milijard tolarjev.

Medtem ko bodo vsi zakoni, ki so bili včeraj sprejeti kot osnutki, prej ali slej v nadaljnji parla-

MAJDA VUKELIČ

mentarni proceduri, se to ne bo zgodilo s spremembami zakona o zdravstvenem varstvu in zavarovanju, ki ga je predložilo več kot 26 tisoč volilcev. S tem zakonom naj bi deloma uredili zdravstveno zavarovanje brezposelnih. Toda poslanci so sklenili, naj vlada to vprašanje do jeseni celovito uredi.

Sprejeli so tudi resolucijo o temeljnih oblikovanju družinske politike in osnutek zakona o družinskih prejemkih. Do septembra, ko naj bi vlada pripravila predlog tega zakona, naj bi bilo tudi jasno, kakoliko denarja bo treba izbrskati v proračunu za izplačevanje otroškega dodatka. Izmed starih poročil, ki jih je sprejel zbor, omenimo le enega. To je poročilo družbenih pravobranilcev samoupravljanja o stanju, pojavih in težavah varstva družbene lastnine in varstva pravic delavcev v lanskem letu. Iz poročila izhaja, da so družbena lastnina in pravice delavcev tako ogrožene, da je zadeva zrela za izjemno resno razpravo in analizo.

Eden izmed izjemno pomembnih zakonov, ki jih je včeraj sprejel državni zbor, je torej zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ki so ga napisali na ministrstvu za de-

lo. Samoupravljanja je tako konec, zdaj bomo »le« sodelovali pri upravljanju. Zakon določa način in pogoje za sodelovanje delavcev pri upravljanju gospodarskih družb (ne glede na obliko lastnine), za drug, gospodarskih javnih služb, bank, zavarovalnic in zavodov. Soupravljanje delavcev pomeni naslednje pravice: pravica do pobude in odgovora nanjo; pravica do obveščeneosti; pravica do dajanja mnenj in predlogov; moznost ali obveznost skupnih posvetovanj z delodajalci; pravica do soodločanja; pravica zadržanja odločitev delodajalca. Te pravice bodo delavci uresničevali prek sveta delavcev ali delavskega zaupnika, zbora delavcev in predstavnikov delavcev v organih družbe. Zakon natančno določa, koliko članov imajo sveti, kar je odvisno od števila zaposlenih v družbi, razen vodilnih. Svet je med drugim pristojen za to, da bdi nad uresničevanjem zakonov in kolektivnih pogodb in da predlaga ukrepe, ki so v korist delavcev. Delodajalec mora svet delavcev obveščati o gospodarskem položaju

družbe in njenih razvojnih ciljih, o stanju proizvodnje in prodaje ... Delodajalec mora tudi pridobiti soglasje sveta delavcev v zvezi z merili za ocenjevanje delovne uspešnosti delavca in merili za napredovanje delavcev.

Svet delavcev ima tudi možnost zadržati posamezne odločitve delodajalca. Spore med njima bo reševala arbitraža, ki ji bo predsedoval tisti, ki je v sporu nevtralen.

Poslanci državnega zbora se bodo ta mesec še enkrat sestali, predvidoma 27. julija. Tokrat naj bi opravili »pravo« julijsko zasedanje. Glede na zahtevnost in obseznost predloženega dnevnega reda se zna zgoditi, da bo imela seja več kot devet nadaljevanj, kar se je zgodilo z junjsko sejo. Poslanci naj bi namreč obravnavali svezjen zakonodaje, ki zadeva lokalno samoupravo (temeljni zakon, lokalne volitve, uprava), to je preobrazbo sedanjih občin v nove, ki naj ne bi bile več izpostave države. Ukvarjali naj bi se tudi z dvema zahtevnima zakonoma s kazenskega področja, in sicer kazenskim zakonom in zakonom o kazenskem postopku.

Junjska seja državnega zbora ni spodnesla pravosodnega ministra Mihe Kozinca (Foto: S. Živilović/TRIO)

NOVE VLADNE UREDBE

Odslej brez carine le še v vrednosti 100 dolarjev

Prihajalo je do zlorab - Nižje carinske dajatve pri uvozu avtomobilov z vgrajenimi slovenskimi deli

LJUBLJANA - Dan po objavi spremenjene uredbe o predmetih, količinah in vrednosti predmetov, za katere veljajo pri uvozu carinske ugodnosti, v uradnem listu bomo lahko državljanji brez carine uvozili le za sto in ne več za 200 dolarjev blaga, je na včerajšnji novinarski konferenci po nadaljevanju vladne seje povedal finančni minister Mitja Gaspari.

Ugotovili so namreč, da je 200 dolarjev preveč tudi glede na druge države, predvsem tiste v ES, poleg tega pa je prihajalo do zlorab te uredbe, saj mnogi blaga široke porabe niso uvažali za osebno porabo, ampak za preprodajo. Na spekulativen uvoz so ministrstvo opozorili carinski organi. Torej, če boste uvozili za več kot sto dolarjev blaga, boste za razliko plačali carino. Minister Gaspari je sporočil tudi, da je vlada podaljšala sklep o

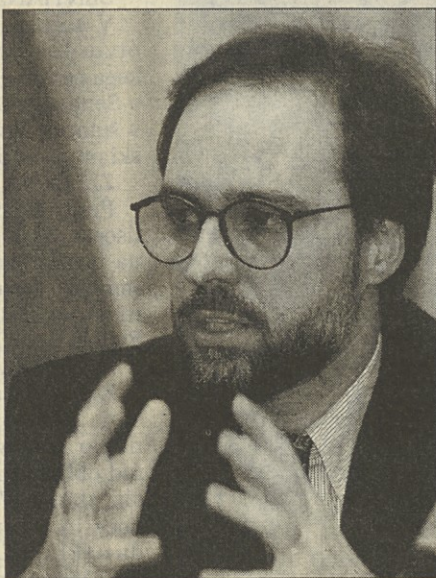
ANDREJA REDNAK

odložitvi plačila davkov in prispevkov tistih podjetij, ki so v težavah in se prestrukturirajo, in sicer do septembra. Vlada je že lani za to namenila tri milijarde tolarjev, do sled pa je bilo porabljenih le 700 milijonov, kar kaže na to, da plačilo odlozijo samo upravičenim. Pred kratkim je za odlog zaprosila tudi Elektrokovina. Vlada je sprejela se predlog zakona o prisilni poravnavi in stečaju, ki naj bi ju državni zbor obravnaval na juljski seji. Pomembne so zlasti določbe, ki uvajajo predhodni poravnalni postopek nad dolžnikom (torej zunaj stečaja ali sodišča), kar bo vzpodbudilo sanacijo podjetij (upniki bodo postajali lastniki) in zavrlo množico stečajev.

Minister za ekonomske odnose in razvoj Davorin Kračun je predstavil vla-

Davorin Kračun (Foto: S. Živilović/TRIO)

Mitja Gaspari (Foto: S. Živilović/TRIO)

SLOVENIJA IN HRVAŠKA

Resolucija končno sprejeta

Slovenija v njej izraža dobro voljo, vendar zagovarja svoje interese

BOSTJAN LAJOVIC

LJUBLJANA - Resolucija državnega zbora o odnosih s Hrvaško je z nekaj dopolnili vendarle potrojila, čeprav to še zdaleč ne pomeni, da so s tem razmerja med obema državama dokončno urejena. Praktične vrednosti resolucije v tem trenutku se ni mogoče izmeriti, njene opredelitve pa pravzaprav se enkrat potrojijo za večkrat izraženo politično voljo, da odnose z jugovzhodno sosedo urejamo strpno in pravično, vendar upoštevajo državne interese.

Resolucija tako v uvodu izraža zaskrbljenost, ker se odprta vprašanja med državama urejajo počasi, čeprav priznava objektivne razlike med državama v notranjepolitičnem življenju in položaju v mednarodni skupnosti. Poudarja tudi pomen poenotenja strankarskih politik za doseg nacionalnih interesov. V osrednjem delu resolucija ugotavlja, da je proces urejanja meddržavnih interesov zapleten, vendar mora Slovenija uresničevati svoje zunanje politične interese v skladu z evropskimi normami. Slovenija bo vztrajala pri uresničevanju svojih legitimnih interesov, opozarja pa, da izjave in dejanja hrvaske strani, ki jih je mogoče razumeti kot omejitve zahteve do Slovenije, močno

skodujejo iskanju sporazumnih rešitev. Resolucija kot ključno vprašanje v meddržavnih odnosih prepoznava ugotavljanje meje, zato državni zbor od vlade zahteva, da v primeru enostranskih dejanj Hrvaske diplomatsko, politično in ekonomsko zavaruje slovenske nacionalne interese. Temelj za urejanje odnosov mora biti sporazumno dogovarjanje, pomemben zagon za pogovore in pogajanje pa bi pomenila ureditev gospodarskega sodelovanja med državama. Državni zbor zato pričakuje od hrvaskega sabora, da bo s podobno politično voljo obravnaval predloge sporazumov o meddržavnih odnosih. Resolucija na koncu se enkrat potrdi trdno slovensko opredelitev, da bo spoštovala in uveljavljala evropske norme, s svojo politiko do Hrvaske pa zeli Slovenija prišpevati k stabilnosti in varnosti v tem delu Evrope.

Kot dodatne sklepe so poslanci sprejeli tudi predloge Samostojne poslanske skupine, ki od vlade zahteva natančen popis hrvaskega premoženja v Sloveniji in nasprotno, vlado pa dodatno zavezuje, da ne bo dovolila »vezane trgovine« oziroma povezovanja vprašanja morske meje s cestnim koridorjem Macelj-Sentilj.

IMENOVANJE NOVEGA DIREKTORJA SOVE

Anonimnost kot glavni adut pri izbiri

V treh letih trije direktorji - Neslaven konec obeh predhodnikov

TANIA STARIC

LJUBLJANA - Imenovanje novega direktorja Sklovenske obveščevalno - varnostne agencije je v mandatu druge Drnovskove vlade že druga zamenjava na vrhu največje slovenske obveščevalne službe, ki je po spremembi režima pred tremi leti doživela vrsto sprememb, reorganizacij in »ciščenj«. Igor Bavcar je kot minister za notranje zadeve v Peterletovi vladi že spomladi leta 1990 odvzel Službi državne varnosti tako imenovana policijska pooblastila in začel s kadrovskimi spremembami. Se radikalnejše spremembe je prineslo imenovanje novega predstojnika Miha Brejca novembra 1990. Aprila 1991 sta Bavcar in Brejci predložila parlamentu spremembo zakona o notranjih zadevah, ki določajo, da mora služba dobiti dovoljenje sodišča za posege, ki pomenijo krsitev tajnosti pisem in drugih občil. SDV se je tudi preimenovala v Varnostno-informativno službo.

Imenovanje Mihe Brejca za predstojnika službe je bilo sprva veliko presenečenje in nekaj časa je obveljalo prepričanje, da gre za Bavcarjevega človeka. Kasneje se je v političnih krogih Brejca označevalo kot Kučanova človeka, čeprav je pravzaprav do

izbruha afer veljal za strokovnjaka na svojem področju. Z letosnjim sprejemom zakona o vladi je Vis postala vladna služba, ki jo nadzira trojica ministrov treh velikih vladnih strank (Kočinc, Bizjak in Bohinc). Miha Brejci je bil kljub nasprotovanju omenjeni reorganizaciji, ki bi po njegovem mnenju preveč decentralizirala odločanje, precej resen kandidat tudi za »novega« predstojnika službe.

Imenovanje Janeza Sirseta 19. februarja za njegovo kandidaturu je vedel samo najozje Drnovskov »stab« - je bila tako precejšnje presenečenje. Zlasti zato, ker je Sirse sodil med najozje Drnovskove sodelavce, z delovanjem varnostne službe pa kot specialist za turizem ni imel nobenih izkušenj. Se le ob izbruhu afer je prislo v javnost pismo Romana Jeglica, v katerem je navedenih precej zlorab varnostne službe v politične namene in ki je najbolj prispevalo k zamenjavi Mihe Brejca.

V začetku aprila je izbruhnila afera Hit, kmalu za tem afera Vis. Varnostna služba in oba predstojnika so postali glavni protagonisti obeh afer, ki so kulminirale z odstojpom Janeza Sirseta 17. junija. Istega dne je vlada Vis preimenovala

la v Sovo in formalno se je končal »tretji val« reorganizacije službe.

Dejansko se je ob političnih igrah zgodila takorekoč popolna demontaža največje varnostne službe. Podatki, dosjeji in imena uslužbencev SDV, Vis-a oziroma Sove so postali javna skrivnost in sredstvo za politične obračune. Napovedi, da se bo služba reorganizirala v sodobno in učinkovito službo, so tako videti bolj nerealne kot kdaj koli prej. Jasno je tudi, da je mesto direktorja taksne službe silno nevhvaležna in neperpektivna funkcija. Oba prejšnja predstojnika sta »neslavno« končala svoj mandat in sta verjetno tudi zaključila svojo politično kariero.

Zato ne preseneča dejstvo, da je imel vladni vrh zelo veliko težav pri iskanju novega direktorja Sove. Iz »objektivnih« razlogov (služba družbenega knjigovodstva je medtem v svojem poročilu potrdila sume, da je Sirse »zlorabil pooblastila«, ko je bil še minister za turizem) se je Drnovsku precej mudilo. Vlada bi morala novega predstojnika imenovati pred stitirajstimi dnevi, pa si je kandidat zadnji trenutek premislil. V zadnjih dneh so iz krogov najmočnejše vladne

stranke prihajali namigi, da bo zadeva zelo kmalu dokončno rešena, ni pa bilo jasno, kdo je glavni kandidat. Se v četrtek, ko je bilo imenovanje že na dnevnem redu, se je omenjala vrsta imen, med njimi Iztok Simoniti, strokovnjak za zunanjo politiko in Drnovskov »znanec« iz časov, ko je se služboval v Kairu.

Očitno pa je bilo tokrat glavno merilo (kar je po tem, ko je »udbovska preteklost« postala politično vprašanje številka ena, tudi logično) »neomadeževana« preteklost, kandidat pa tudi ni smel biti preblizu predsedniku vlade. Silvan Jakin je v bistvu popolna neznanka in ne spada niti med Drnovskove zaupnike ali najozje sodelavce. Ni v nobeni stranki, njegove morebitne politične povezave pa so se zavite v meglo.

Preteklost je tako ta trenutek glavni adut novega predstojnika Sove. Ali to tudi pomeni, da se bo zato osrednjemu potrdila suma, da je Sirse »zlorabil pooblastila«, ko je bil še minister za turizem) se je Drnovsku precej mudilo. Vlada bi morala novega predstojnika imenovati pred stitirajstimi dnevi, pa si je kandidat zadnji trenutek premislil. V zadnjih dneh so iz krogov najmočnejše vladne

SP KAJAK/KANU NA DIVJIH VODAH / ZA SLOVENIJO

Po zlatu »suša«

MEZZANA - Po cetrkovem nepricakovanim zlatu kanuistične trojke je bil včerajšnji dan za naše na svetovnem prvenstvu v vožnji s kajaki in kanuji na divjih vodah veliko bolj »miren«. V dopoldanskih mostvenih voznjah kajakaši niso prisli do zelene in brzokone tudi pričakovane kolajne, saj so pristali na nevhvaleznem četrtem mestu in za bronom zaostali vsega sekundo in 26 stotink. Toda v vse bolj izenačenih in neizprosnih konkurencah je tudi to veliko. Popoldne je bila na sporedu prva končna odločitev v posamičnih voznjah. 23 najboljših kanuistov iz kvalifikacij se je pomerilo na »preurejen« progi, in to brez uradnega treninga, kar je novost. Kljub temu smo bili priča izjemno razburilvi tekmi, v kateri so imeli »glavne karte« v rokah Nemci. Nasim s prevelikim »zlatim bremenom« ni uspelo doseči zelene uvrstitve. Verjetno so fanje pričakovali prevec, presenečenja pa se tudi ne dogajajo vsak dan. Bostjan Zitnik je v drugo dosegel celo peti čas, a s tremi dotiki vrat, kar pomeni 15 sekund pribitka. Tako je bil od naše »finalne« trojke najuspešnejši najbolj izkušen Jože Vidmar. Oba teka mu je uspelo prepeljati brez kazenskih točk, vendar je

imel obakrat težave in zgubil je kar nekaj dragocenega časa. Mlada Simon Hocevar in Bostjan Zitnik sta veliko bolj tvegala, vendar sta bila pri tem žal premalo »natancna«, tako da so jima kazenske točke pokvarile boljši uvrstitvi. Poleg tega se je Simon Hocevar v drugem poskusu pri vratih št. 18 prevrnil. Kljub temu je bil na cilju zadovoljen, saj je pripomnil, da vsega pač ne sme doseči prehitro. Manj zadovoljen je bil Zitnik, ki je po 11. mestu v kvalifikacijah pričakoval boljše uvrstitve kot končno 19. mesto. Vidmar, ki je bil s 13. mestom najboljši med našimi, je imel tudi nekoliko smole, saj je moral prvi na start in je pravzaprav preizkusil novo progo. Ob koncu so bili najbolj zadovoljni v nemškem taboru, saj je Martin Lang ubranil zlato iz Tacna, na tretji stopnički pa mu je delal družbo Sören Kaufmann. Dopoldanske mostvene voznje kajakašev se za nas trije sploh niso dobro zacele. Marjan Strukelj se je namreč sredi proge prevrnil, ko je zadel z veslom ob skalo, in se nato s težavo znova dvignil nad gladino ter ob tem izpustil ena vrata. Za nase je bila tako voznja »končana«. Britanci so na celu z najhitrejšima v kvalifikacijah Foxom in

Jonsnom po pričakovanju »naskočili« sam vrh. V drugo so nasi začeli tako, kot smo od tako izkušene trojke lahko pričakovali. Hitro in uspešno so premagovali vrata in brzice, toda v šestih vratih je imel Abramic precej težav, izognil se je petici in izgubil kar nekaj dragocenih sekund ter stik z drugima dvema. Strukelj in Skok sta ga morala proti koncu proge čakati, saj morajo vsi trije priti v cilj »v 15 sekundah«. Zaradi hitrosti je Abramic prišel slabo v predzadnja vrata in izgubil se nekaj stotink. Na cilju jim je za kolajno zmanjkalo sekundo in 26 stotink. Kot je povedal glavni trener naše slalomske vrste Silvan Pobera, bi nasi dobili kolajno, če bi se izognili vsaj eni napaki. Rezultati - mostvene voznje: 3 x C-2: 1. Ceska 172, 85, 2. Francija 173, 76, 3. Slovaska 181, 08, 3 x K-1: 1. Velika Britanija 153, 91, 2. Francija 156, 20, 3. Ceska 157, 61, 4. Slovenija (Abramic, Skok, Strukelj) 158, 87; C-1: 1. Lang (Nemcija) 140, 44, 2. Delamare (Francija) 140, 92, 3. Kaufmann (Nemcija) 142, 98, 4. Prentice (ZDA) 143, 26, 5. Herceg (Hrvaska) 143, 61, ... 13. Vidmar 152, 27, 14. Hocevar 153, 73, 19. Zitnik (vsi Slovenija) 156, 67. Ervin Curlic

FORMULA 1 / SILVERSTONE

Prost uspešno začel priprave za 50. zmago

Hill dobiva ukaze iz boksa

Vsi okrog novinca Hilla, tudi Prost (na desni)

SILVERSTONE - Alain Prost je na prvem treningu v Silverstonu uspešno začel svoje priprave za rekordno petdeseto zmago na dirkah formule 1 za veliko nagrado in si znova privozil trenutni najboljši startni položaj. V dezevnem vremenu je Francoz na hitrem dirkalistu dosegel najboljši čas, se preden se je proga proti koncu enournega treninga začela susiti. Progo, dolgo 5226 kilometrov, je prevozil v času 1:34.483 s povprečno hitrostjo 199.2 kilometra na uro. Drugi je bil Damon Hill z 1:36.297, ceprav je Anglez na domačem dirkalistu pričakoval več. Ayrton Senna je dosegel tretji čas (1:37.050), sledijo pa mu Michael Schumacher (1:37.264), Jean Alesi (1:37.899) in Gerhard Berger (1:37.976). Trening so ze zelo zgodaj prekinili, potem ko se je Mark Blundell zavrtel pri ovinku Abbey in obital sredi mokre proge. K sreči se je izognil trčenju s Senno in Michaelom Andrettiem, ki sta se pripeljala mimo.

Zanimivo je, da je tehnični direktor mostva Williams-Renault Patrick Head izdal clen iz pogodbe Damona Hilla, ki pravi, da Anglez mora prepustiti boljše mesto Prost, ce mu tako ukažejo iz boksa. »V letošnji sezoni smo vse podredili Prostovemu naslovu svetovnega prvaka. Edino Prost nam lahko privozi to lovoriko. V pogodbi ni zapisano, da Damon ne sme zmagati, temveč da mora upoštevati nasa navodila,« je povedal Patrik Head. Očitno je, da so Hillu ze v Franciji ukazali, da mora zmagalo prepustiti Francozu, pri Williamsu pa se se niso odločili, ce bodo Anglezu dovolili več svobode na domaci dirki.

KOROŠKA / PRESENEČENJE

Prof. Elsner vodja SAK

Cilj moštva bo slej ko prej napredovanje v 2. ligo

IVAN LUKAN

CELOVEC - Dvakratni koroški nogometni prvak SAK je za novo sezono pridobil profesorja Branka Elsnerja, enega najbolj znanih trenerjev v srednjeevropskem prostoru in bivšega trenerja avstrijske nogometne reprezentance ter (do jeseni lani) avstrijskega pokalnega prvaka 1992/93 Wacker Innsbruck.

Po informacijah iz odbora Slovenskega atletskega kluba je Ljubljancem sestavljen ekipa za novo prvenstveno sezono v koroški nogometni ligi, pod vodstvom uspešnega trenerja iz Slovenije pa bo potekalo tudi delo v ostalih mostvih, katerih bo v prihodnji sezoni kar enajst.

»Siva iminenca«, kot ga mnogi v Avstriji imenujejo, bo torej vključen tudi v delo z naraščanjem, glavna vloga pa bo seveda njegovo delo s prvim mostvom, ki zeli v tretjem naletu - mostvo dvakrat zaporedoma v kvalifikaciji ni bilo uspešno - osvojiti cilja, namreč vstop v drugo avstrijsko zvezno nogometno ligo. Skupno z vsemi trenerji in funkcionarji bo Elsner se pred začetkom nove sezone (24./25. julij - op.

ured.) pripravil seminar, na katerem bodo koordinirali delo v najbolj znanim slovenskem sportnem klubu na Koroškem.

Oba trenerja prvega mostva, dr. Ivan Ramsak in Joze Fera sta ze ta teden z navdušenjem pričela sodelovanje s profesorjem Elsnerjem. Oba si pričakujeta pomembne in plodovite nasvete. Elsner bo najmanj enkrat tedensko prihajal na Koroško na trening, enkrat stitirajstnevno pa na tekmo.

V mostvu samem se bo marsikaj spremenilo: napadalec Hans Gröss, ki je preteklo sezono s 17 zadetki bil najuspešnejši strelec v koroški ligi, bo SAK prav tako zapustil kot drugi napadalec Manfred Hober in po zadnjih informacijah tudi dolgoletni kapetan mostva Miha Kreutz. Za izvrstnega branilca Lojzeta Sadjaka je pokazal zanimanje zgornjeavstrijski drugoligaš LASK. Vesti, po katerih naj bi se v mostvo vrnil Marjan Velik pa so bile prenačljene, izvrzten nogometas, novinar in mladi predsednik Slovenske športne zveze se je ze odločil za amatersko ekipo iz Pokra, katero bo vodil kot trener in igralec.

NOVICE

Odprlje po meri Američanov

BUFFALO - Odprtje 17. univerziade je bilo po okusu in meri Americanov - velicasto in mestoma kicasto, vendar pa za okrog 65.000 gledalcev, kolikor se jih je zbralo na »Rich Stadiumu«, vse prej kot dolgočasno, posebno zanimiva pa je bila ekshibicija pevcev nathalie Cole in Kennya Rogersa. Ob odstonosti predsednika ZDA Clitona in newyorskkega guvernerja Cuoma je igre odprl predsednik mednarodne vseuciliscne zveze Nebiolo, tripod z vecnim ognjem pa je vzgal ameriski plavalec Karnaugh. Zabela so se tudi tekmovalci. Slovenska zenska odbojarska reprezentanca je v 1. kolu s 3:0 (5, 10, 2) premagala Hong Kong. Na univerziadi zastopajo Slovenijo se atletinja Ksenija Pradiakova in plavalca Dejan Tesovic in Gregor Jurak.

Leon Mazi v Vrbi na 3. mestu

VRBA/VRBSKO JEZERO - Dva kola pred koncem mednarodnega odprtega šahovskega turnirja Casino Open Vrba '93 vodi nemski velemejster Schlosser s 6, 5 točkami iz sedem partij pred presenetljivo močnemu avstrijskemu igralcu N. Stanecu (5, 5 točk). Na odličnem tretjem mestu je slovenski FIDE-mojster Leon Mazi (prav tako 5, 5 točk), drugi najboljši Slovenec pa je Drazen Sermak, ki s pol točko manj sledi na prav tako odličnem petem mestu. Četrti je Madžarski velemejster Jozef Horvat, na šestem mestu pa sledi hrvaški Mednarodni mojster Kosanski, se pred vrhunskimi igralci oz. velemejstri kot Szalanczyjem, Tolnaijem, Popovicem itd. Najboljši avstrijski igralec je koroški igralec Felsberger (Gospa Sveta) na 14. mestu, ki je se pred avstrijskim velemejstrom Klingerjem. Danes igrajo deveto in zadnje kolo, nagradni sklad tega mednarodnega turnirja pa znaša 220.000 silingov. Nekateri igralci se bodo iz Vrbe preselili ali v Sentvid ob Glinji ali pa v Oberwart, kjer se danes začne dva nadaljnja mednarodna odprta šahovska turnirja. (I.L.)

Seleševa na USA opnu?

VAIL - V kliničnem centru Steadman Hawkins v Vailu (Kolorado) se nadaljuje zdravljenje novosadske tenisačice Monike Seles, ki jo je neuravnovešenec z nožem zabolil v hrbet aprila na turnirju v Hamburgu. Vse bolj jasno postaja, da je zadeva veliko bolj zapletena kot je sprva kazalo. »Rana je resna, zato se ne vem, kdaj bo lahko Seleševa spet poprijela za lopar, njenemu zdravljenju pa sledimo tako za dnem. Vsekakor Monika zelo zavzeto sodeluje pri terapijah«, izjavlja primarij Robert Steadman. »Zelo rada bi spet udarjala po zogicah, a tega za zdaj še ne morem storiti, upam pa, da bom lahko konec avgusta igrala na odprtem prvenstvu ZDA«, pravi Seleševa.

Radja ima prosto pot v ZDA

RIM - Dino Radja odhaja v ZDA, je potrdilo vodstvo rimskega kosarkarskega kluba Burghy. Iz sporocila društva je moč jasno razumeti, da Burghy sklepa Radje ne bo oviral, ceprav hrvaškemu reprezentantu pogodba zapade sele cez dve leti. Kaze celo, da rimsko društvo od Radje niti ne bo terjalo polmiliardne odškodnine za predcasno prekinitev pogodbe. Radja naj bi za igranje pri slovitem mostvu NBA lige Bostonu Celtics letno prejemal 1.540.000 dolarjev.

Pescara in Taranto obsojena Perugia ostaja v C-1 ligi

MILAN - Disciplinska komisija je obsodila društvi Pescara in Taranto zaradi zreziranja rezultata medsebojne tekme. Pescara bo v prvenstvu B lige startala z tremi minusnimi točkami, Taranto pa z dvema minusnimima točkama v C-1 ligi. Sportni direktor Pescara Marino je bil diskvalificiran za tri leta, bivši trener Pescara Galeone za osem mesecev, igralci Pescara Camplone, Pagano in Tighetiti pa za set mesecev. Prizivna komisija pa je zavrnila priziv Perugie, ki tako ostaja v C-1 ligi.

Udinese prodaja »dragulje«

CERNOBBIO - Za Balbom je Udinese izgubil se Dell'Anna, razmislija pa tudo o odhodu branilca Sensinija. Za Dell'Anna bo Udinese od Interja dobil vratarja Caniata in mlada Del Vecchia in Rossinija ter stiri milijarde lir odškodnine. Na posojilo naj bi prišel tudi Rus Salimov, ki pa se temu upira. Ce ga ne bodo prepricali, bo Inter odšel Videmcanov se milijardo lir. Za Sensinija, pravi predsednik Udineseja Pozzo, se zanima Juventus. Mostva nočemo oslabiti, ampak ce je ponudba vabljava se ji ne bomo mogli odreci. Skratka, navijaci Udineseja naj si ne delajo prevelikih utvar.

TOUR / SKORAJ 50 KM NA URO

Vrtoglava voznja

Cipollini spet na 1. mestu

AMIENS - Italijanski sprinter Mario Cipollini je po najkrajši in hkrati najhitrejši etapi na Touru spet iztrgal rumeno majico Belgijcu Wilfriedu Nelissenu, a je bil zelo razočaran, ko je odkril, da ni dobil etape. Cipollini je namreč cez cilj privozil kot drugi, a je vseeno dvignil roke, ker ni vedel, da se je s 13 sekundami prednosti pred njim uvrstil se Belgijec Johan Bruynell. »Ko sem pred sabo zagledal Bruynella sem bil resnično zelo razočaran, potolazil pa sem se, ko sem dojel, da sem znova oblekel rumeno majico«, je povedal Cipollini. Nelissen je ostal tokrat brez vidnejše uvrstitve, Cipollini pa ga je premagal tudi na enem od letetih ciljev.

Včerajšnja etapa je bila najhitrejša v devetdesetletni zgodovini francoske etapne dirke. Zmagovalec je namreč 159 km prevozil s sijajno povprečno hitrostjo 49, 417 km na uro. Pred tem je bil najhitrejši nizozemski kolezar Adri Van der Poel, ki je leta 1988 vozil s povprečno hitrostjo 48, 927 km na uro, vendar je tedaj merila etapa le 38 km.

Dvoboj med Cipollinijem in Nelissenom se bo brzokone nadaljeval do ponedeljkove etape na kronometer, potem pa naj bi pet gorskih etap končno razkrilo, kdo od favoritov je resnično najmočnejši.

Vrstni red 6. etape: 1. Johan Bruyneel (Bel) 3.11:30, povprečna hitrost 49 km na uro; 2. Mario Cipollini (Uta) +13 sek.; 3. Dcamolin Abduzapparov (Uzb); 4. Johan Capiot (Bel); 5. Cristophere Capelle (Fra); 6. Fredric Moncassin (Fra); 7. Giovanni Fidanza (Ita); 8. Laurent Jalabert (Fra); 9. Andrea Ferrigato (Ita); 10. Francois Simon (Fra).

Skupni vrstni red: 1. Mario Cipollini (Ita) 25.21:28; 2. Wilfried Nelissen (Bel) +12 sek.; 3. Johan Bruyneel (Bel) +30; 4. Laurent Jalabert (Fra) +44; 5. Alex Zülle (Svi) +45; 6. Zenon Jaskula (Pol) +53; 7. Eric Breukink (Niz) +1:03; 8. Philippe Louviot (Fra) +1:16; 9. Steve Bauer (Kan) +1:21; 10. Johan Museeuw (Bel) +1:22; 11. Franco Ballerini (Ita) +1:29; 12. Charly Mottet (Fra) +1:33; 13. Andy Hampsten (ZDA) +1:34; 14. Rolf Sorensen (Dan) +1:37; 15. Lance Armstrong (ZDA) +1:39; 16. Claudio Chiappucci (Ita); 17. Alvaro Mejia (Kol) i.c.; 18. Eddy Bouwmans (Niz) +1:41; 19. Franco Vona (Ita) +1:43; 20. Wilfried Peeters (Bel) i.c.

Skupni vrstni red za gorko nagrado: 1. Davide Cassani (Ita) 29 tock; 2. Francois Simon (Fra) 21; 3. Laurent Desbiers (Fra) 15.

Skupni vrstni red po tockah: 1. Nelissen (Bel) 155 tock; 2. Cipollini (Ita) 154; 3. Abduzapparov (Uzb) 103.

LOKOSTRELSTVO / DP HUNTER AND FIELD

Morenu Granzottu je za las ušla medalja

Naraščajnik Marko Metlika na 7. mestu

Na državnem lokostrelskem prvenstvu v vrstni »hunter and field«, ki je bil v kraju Madonna di Campiglio, sta nastopila tudi Zarjina lokostrelca Moreno Granzotto in Marko Metlika, ki sta se v svojih kategorijah uvrstila na četrto oziroma sedmo mesto.

Granzottu je med mladinci za las ušla kolajna, je uvrstitvijo na nevhvaleznem 4. mestu v konkurenco 20 tekmovalcev pa nas lokostrelci ni zadovoljen, saj se je v prejšnjih dveh sezonah, ko je tekmoval med naraščajniki, na državnem prvenstvu vsakic dokopal do medalje. Leta 1991 je bil namreč drugi, lani pa tretji.

»Skoraj do konca sem za tretjeuvrščnim Mazzucum zaostajal za pet, šest tock, nato pa se mi je zataknilo. Imel sem tudi malo smole. Zadnje tarce so bile zelo težke, zato se je pred njimi nagnetlo veliko število tekmovalcev, preden sem lahko streljal pa je minilo prevec časa, tako da mi je nekoliko popustila koncentracija in sem zato streljal slabše kot bi lahko«, je pojasnjeval Granzotto.

Metlika je na državnem prvenstvu sodeloval prvič, zato smo lahko z njegovo uvrstitvijo na 7. mestu (18 tekmovalcev) kar zadovoljni.

Rezultati Mladinci: 1. Franginelli (Lombardija) 515 tock; 2. Verdecchia (lazio) 505; 3. Mazzuco (Veneto) 480; 4. Granzotto (FJK, Zarja) 454.

Naraščajniki: 1. Sgarito (Sicilija) 488; 7. Metlika (FJK, Zarja) 400.

Na sliki: hunter and field - lokostrelski cez dm in strn

NAMIZNI TENIS / PRIPRAVA DRŽAVNE REPREZENTANCE V ZGONIKU IN LJUBLJANI

Krasovke nikoli ne počivajo

Pred bližnjim evropskim mladinskim prvenstvom v namiznem tenisu, ki bo v Ljubljani od 16. do 25. t.m., je državni selektor pozval nekatere najboljše igralce na naporne priprave. Nas seveda zanima bolj zenska vrsta, sja sta prisle po mnenju selektorja v ožji zbor tudi dve krasovi igralci: Katja Milic v kategoriji naraščajnic in Vanja Milic med deklami. Same priprave so razdelili v dve etapi. Prvi del sta krasovi dekleti opravili kar doma v zgonski telovadnici, ki

je idealna odskočna deska do Ljubljane. Navkljub poletni sopari je mlajša reprezentanca, prisotni sta tudi Debora Balboni in Monia Franchi, opravila tudi po tri treninge na dan ob prisotnostni trenerjev Esposita in Matjaza Sergerja. Pri Krasu so poskrbeli tudi za dobre sparing partnerje. Nekaj dni je pomagal Kristjan Mersi, za tem Ana Bersani. Med drugim pa so bila dekleta tudi na treningu v Vrtojbi.

Drugi del priprav se bo odvijal v Ljubljani, mesto. (J.J.)

kjer bo italijanska mladinska vrsta trenirala z reprezentancama Nizozemske in Slovenije. Obe krasovke sta ze večkrat oblekli državni dres, Vanja prav pred kratkim v Luksemburgu, kjer je dosegla zelo visoko uvrstitev, tretje mesto v kakovostni mednarodni konkurenci, Katja pa bo ze drugo leto zapovrstjo predstavljala Italijo na evropskem prvenstvu, ki je bilo lani na Slovaskem v Topolcanih, kjer je zenska vrsta zasedla ekipno 21. mesto. (J.J.)

Obvestila

SK DEVIN sekcija MTB organizira jutri, 11. t.m. v Cerovljah uradno tekmo V. preizkusno za trofeje »Città di Trieste«. Istocasno poteka rekreacijska tekma na krajsi progi. Informacije in vpisovanje David tel. 220423.

JK CUPA obvesca, da je v teku vpisovanje za jadralne tečaje, ki bodo v naslednjih izmenah: tečaj za optimiste namenjen otrokom od 8. do 14. leta starosti od 19.7 do 30.7 ter 2 tečaja windsurfa in sicer od 12.7 do 16.7 in od 19.7 do 23.7. Vpisovanje na sedežu društva danes od 16. do 18. ure, tel. 299858.

MEMORANDUM O SODELOVANJU MED RS IN EVROPSKO SKUPNOSTJO

Nujno partnerstvo

Prednostni cilj prvega programa sodelovanja je spodbujati hitro in skladno zblíževanje Slovenije in Evropske skupnosti

LJUBLJANA - Vojska Ravbar, državna sekretarka v ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj, in France Soubeyron iz generalnega direktorata komisije EGS sta včeraj podpisali skupni memorandum v zvezi s programom dvostranskega sodelovanja med Republiko Slovenijo in EGS. Ta program sodelovanja je sestavljen v okviru sporazuma o tovrstnem sodelovanju, ki je bil podpisan v Luksemburgu 5. aprila letos. Prednostni cilj tega prvega programa sodelovanja, sta poudarili obe strani, je spodbujati hitro in skladno zblíževanje Slovenije in Skupnosti. Ob tej priložnosti je bilo tudi poudarjeno, da se bosta obe strani osredotočili na različne dejavnosti (seminarje, izobraževalne tečaje, obiske strokovnjakov itd.), katerih namen je, da bi slovenska stran bolje spoznala razvoj preteklih in prihodnjih dogajanj v Skupnosti. Memorandum predvideva tudi sodelovanje v celih vrstah dejavnosti, na primer na področju univerz, industrijskega sodelovanja, spodbujanja naložb, sodelovanja na področju kmetijstva, energetike, znanosti in tehnologije ter okolja. Vojska Ravbar je ob tej priložnosti poudarila, da gre za prvi tovrstni dokument, ki sta ga podpisali Slovenija in ES, kar zadeva konkretno sodelovanje medsebojnega sode-

lovanja. Ta memorandum je po njenem mnenju tudi rezultat pred kratkim podpisanega sporazuma o sodelovanju in trgovini, finančnega protokola, transportnega sporazuma in pa deklaracije o političnem sodelovanju. Gre za memorandum, ki je predviden za leto 1993/94, kajti letosnje leto se praktično

ze prevesa v drugo polovico. Sodelovanje naj bi poleg seminarjev obsegalo tudi obiske naših strokovnjakov v ustreznih komisijah ES, in sicer ne le na področju univerzitetnega sodelovanja in izobraževanja, ampak tudi na preostalih področjih, kot so kmetijstvo, industrija, sodelovanje na področju malih in

srednjih podjetij in izmenjava informacijskih sistemov, ki so nedvomno potrebni za vzpostavitev ustrezne mreže tako pri podjetjih kot tudi pri skupnih naložbah. Sredstva, ki jih ES namenja Sloveniji za njeno boljše poznavanje razmer v Evropski skupnosti, želimo čim bolj racionalno uporabiti, je dejala

Ravbarjeva in opozorila, da nam na posameznih področjih manjka znanje. Predvideno je tudi stipendiranje ljudi na vseh teh področjih, ce se dejansko želimo približati Evropi. Samo načelna tovrstna opredelitev seveda ni dovolj, ce ne bomo tudi strokovno pripravljene za to, da scasoma postanemo tudi dejanski partner Evropske skupnosti, je se dejala Vojska Ravbar.

Podpisani memorandum predvideva sodelovanje v številnih dejavnostih (Foto: Tomi Lombar/TRIO)

MILE ČUK

SEMINAR O TUJIH VLAGANJH

Med iluzijo in strahom

Primerjamo se lahko s Poljsko, Češko in Madžarsko

ANDREJA REDNAK

LJUBLJANA - Mednarodna organizacija, t. i. mreža za privatizacijo (CEEPN), ki ima sedež prav v Ljubljani, je pred dnevi v Varšavi za parlamentarce iz različnih držav organizirala seminar o pomenu tujih vlaganj v centralne in vzhodnoevropske države, ki sta se ga iz slovenskega parlamenta udeležila poslanca Joze Lenic (LDS) in Igor Omerza (DS).

Namen seminarja je bil seznaniti udeležence s problematiko tujih vlaganj, izmenjati podatke o številu in vrednosti vlaganj in razbiti strah ter iluzije glede tujih vlaganj. Igor Omerza je dejal, da je mogoče glede na razprave in stanje tujih vlaganj sodelujoce države razdeliti v tri skupine; v prvi so poleg Slovenije se Češka, Madžarska in Poljska, v drugi Slovaška, Romunija, Hrvaška in Baltske republike, in tretji pa denimo Belorusija, Krimska republika, Rusija itd. Predstavniki slednjih držav so tujemu kapitalu celo odvetovali vlaganja v njihove države, čes da vladajo inflacija, kaos, korupcija in kriminal.

Ruska izkušnja kaže, da razdelitev podjetij delavcem se ni prinesla učinkovitosti, saj ti delavci v svojih tovarnah se vedno kra-dejo. Poljski primer pa kaže, da je večji trg z nekaj

deset milijoni prebivalcev zelo zanimiv za ceneno blago multinacionalnih družb. Joze Lenic je povedal, da sta slovenska predstavnik Marko Simoniti in Matija Rojc predstavila slovenski primer in analizo 47 največjih tujih naložb v Slovenijo (največ jih je iz sosednjih držav), kar naj bi bilo vredno blizu dve milijardi mark (od tega 1, 6 milijarde novih investicij, 400 milijonov pa joint venture vlaganj), medtem ko je denarja, ki je prišel v obliki lastniškega kapitala, za 945 milijonov mark. Večina tujih vlaganj v Slovenijo izhaja iz prejšnjih stikov s tujimi partnerji. Tujci vlagajo k nam zaradi narasčajoče stopnje profita, dostopa do vzhodnoevropskih trgov, zmanjšanja proizvodnih stroškov in razmeroma cenene, a dobro izobražene delovne sile. Nase konkurenčne prednosti so se izvozna usmerjenost, dokaj jasna zakonodaja in možnost, da izvažamo na Balkan, ko se bo položaj umiril.

Sklepna ugotovitev s seminarja bi bila, da so razlike med državami ogromne, vendar se povsod srečujejo z nedorečenim pravnim okvirom, željami vlad po večjih tujih vlaganjih in strahom javnosti in tudi politike pred razprodajo države.

Bodo delavci lahko delali na Madžarskem?

MURSKA SOBOTA - Letos v Nemčiji dela več kot tri tisoč naših delavcev na račun dela oziroma sklenjenih poslov, ki jih opravljajo naša podjetja s svojimi delavci. Gre za tako imenovane detaširane delavce. Slovensko ministristvo za delo bi rado sklenilo nov sporazum o detašmajih, saj je stari se iz jugoslovanskih časov.

Pomurci pa so razen za ohranitev del v Nemčiji zainteresirani, da bi lahko delali pri projektih, ki jih izvajajo pomurska gradbena podjetja na Madžarskem. Zato pa bi bil potreben podoben sporazum o detašmajih z Madžarsko. V sosednji državi tačas razpoložljivih del ne moremo izvajati s svojimi delavci.

Zvedeli smo, da je naše ministristvo za delo navezalo prve stike z Madžarsko na ravni ministristva že aprila letos. Vendar imajo Madžari izjemne težave z zaposlovanjem, saj je njihova stopnja brezposelnosti se nekoliko višja od nase - na območju, ki meji na Slovenijo, je dvajsetodstotna. Njihov interes je, da bi tudi njihovi delavci prihajali na delo k nam. V našem ministristvu za delo zato opozarjajo, da moramo biti pri sporazumevanju previdni. Tačas v obmejnem Pomurju zaradi visoke stopnje brezposelnosti domačih delavcev ni nikakršnih možnosti za zaposlovanje madžarskih delavcev. (B.H.)

Zastoj nuklearke zmanjšal zalogo premoga

VELENJE - V Saleski dolini nekaj deževnih dni niso mogli zmanjšati nevarnosti, da bi se raven jezer, iz katerih se oskrbuje soštanjska termoelektrarna, znižala pod kritično mejo. Polno obratovanje termoelektrarne zaradi zastoj Nuklearne elektrarne Krško pa je močno nacelo depenijo premoga. V rudniku so tako povečali letni nacr izkopa. Z zdaj odprtih slovenskih rudnikih je premoga za proizvodnjo dobre tretjine potrebne elektricne in toplotne energije se za okoli 30 do 40 let. Čeprav je domač premog dražji od tujega, pa postaja prav letos očitno, da bo morala Slovenija tudi v naslednjih desetletjih preudarno gospodariti s tem, sicer z zveplom prenaseniscim fosilnim gorivom. Obenem bo seveda morala zgraditi tudi preprobrene čistilne naprave.

Ko so morali prejšnji mesec zaustaviti krško nuklearko, je soštanjska termoelektrarna prevzela obveznost, da proizvede štiri desetine domače elektrike. Povečana poraba premoga iz depenije v Pesju pa je zaloga z običajnih 350 tisoč ton zmanjšala na 220 tisoč ton. Zato so v Rudniku lignita Velenje, kjer so spomladi svoj letni nacr izkopa zmanjšali na 3, 9 milijona ton, le-tega ponovno povečali na 4, 1 milijona ton. V velenjskem rudniku je zaposlenih 4316 delavcev, od tega 3284 v tako imenovanem jamskem delu. Rudarjev imajo ta trenutek nekaj več, kot bi jih potrebovali, zato so jih zaposlili s pripravami na povecan izkop v jesenskem casu. Do jeseni pa naj bi rudnik zapustilo 67 rudarjev, ki ne morejo dobiti slovenskega drzavljanstva in jim bodo do takrat potekla dovoljenja za delo. Po oktobru pa naj bi v rudniku zaposlili 120 svojih stipendistov, ki so letos koncali solanje. V rudniku pravijo, da ne toliko na račun odhajajočih tujcev, saj to tudi doslej - ne glede na potrebe - svojim stipendistom vedno našli delo. (B. P.)

INTERVJU / ALEŠ MIŽIGOJ, DIREKTOR MEDEXA

»Izvažamo kar polovico izdelkov«

Posojilo za investiranje v novo linijo piškotov Crich so dobili pri Zvezi bank Celovec, ki je ponudila najugodnejše obresti

Kakšen je status Medexa v pogodbi, ki jo imate z Naturmedom?

Z Naturmedom smo podpisali desetletno pogodbo o ekskluzivni pravici podjetja Naturmed, da trži naše izdelke v Nemčiji, Franciji, država Beneluxa, Kanadi in Združenih državah Amerike. V pogodbi je določen minimalni letni promet, ki ga mora Naturmed iztržiti z našimi izdelki. Če tega prometa ne dosežejo, lahko pri Medexu pogodbo pretrgamo. Velja pa poudariti, da so se predstavniki podjetja Naturmed zelo strokovno lotili trženja in da reklame za naše izdelke od 18. maja predvajajo tudi na nemški televiziji (med drugim jih je mogoče videti na satelitskih programih PRO 7 in DSF). Na nemško tržišče smo sicer naše izdelke že prodajali, vendar ne v zadostnih količinah.

Kako to, da se je Naturmed pravzaprav odločil za prodajo vaših izdelkov?

Povsem po naključju. Peter Baron von Liebing-Knips, sicer direktor marketinga Naturmeda, je v enem od naših obmejnih Duty Free Shopov kupil neki naš izdelek apiterapije. Nad njim je bil tako navdušen - prav tako tudi drugi, ki jim je te izdelke ponudil - da se je odločil za prodajo naših izdelkov s pomočjo Naturmeda. Medexovi izdelki se - kar je zelo pomembno - prodajajo kot slovensko blago, in ne v okviru izdelkov Naturmeda, s čimer se ohranja ne le njihov izvor, ampak bo to prispevalo tudi k večanju

gospodarske identitete Slovenije. Naturmed Medexove izdelke prodaja po dveh tih: s pomočjo trgovskih potnikov, ki obiskujejo vse reformne hiše in lekarne, in s prodajo Medexovih izdelkov po velikih verigah prodajaln.

Zakaj ne želite svojih izdelkov prodajati kot zdravilo?

Nasi izdelki se v tujini prodajajo kot povsem naravni, dietični izdelki iz panja, in ne kot zdravilo. Zahodne države imajo namreč zelo strog režim uvoza in rade vse, kar ni čista hrana, dajo pod kategorijo zdravila, temu pa se pri Medexu z vsemi stiriimi upiramo. Nikjer na svetu našim izdelkom ne mislimo dati statusa zdravila. Če bi v kakšno državo hoteli uvoziti katerega naših izdelkov kot zdravilo, bi trajala registracija vsaj tri do pet let, zanj pa bi porabili kakšnih pol milijona ameriških dolarjev. Nekaj laže je pri izvozu čistega medu, ki ga izvažamo kot polizdelek in ki ga nato uvoznik predela v končni izdelek. Zadeve okoli registracij, carinskih in sanitarnih režimov so eden izmed vzrokov, da ne poslujemo v večjem obsegu se z Italijani, čeprav se nam na teden oglašijo vsaj tri podjetja, ki bi zelela prodajati naše izdelke (sklenili smo že posle s podjetjem Germini, na primer, vendar promet zaradi nesreče lastnika in njegovega sina stagnira). Z Italijani smo tudi sicer zaradi slabih izkušenj previdni: zgodilo se je že, da so Italijani odkupili celo pošiljko izdelkov

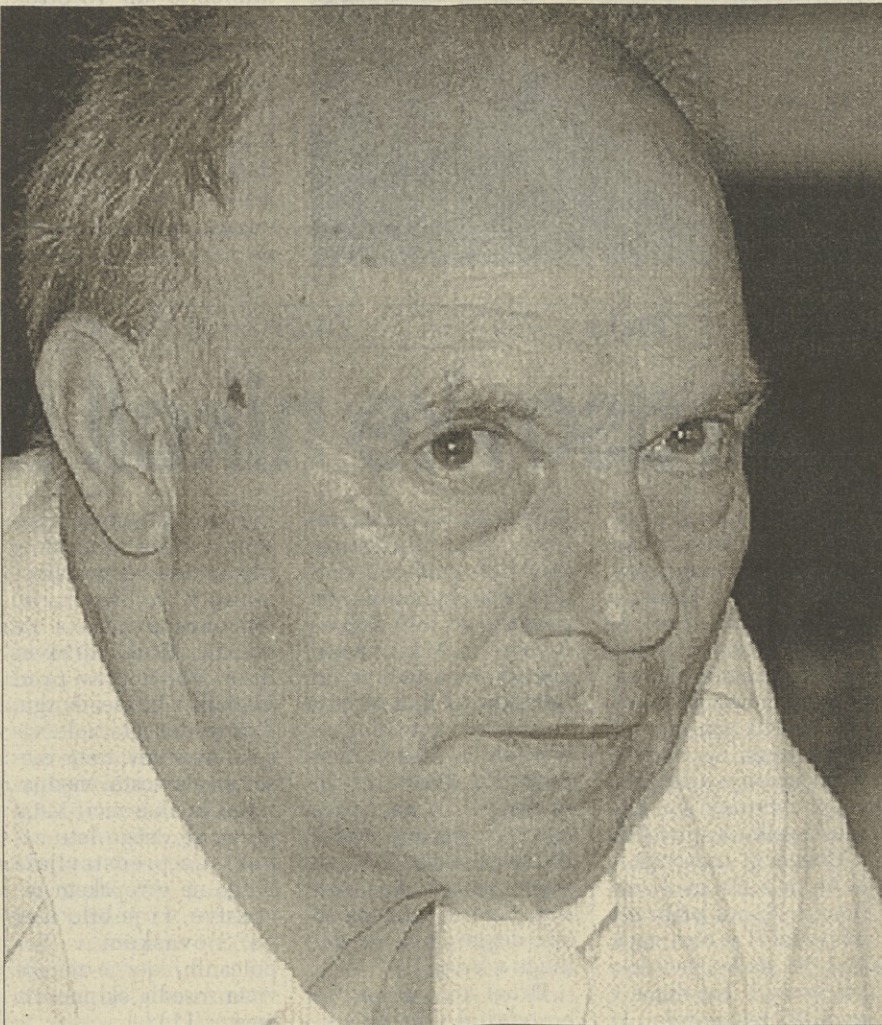
apiterapije, ker pa niso poznali lastnih carinskih omejitev, z našimi izdelki nato niso mogli čez mejo. Poleg tega so za med v tujini tudi precej visoke zaščitne carine, saj znašajo kar 26 odstotkov.

Kako pa ste zaceli sodelovati s podjetjem Crich?

Glavni vzrok je pravzaprav izguba jugoslovanskega trga - od 2000 kooperantov po vsej Jugoslaviji nam je ostala le se polovica. V vseh 32 letih, odkar sem v Medexu, je bilo to za nas najtežje obdobje, predvsem zato, ker smo morali odpustiti delavce. Slovenija je v Jugoslaviji kekse, cokolade in napolitanke dobivala predvsem iz Hrvaške; slo je za količino 12 do 16.000 ton uvoženega blaga. Slovenija za izdelavo keksov preprosto ni bila zainteresirana, čes da za živilsko industrijo nima surovin. Po izgubi jugoslovanskega trga smo kot dopolnilno dejavnost začeli tržiti nekatere izdelke s področja prehrane iz uvoza, med njimi piškote podjetja Crich. Polletno trženje teh izdelkov, ki je bilo kar uspešno, nas je spodbudilo k ideji, da Medex ne bi bil samo distributer izdelkov Crich, ampak tudi proizvajalec. Lastnik podjetja Crich je našo ponudbo z veseljem sprejel. Tako smo s Crichom podpisali desetletno pogodbo o kooperaciji in o nakupu linije piškotov - nakup linije nas je stal dva milijona mark, se dodatni milijon tolarjev pa smo potrebovali za preureditev proizvodnih prostorov.

IRENA PIRMAN

LJUBLJANA - Podjetje Medex je bilo ustanovljeno leta 1954 kot podjetje, ki se je specializiralo za prodajo medu in izdelkov iz medu. Raziskovalno delo na področju apiterapije, organizirano znotraj lastnih laboratorijev in v sodelovanju s številnimi specifičnimi ustanovami doma in v svetu, pomeni osnovo za poslovni uspeh Medexa, ki je na svojem specifičnem področju eno od vodilnih podjetij na svetu. Za svoje naravne apiterapevtske izdelke na bazi medu, matičnega mlečka, cvetnega prahu in propolisa je letos Medex prejel Mednarodno nagrado za kvaliteto Food and Beverages, ki jo vsako leto podelijo šestdesetim podjetjem na področju prehrane in pijac z vsega sveta. V zadnjem letu se jim je posrečilo podpisati tudi dve pomembni pogodbi s tujina partnerjema, in sicer z Naturmed iz Nemčije in Crich iz Italije, kar je omililo izgubo jugoslovanskega trga, na katerem so prodali 70 odstotkov svojih izdelkov.

Aleš Mižigaj, glavni direktor podjetja Medex (Foto: Ziga Živulović/TRIO)

Kje ste dobili posojilo za tako veliko naložbo?

Po posojilo smo morali čez mejo k Zvezi bank Celovec, ker so imele vse slovenske banke previsoke obresti - nobena naših bank nam ni ponudila obrestne mere, nižje od 16 odstotkov, Zveza bank Celovec pa nam je ponudila 11-odstotno obrestno mero. Garancijo za pogodbo nam je dala Slovenska združna kmetijska banka, kot kritje pa smo morali kmetijski banki dati pravico na nepremičnino. Proizvodnja piškotov Crich je zelo velika, zato bomo s Crichom podpisali tudi pogodbo, po kateri nam bo Crich odstopil vsa vzhodnoevropska tržišča, kjer ze iscem nove partnerje. Nekdaj je izvoz Medexa znašal od 10 do 12 odstotkov, zdaj pa izvažamo že kakšnih 40 do 50 odstotkov izdelkov na konvertno tržišče.

Vas je poleg izgube jugoslovanskega tržišča prizadelo tudi upadanje kupne moči prebivalcev?

Seveda, kupna moč je bistveno manjša kot denimo leta 1988, ki ga nekoliko pojmujem za zadnje kolikor toliko normalno leto glede na stike z republikami nekdanje Jugoslavije. To je prizadelo v največji meri čebelarje, saj zdaj odkupimo samo se deset odstotkov od prejšnjih odkupljenih količin čistega medu, trideset odstotkov pa ga odkupimo še za preostale izdelke. Čebelarji nas morajo razumeti, da medu ne moremo preprosto ne moremo odkupovati in ga skladiščiti. Blizu pet milijonov nemških mark je

znasala izguba blaga v Srbiji, Bosni in Hercegovini in tudi na Hrvaškem, ker nam niso plačali ze poslanega blaga, lastnega kapitala, s katerim smo do 1988 se lahko poslovale, pa tudi nimamo. Stanje sta se poslabšali dve zaporedni dobri letni akcijevega medu, saj je cena zato v primerjavi z letom 1991 padla kar za 50 odstotkov. Akcijev med, sprva namenjen za izvoz - nad tem medom so se posebej navdušeni Srbi, Nemci in Francozi - bomo zdaj morali tržiti doma. Zavrčam pa očitke čebelarjev, da od medu bezimo k piškotom. To ni res. Da se obdrzimo, se moramo pač preusmeriti se k drugim izdelkom.

Koliko vam je pri ohranjanju in prestrukturiranju podjetja pomagala država?

Država nam ni pomagala nič, znajti smo se morali sami. Sami smo si morali poiskati primeren izdelek, ki bo zanimiv za tujega in našega kupca in si zagotoviti finančna sredstva za sklenitev pogodbe. Tečaj tolarja je previsok, predvsem za izvoznike. Če zeli Banka Slovenije ohraniti tako visok tečaj, naj nudi višje izvozne stimulacije: pri medu te zdaj znašajo 2, 8 odstotka, pri izdelkih apiterapije pa devet odstotkov. Država bi morala pospešiti sanacijo bank, po kateri bi domaca podjetja lahko najemala ugodna posojila doma pod istimi pogoji kot v tujini. Ne vzdržne dajatve dodatno obremenjujejo slovensko gospodarstvo, saj so med najvišjimi najvišjih v

Evropi. Podjetniki nimajo spodbud s strani države, osnovni kapital se izgublja, država pa svoja razpoložljiva sredstva prepogosto vlaga neracionalno. Možnosti za prodor na tuja tržišča, ne samo za Medex, ampak za veliko slovenskih podjetij, obstajajo, premalo pa je trznega duha na vseh nivojih. Včasih smo pri Medexu po Evropi organizirali celo seminarje o apiterapiji, danes tega ni več. Se naprej pa se udeležujemo specializiranih sejmov, denimo v Londonu, Veroni, Stuttgartu, Parizu, Stockholmu in Las Vegasu. K nam bi moralo priti tudi več novih tehnologij, tisti, ki bi jih prinesli, bi nam nato morali pomagati izdelke tudi tržiti. Prepocasen je tudi proces prestrukturiranja, s katerim bi lahko rešili problematiko brezposelnosti oziroma novih delovnih mest. Res je v teku prestrukturiranje gospodarstva, vendar se to prestrukturiranje operativno prepocasi resuje. Nereseni lastniški odnosi otežujejo pridobivanje tujih investitorjev, ki si želijo pravno varnih naložb, z nejasnim stanjem na področju lastninjenja pa jim tega naša podjetja ne moremo ponuditi. Dotok svežega kapitala in posojil iz tujine je nujno potreben, vendar pri tem ne smemo pozabiti zascititi sebe kot nacijo.

Zase lahko vseeno rečem, da sem v obeh režimih gospodarsko delal enako. Le izguba tržišča in velikega kapitala nas je prevec prizadela. Imamo pa nos za trznistvo, in to nas resuje.

MENJALNIŠKI TEČAJI

9. julija 1993

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	69,30	70,50	9,50	9,99	7,55	7,78
Avtohisa*	69,80	70,40	9,90	10,00	7,60	7,90
AMTK Plus, Ljubljana	69,50	70,50	9,90	10,10	7,60	7,90
Bela vrtnica, Ljubljana	70,00	70,60	9,90	10,05	7,60	7,85
Bobr Fužine in Trzin	70,05	70,40	9,92	10,05	7,70	7,85
BTC d.d. Ljubljana	69,00	71,00	9,70	10,10	7,50	7,85
BTC Sezana	69,50	70,50	9,71	10,05	7,59	7,77
Burin Club, Rojčeva	70,10	70,60	9,80	10,00	7,70	7,78
Burin Club, Rimska	70,10	70,30	9,90	9,98	7,68	7,78
Come 2 us	70,00	70,60	9,84	10,04	7,57	7,78
Dom na trgu	70,00	70,49	9,91	9,99	7,71	7,84
Dom Caffè Domžale*	70,00	70,30	9,90	10,05	7,65	7,90
Emona Globtour	69,90	70,70	9,88	10,03	7,52	7,73
Eurotours Ljubljana*	69,90	70,50	9,75	9,95	7,70	7,90
Fiba Koper	70,00	70,56	9,72	9,98	7,68	7,79
Fima, Media*	70,10	70,50	9,90	10,00	7,70	7,85
Feniks Koper*	69,60	70,60	9,70	10,00	7,66	7,82
Golfurist Domžale	69,90	70,40	9,85	10,10	7,55	7,80
Hida	70,30	70,40	9,95	10,00	7,70	7,75
Hram Rožice Mengeš	70,10	70,28	9,90	10,05	7,70	7,86
Hipotekarna Banka Koper	69,60	70,60	9,75	10,05	7,65	7,70
Idila Sečovlje*	70,05	70,60	9,75	10,00	7,62	7,82
Ilirika, Ilirska Bistrica	70,02	70,45	9,91	9,96	7,73	7,78
Ilirika, Slovenj Gradec	69,47	70,45	9,70	9,95	7,56	7,77
Ilirika, Postojna	70,02	70,65	9,92	10,05	7,71	7,74
Ilirika, Sezana	70,08	70,45	9,89	10,01	7,91	7,78
Ilirika, Podgrad	69,70	70,70	9,70	9,96	7,65	7,80
Ilirika Jesenice	70,05	70,45	9,80	9,95	7,60	7,74
Invest Škofja Loka	70,20	70,40	9,90	10,02	7,70	7,87
Klub Slovenijales	70,00	70,40	9,85	10,05	7,60	7,80
Komercialna banka Triglav	69,98	70,68	9,86	10,10	7,70	7,88
Kompas Hertz Celje	70,05	70,50	9,84	10,04	7,52	7,77
Kompas Hertz Velenje	70,00	70,54	9,84	10,04	7,55	7,80
Kompas Hertz Idrija	70,20	71,00	9,84	10,04	7,53	7,78
Kompas Hertz Tolmin	70,05	70,50	9,84	10,04	7,52	7,77
Kompas Hertz Novo mesto	70,05	70,50	9,84	10,04	7,52	7,77
Kompas Hertz Krško	70,05	70,50	9,84	10,04	7,52	7,77
Kompas Hertz Bled	70,05	70,50	9,84	10,04	7,52	7,77
Kompas Hertz Nova Gorica	70,05	70,50	9,84	10,04	7,52	7,77
Kompas Hertz Maribor	70,05	70,50	9,84	9,99	7,58	7,76
LB d.d. Ljubljana	69,90	71,45	9,88	10,15	7,52	7,80
LB Banka Zasavje d.d. Trbovlje	69,80	70,50	9,90	10,02	7,40	7,70
LB Kreditna banka MB d.d.*	69,55	71,00	9,80	9,99	7,60	7,95
LB Splošna banka Celje	70,00	70,60	9,95	10,04	7,65	7,75
LB Splošna banka Koper	69,11	70,84	9,71	9,96	7,44	7,77
LB Dolenjska Banka	69,80	70,80	9,90	10,20	7,68	7,90
LB Komercialna Banka N. Gorica	70,00	70,95	9,91	10,29	7,30	7,75
Libertas*	69,75	70,49	9,72	9,97	7,67	7,77
Ma Vir	70,00	70,40	9,90	10,05	7,60	7,90
Madai N. Gorica*, Šempeter*	70,00	70,50	9,90	10,00	7,70	7,78
Moneta Invest	70,15	70,15	9,91	9,96	7,70	7,75
Niprom I, Niprom II	70,10	70,30	9,92	10,00	7,70	7,80
Otok Bled	69,75	70,45	9,88	9,99	7,62	7,82
Optimizem Lož	70,00	70,95	9,90	10,10	7,60	7,80
Optimizem Idrija	69,80	70,80	9,80	10,10	7,70	7,78
Petrol Ljubljana*	70,20	70,30	9,90	10,00	7,75	7,85
Pigal Solkan*	69,90	70,45	9,88	10,05	7,60	7,75
Pigal Kobarič*	69,90	70,45	9,88	10,05	7,60	7,75
Pigal Obutek*	69,90	70,45	9,88	10,05	7,60	7,75
Pigal Diskont*	69,90	70,45	9,88	10,05	7,60	7,75
Pigal Ilirska Bistrica*	69,90	70,45	9,88	10,05	7,60	7,75
Poštna banka Slovenije*	69,30	70,50	9,52	9,96	7,25	7,79
Probanka Maribor	69,60	70,60	9,80	10,03	7,65	7,90
Publikum Ljubljana	70,15	70,22	9,92	9,98	7,70	7,78
Publikum Celje	70,10	70,39	9,91	9,99	7,60	7,79
Publikum Krško	70,20	70,70	9,65	10,15	7,41	7,78
Publikum Maribor	70,05	70,28	9,91	9,97	7,62	7,77
Publikum Metlika	70,20	70,80	9,85	10,05	7,60	7,80
Publikum Mozirje	70,10	70,58	9,94	10,01	7,70	7,80
Publikum Novo Mesto	70,20	70,80	9,85	10,05	7,60	7,80
Publikum Tolmin	70,00	70,48	9,90	9,99	7,65	7,77
Publikum Sevnica	70,20	70,80	9,95	10,10	7,60	7,90
Publikum Sentilj	69,90	70,45	9,91	10,06	7,62	7,77
Publikum Sentjur pri Celju	70,10	70,59	9,80	9,99	7,65	7,79
Publikum Trebnje	70,30	71,00	9,92	10,10	7,60	7,90
Publikum Zalec	70,10	70,49	9,90	10,00	7,60	7,79
Roja	70,00	70,30	9,85	9,99	7,68	7,79
SKB d.d. Ljubljana***	70,10	70,15	9,95	9,96	7,62	7,72
Slovenijaturist žel. p. Ljubljana	70,00	70,69	9,75	9,99	7,45	7,75
Slovenijaturist Maribor	70,00	71,50	9,90	9,95	7,10	7,60
Slovenska investicijska Banka	70,00	70,40	9,90	10,08	7,60	7,85
Slovenska hran. in pos. Kranj	70,15	70,40	9,93	10,00	7,70	7,83
SZKB d.d.	70,05	70,45	9,90	10,05	7,70	7,95
Sonce Ljubljana	70,10	70,30	9,85	9,98	7,70	7,80
Shalaby Koper	69,70	70,50	9,70	10,00	7,68	7,80
Tori, Ljubljana	70,00	70,60	9,85	10,10	7,65	7,95
Tentours Domžale	70,10	70,50	9,80	10,00	7,70	7,90
Upimo Ljubljana	70,15	70,23	9,95	9,99	7,70	7,79

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

MENJALNICA HIDA
Pokrita tržnica Ljubljana
MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKE, KRONE, FUNTE IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI
Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 132 z dne 9. julija 1993 — Tečaji veljajo od 10.7.1993 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,1101	82,3572	82,6043
Avstrija	040	šiling	100	992,9127	995,9004	998,8881
Belgija	056	frank	100	339,2889	340,3098	341,3307
Kanada	124	dolar	1	93,8252	94,1075	94,3898
Danska	208	krona	100	1810,3793	1815,8268	1821,2743
Finska	246	marka	100	2085,7807	2092,0569	2098,3331
Francija	250	frank	100	2056,4232	2062,6110	2068,7988
Nemčija	280	marka	100	6989,8817	7010,9144	7031,9471
Grčija	300	drahma	100	—	51,3830	51,5371
Irsko	372	funt	1	—	170,0848	170,5951
Italija	380	lira	100	7,5980	7,6209	7,6438
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	3,5000	—
Japonska	392	jen	100	110,5800	110,9127	11,2454
Nizozemska	528	gulden	100	6217,8492	6236,5589	6255,2686
Norveška	578	krona	100	1643,6707	1648,6165	1653,5623
Portugalska	620	escudo	100	73,1841	73,4043	73,6245
Švedska	752	krona	100	1507,0184	1511,5531	1516,0878
Švica	756	frank	100	7859,4230	7883,0722	7906,7214
Velika Britanija	826	funt sterling	1	178,1022	178,6381	179,1740
ZDA	840	dolar	1	120,2609	120,6228	120,9847
Evropska Skupnost	955	ECU	1	136,7641	137,1756	137,5871
Španija	995	peseta	100	91,0781	91,3522	91,6263

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 10. JULIJA 1993

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 15. OKTOBRA 1993:					1,300,000	661,504	689,876	1,351,380
87		101,7699%	106,1347%	103,9523%	130,000	66,150	68,988	135,138

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

9. JULIJ 1993	v SLT za 100 HRD	
menjalnica	nakupni	prodajni
A Banka Ljubljana	3,30	4,20
Hida	3,37	3,70
Slovenijaturist žel. p. Ljubljana	3,50	4,50
Hipotekarna Banka Koper	2,00	4,00
LB Banka Zasavje, Trbovlje	3,50	4,80
Upimo Ljubljana	3,20	3,67
Shalaby Koper	3,50	4,80
Ilirika Jesenice	3,55	4,50
Idila Sečovlje	3,40	3,95
Invest Škofja Loka	2,80	4,00

Tečaj velja danes: *

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

9. JULIJ 1993	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1540,00	1590,00
nemška marka	909,00	931,00
francoski frank	268,00	276,00
holandski gulden	808,00	834,00
belgijski frank	44,10	45,50
funt sterling	2315,00	2385,00
irski sterling	2205,00	2275,00
danska krona	235,50	243,00
grška drahma	6,40	7,20
kanadski dolar	1210,00	1250,00
japonski jen	14,25	14,75
švicarski frank	1019,00	1053,00
avstrijski šiling	129,00	133,25
norveška krona	212,00	220,00
švedska krona	195,00	201,50
portugalski escudo	9,30	10,00
španska peseta	11,50	12,35
avstralski dolar	1055,00	1090,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,50	13,00
hrvaški dinar	0,30	0,55

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

8. JULIJ 1993			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	10,00	12,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	9,50	10,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	9,25	10,25
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,70	10,30
Avstrija	Posojilnica Ločilo	9,50	10,20
Italija	Kmečka banka Gorica	12,30	12,95
Italija	Tržaška kreditna banka	12,50	13,00

DEVIZNI TRG BEOGRAD

9. JULIJ 1993	ZA DEVIZE				
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	20020800	20081000	20141200
Francija	frank	100	41750300	41875900	42001500
Nemčija	marka	100	140938300	141362400	141786500
Italija	lira	100	154754	155220	155686
Švica	frank	100	158136500	158612400	159088200
ZDA	dolar	1	2387076	2394259	2401442
V. Britanija	funt	1	3609252	3620112	3630972

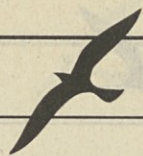
Opomba: povzeto po Reuterju

MEDPODJETNIŠKI TRG

Tečajna lista Ljubljanske banke d.d. za obračun
deviznih prilivov in odливov podjetij
Tečaji veljajo od 10. julija 1993 od 00.00 ure dalje

			ZA DEVIZE	
država	valuta	enota	nakupni	prodajni
Avstrija	šilling	100	993,6398	996,1967
Francija	frank	100	2057,9299	2063,2246
Nemčija	marka	100	6950,0000	7013,0000
Italija	lira	100	7,6036	7,6231
V.Britanija	funt	1	178,2326	178,6912
ZDA	dolar	1	120,3490	120,6587

Pomomba: Tečajji so okvini. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.30	Radovedni Taček: Par, ponovitev
10.45	Oscar Junior: Psicek, ponovitev
10.50	Snorčki, ponovitev 1/11 dela ameriške risane nanizanke
11.15	Otroci sirnega sveta, 2/26 del ameriške dokumentarne nanizanke
11.40	Zmigaj se, sportna oddaja za mlade
12.10	Zgodbe iz školjke
13.00	Poročila
13.05	Tednik, ponovitev, VPS 1305
13.45	Vecerni gost: Ivo Strakl, ponovitev, VPS 1345
16.25	Zadnja voznja, ponovitev ameriškega filma, VPS 1625
18.00	TV dnevnik 1
18.10	Tekma s klimo, kratki film,
18.35	Divji svet zivali, 10/25 del angleske pzn. serije, VPS 1835
19.14	Zrebanje 3 x 3, VPS 1914
19.30	TV dnevnik 2, VPS 1930
20.10	Utrip
20.30	Kriz kraz, VPS 2030
21.35	Melodije morja in sonca, prenos iz Kopra, VPS 2135
22.40	TV dnevnik 3, VPS 2240
23.04	Sport
23.20	Melodije morja in sonca, nadaljevanje prenosa
23.40	Sova
23.40	Tajna organizacija, 1/13 del ameriške nanizanke
01.10	Video strani

SLOVENIJA 2

15.15	Trio Orlando, 2. del
16.05	Sova, ponovitev
16.05	Tisto, 4., zadnji del ameriške nadaljevanje, grozljivke po delu Stephena Kinga
16.50	Ciklus filmov Claudi Chabrola: Maske, francoski film
18.30	Sportni film: Igra ljudskih množic, 1/3 del dokumentarne oddaje
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10	Studio City
21.10	Cincinnatti Kid, ameriški barvni film, 1965
	Igrajo: Kid - Steve McQueen; Lancey Howard - Edward G. Robinson; Shooter - Karl Malden; Christiane - Tuesday Weld; Melba - Ann Margret in drugi; scenarij: Ring Lardner jr. in Terry Southern po romanu Richarda Jessupa; režija: Norman Jewison
	Igre na srečo, hazard, imajo posebno dramaturgijo, ki vedno znova privlači ne le akterje, temveč tudi gledalce. V literaturi je že v prejšnjem stoletju Dostojevski izredno privlačno predstavil bistvo igre na srečo - ne da bi se podrobneje spušcal v tehnologijo predstave. Film je za tovrstne obdelave hvalezen medij.
22.45	Video strani

KANAL A

09.15	MCM
10.00	Live & Kickin', ponovitev 14. brčanja v živo
11.00	Na begu, ponovitev ameriškega filma
12.45	Teden na borzi, ponovitev oddaje
18.00	Matlock, ponovitev 14. dela ameriške nanizanke 5 x 5
19.00	MCM
20.00	Avtotimes, oddaja o avtomobilizmu
20.30	Matlock: Medicinska sestra, 15. del ameriške nanizanke
21.30	Kraljevska poroka, ameriški film
23.05	Video Grom, glasbena oddaja z Anjo Rupel
00.20	Poročila v angleščini
00.40	Erotična uspravanka
01.00	Taborjenje, erotični film
02.15	Video strani

KOPER

18.00	Otroški program
	Dokumentarna oddaja

RAI 1

6.50	Koncert
7.35	Film: Vivere in pace (dram., lt. '46)
9.05	Variete: Speciale per voi (vodi R. Arbore)
10.15	Film: La straordinaria avventura di D.B. Cooper, nato vreme
12.00	Poletni baletni maraton, vmes (12.30) vesti
13.25	Izzrebanje lota
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Film: Bagdad (pust., ZDA '49, i. M. O'Hara)
15.30	7 dni v Parlamentu
16.00	Sport: SP v kanuju, 16.40 dresura
18.00	Dnevnik 1 in loto
18.15	Mladinski variete: Big Box (vodi C. Conti)
19.25	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Il canzoniere dell'estate
23.00	Nocni dnevnik
23.05	Posebnosti dnevnika 1
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Film: Pentimento (dram., SZ '86)

RAI 2

6.55	Film: Arrest! (krim.)
8.30	Oddaja za najmlajše
10.10	Evropski dnevi
10.40	Film: I pirati dei 7 mari, vmes (11.00) vesti
12.10	Nan.: Una famiglia come tante
13.00	Dnevnik, TG Motori in vreme
13.45	Potrebuje te
14.00	Segreti per voi
14.15	Nan.: I ragazzi del Muretto, 15.15 Aquile
16.50	Izzrebanje lota
16.55	Ristorante Italia
17.15	Film: La vendetta dell'uomo chiamato Cavallo (western, '76)
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.20	Variete: Ventientini
20.40	Film: Bersaglio in fuga (krim., ZDA '89, i. Tony Curtis)
22.15	Film: Cattive compagnie (krim., ZDA '90), vmes (23.30) dnevnik
0.15	Nočni sport

RAI 3

6.50	Film: Simon Bolivar
8.40	Pregled tiska
9.00	Sport: SP v kanuju
11.00	Koncert RAI 3
12.00	Dnevnik ob 12-ih
12.05	Dok.: Pred 20 leti
12.55	Avtomobilizem F1
14.00	Deželne vesti
14.10	Popoldanski dnevnik
14.30	Okolje Italija
14.55	Tour de France
17.10	Sportno popoldne
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Deželne vesti
19.50	Sport: Vecerni Tour
20.25	Miting v atletiki
22.45	Dnevnik ob 22.30
23.00	Aktualno: Sottotraccia (vodi U. Gregoretti)
23.30	Film: Obbligo di giocare-Zugzwang ('88)
0.50	Dnevnik in vreme

RETE 4

6.25	Nanizanke
8.30	Nad.: Marilena, 9.55 Ines, 10.50 Soledad, vmes (9.30) vesti
11.00	Nan.: Avvocati a Los Angeles
12.00	Kviz: Gioco delle coppie, nato nad. Celeste
13.30	TG 4 vesti
14.00	Nad.: Sentieri in nan.
16.05	Aktualno: Affari di cuore
16.35	Kviza: Io, tu e mamma, 17.05 Questo è amore, 17.30 vesti
19.00	TG4 vesti, nato nad. Micaela
20.30	Nan.: Ragionevoli dubbi (i. M. Harmon)
22.30	Film: Giulia (dram., ZDA '77, i. J. Fonda), vmes (23.30) vesti
0.30	Koncert v Scali

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.35	Nan. nato (9.35) film Noi duri (kom., lt. '60)
11.30	Nonsolomoda
12.00	Kviz: Sì o no (vodi Claudio Lippi)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Forum
14.00	Film: Il segno di Venere (kom., lt. '55)
16.00	Otroški variete
18.15	Kviz: OK il prezzo è giusto
19.00	Nan.: Robinsonovi
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: La sai l'ultima? (vodi P. Franco)
23.00	Film: Totò e Peppino divisi a Berlino (kom., lt., i. Totò, P. De Filippo, N. Sanders)
24.00	Nocni dnevnik
1.30	Nan.: Robinsonovi

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
9.15	Nanizanke
12.40	Odprti studio
13.00	Otroški variete
13.45	Nan.: Poliziotto a 4 zampe, 14.15 Riptide, 15.15 Professione vacanze
17.00	Variete: Unomania
17.05	Glasba: TopVenti
17.55	Studio sport
18.00	Nan.: T.J. Hooker, 19.00 I ragazzi della prateria
20.00	Kviz: Campionissimo
20.30	Film: Malone - Un killer all'inferno (pust., ZDA '87, i. B. Reynolds, S. Wilson)
22.30	Film: La moglie in vacanza, l'amante in città (kom., lt. '80)
0.30	Odprti studio

TELE 4

	Lastne oddaje:
13.30	Kronika in komentar
19.30	Dogodki in odmevi

KOPER

15.00	Joe Forrester, ameriška tv nanizanka
15.50	Macka, 2/3 del it. nadaljevanke
16.55	Nocni sodnik, am. tv nanizanka
17.20	Termoli: Mednarodni festival avtorske popevke, 3., zadnji del
18.00	Otroški program
19.00	Dokumentarna oddaja
19.00	TV dnevnik
19.25	Verska oddaja
19.35	Joe Forrester, ameriška tv nanizanka
20.30	Oklahoma Annie, ameriški western, 1952
	Igrajo: Judy Canova, John Russel in drugi; režija: Robert G. Springstein
22.00	TV dnevnik
22.10	Piranski glasbeni večeri
	Koncert obalnega komornega orkestra
23.20	Do konca sveta - ko spregovorijo slike
23.50	Horoskop

AVSTRIJA 1

09.00	Cas v sliki
10.30	Kako ubijes svojo zeno, ponovitev am. komedije
13.50	Hčerka njegove ekselence, nemški film
15.15	Telezoo: Impale v savni
15.35	Duck Tales, risana serija
17.10	Na poti po Avstriji z W. Ambrosom in drugimi
18.00	Cas v sliki
18.30	Umor je napisala, serija
20.15	Kdor reče A
22.00	Zlata dekleta, am. humoristična naniz.
22.25	Atentat, franc. politična shriljivka
00.05	Angel z morilsko roko, ameriška kriminalka
01.30	Pri meni sta na pravem mestu, pon. filma Poročila
	Tisoc mojstrov

AVSTRIJA 2

13.45	Tisoc mojstrov
13.55	Anton Bruckner: Simfonija st. 9
15.00	Balerina: Telo in duša, 1/4 del
17.10	Vedezevalka, 2/7 del avstrijske nanizanke
18.00	Sport
19.00	Avstrija danes
20.15	Frank Sinatra - pot k vrhu, 2., zadnji del ameriške mini serije, 1992
22.30	Blagoslov zemlje, avstrijsko/nemški tv film (Franco Nero in drugi)
00.05	Manekena in vohilja: Bolje reče vino kot smrt
00.55	Porocila/Ex Libris
	Tisoc mojstrov

HRVAŠKA 1

08.00	Porocila
08.05	Slika na sliko, pon.
08.50	Kaj v besedi in sliki, otroški festival kajkavske popevke
10.00	Porocila
10.05	Zivljenjski stil, pon. 5/14 dela
10.50	Addamsovi, ponovitev 15/16 dela hum. nan.
12.05	Sveto leto, pon. fr./it. filma
13.35	Busove zgodbe, pon. 3. dela ris. nanizanke
14.05	Zelite, Mildord?, 3/12 pon. dela angleske hum. nanizanke
18.00	Porocila
18.15	Santa Barbara, 451. del ameriške nadaljevanke
19.00	Na zacetku je bila beseda
19.30	Dnevnik 1
20.00	Tednik
21.00	44. poletni festival, prenos iz Dubrovnika
21.45	Lov na cloveka, ameriški film
23.20	Dnevnik 2
00.40	Polnocni kino
	Oboroženi odgovor, ameriški barvni film
	Igrajo: David Carradine, Lee Van Cleef in drugi

HRVAŠKA 2

17.15	TV koledar
17.25	Brez toka, ponovitev
17.55	Ambasada, ponovitev ameriškega filma
19.30	Dnevnik 1
19.35	Atletsko srečanje, prenos iz Osla
23.00	Crno-belo v barvah: Iz arhiva: Show Dubrovackih trubadurjev
	Rock dark humor
	Harold Loyd
	Francoski sanson: Charles Trenet
	Zgodba iz Los Angelesa
00.30	Hit depo
03.00	Horoskop

MADŽARSKA

06.20	Dobro jutro
08.15	Verski program za reformatorje
08.25	Za otroke, risanke, igre
13.15	Panorama
14.20	Popevke M. Bakajia
14.50	Gaia, ekologija
15.20	Colnarji, ameriški film
17.15	Moja hiša, kultura bivanja
17.40	Barometer, politični sov
18.35	Kolo sreče, kviz
19.07	Vecerna pravljica
19.30	Dnevnik
20.43	Clovek, ki je hotel postati kralj, ameriški film
23.35	Španske operne zvezde, 1. del
00.45	Roznata serija, erotika za odrasle
01.10	Dnevnik

RADIO

Slovenija 1

(UKV 88,5; 90,0; 91,8; 92,9; 94,1; 96,4; MHz, od 16.00 SV 918 kHz)

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00

Porocila: 19.00 Dnevnik: 6.50 Dobro jutro, otroci: 7.00 Jutrnanja kronika: 8.05 Sobotna raglja: 9.35 Turistični napotki: 10.05 Kulturna panorama: 11.30 S knjižnega trga: 12.05 Na današnji dan: 12.10 Naši poslušalci čestitajo: 13.00 Danes do 13-ih: 13.20 Obvestila: 14.05 Poslušalci čestitajo: 15.00 Radio danes, radio jutri: 15.30 Dogodki in odmevi: 17.05 Tedenski aktualni mozaik: 19.45 Lahko noč, otroci: 20.00 Radio na dopustu: 22.30 Informativna oddaja: 22.40 Radijska igra: 22.50 Veliki zabavni orkestri: 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

(UKV 87,8; 92,4; 93,5; 95,3; 96,9; 97,7; 98,9; 99,9; MHz)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila: 19.00 Dnevnik: 7.00 Jutrnanja kronika: 8.00 Servisne informacije: 8.30 Sobotni val: 8.40 Kolektor prireditve: 9.45 Sobotna akcija: 11.00 Moped Show: 12.10 Sport: 13.00 Tematsko popoldne, vmes glasbene želje: 13.50 Ocene: 15.30 Dogodki in odmevi: 17.30 Obvestila: 17.50 Sport: 19.00 Večer na 2.: 19.30 PRŠ (pop-rock šode): 21.30 Azzurro: 22.20 Ameriški rock na smetišču.

Slovenija 3

(UKV 96,5; 101,4; 102,0; 103,9; MHz, od 19.30 88,6; 93,1; 100,3; 100,6; do 16.00 SV 918 kHz)

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00

Porocila: 8.10 Dobro jutro: 9.05 Glasbena matineja: 10.05 Zgodnja dela: 11.05 Jazz, blues, dixieland: 12.05 Izbrali smo: 14.05 Razpoloženska glasba: 15.00 Zborovske skladbe: 15.30 Dogodki in odmevi: 16.05 Baletna glasba: 17.00 Glasbeni arhiv: 18.05 V podvečer: 19.33 Čajkovski: Suita za orkester: 20.00 Cherubini: Medea: 22.30 Partiture: 23.55 Lirični utinek.

Radio Koper

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila: 12.30 Dnevnik: 6.00 Otvoritev, napoved programa, koledar: 6.30 Jutrnanj, osmrtnice: 7.30 Pregled tiska: 7.45 Evergreen: 8.00 Modri val:

8.45 Servisne informacije: 9.00 Pesem tedna: 9.35 Bla bla radio: 11.30 Turistična poročila: 12.00 Tropicana: 13.30 Porocila za tuje turiste, vreme: 14.00 Okno v svet: 15.00 Glasbeni deser: 15.30 Dogodki in odmevi: 16.00 Glasba po željah: 16.30 Na vročem pesku: glasbena lestvica, poslušalci glasujejo: 17.30 Osmrtnice: 18.00 Na vročem pesku - na zvezi s poslušalci: 19.00 Dnevnik - prenos RS.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila: 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik: 6.00 Pozdrav, almanah: 6.20 Drobci: 7.45 Prišlo je poletje: 8.05 Horoskop: 8.35 Popevka tedna: 8.40 Ob pogrnjeni mizi: 8.45 Igrajte z nami: 9.45 Glasba po izbiri: 10.00 Pregled tiska: 10.45 Popotovanja po Istri: 11.00 Randevous z RK, humoreska v narecuju, jezikovne zanimivosti: 12.00 Progetto felicità: 13.00 Glasba po željah: 14.45 Redakcija mladih: 16.00 Mixage: 17.00 Hot hits: 18.45 Brazilska glasba: 20.00 Nočni program.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik: 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila: 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolektor: 8.00 Deželna kronika: 8.10 Kulturni dogodki: 8.40 Slovenska lahka glasba: 9.15 Otroški kotiček: Dedek, izmisli si pravljico! (Zlata Jurin): 9.35 Poletne melodije: 10.10 Stereofonski koncert: 11.30 Odprta knjiga: Vojna in mir (L. N. Tolstoj, prevod V. Levstik, r. Marjana Prepeluh, 3. del): 11.45 Orkestralna glasba: 12.00 Za črte, za bogove nad oblaki: 12.30 Revival: 12.30 Glasba po željah: 14.00 Deželna kronika: 14.10 Z naših prireditve: 15.10 Glasba za vse okuse: 15.30 Živeti zdravo: 15.50 Orkestralna glasba: 16.00 Bile so steziče: 16.15 Glasba za vse okuse: 17.00 Kulturna kronika: 17.10 Klasični album: teden Johannes Brahmsa: 18.00 Mala scena: Ob srebrni reki (izbor izseljenjske proze, pripravila Zora Tavcar, r. Marjana Prepeluh): 18.35 Vabilo na ples: 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila: 10.00 Foyer: 15.00 Glasba po željah.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

08.00 Awake on the Wild Side, U2

Weekend: 10.30 Rockumentary: U2: 11.00 The Big Picture, vodi Ray Cokes: 11.30 Yo!: 13.30 First Look, vodi Paul King, 14.00 Video: U2 Weekend: 17.00 Dance: 18.00 The Big Picture: 18.30 Porocila: 19.00 Braun European Top 20: 21.00 Saturday Night Live: Paul Simon in George Harrison: 21.30 Sport: 22. The Soul of MTV: 23.00 First Look, ponovitev: 00.00 Video: Planet Alert Weekend: 03.00 Nočni video

SKY ONE

07.00 Car 54, Where are you?: 07.30 Rin Tin Tin: 08.00 Fun Factory: 13.00 Rokoborba: 14.00 Rich Man, Poor Man: 15.00 Zablujen v carovnico: 15.30 Facts of Life: 16.00 Risanke: 17.00 Dukes of Hazzard: 18.00 Rokoborba: 19.00 Beverly Hills, 90210: 20.00 Flash: 21.00 Nerešene skrivnosti: 22.00 Cops I, Cops II: 23.00 Ameriška rokoborba

PRO 7

05.40 Serije: 09.30 Vroče pristanišče Hongkong, nemško/italijanski pustolovski film: 14.20 Rojena svoboda

JUTRI

11. julija

Slovenska glasbena scena je bila v devetnajstem stoletju razgibana in pestra. Res je, da tukajšnji dogodki niso odmevali v širšem svetu, a narodnobilistična čustva so vzpodbudila ustvarjalnost tudi v glasbi.

Razumljivo je, da omejene možnosti niso dovoljevale kaj več od zborovskega petja in komornih zasedb. Večja glasbena dela so lahko izvajali le v cerkvah v Ljubljani, Mariboru in na Prutu, kjer so bili na razpolago instrumentalisti.

Kljub temu so se razmere počasi izboljševale. V Ljubljani je začela v drugi polovici stoletja redno delovati opera, pa tudi simfonični koncerti niso bili več redkost. Nastajale so slovenske opere, zlasti pa operetne partiture.

Plodovit ustvarjalec iz tistih časov je bil Risto Savin, s pravim imenom Friderik Sirca. Rodil se je 11. julija leta 1859 v Zalcu. Glasbe se je učil v Pragi in na Dunaju, kjer je sledil vplivu nove romantike. Njegov opus je kar obsežen. Z operami, pesmimi za soliste in zborovskimi skladbami je obogatil slovensko glasbeno zakladnico.

Savin je bil po poklicu vojak, oficir. Po prvi svetovni vojni se je v Zalcu povsem posvetil glasbi, bogato življenjsko pot pa je sklenil 15. decembra 1948 v Zagrebu.

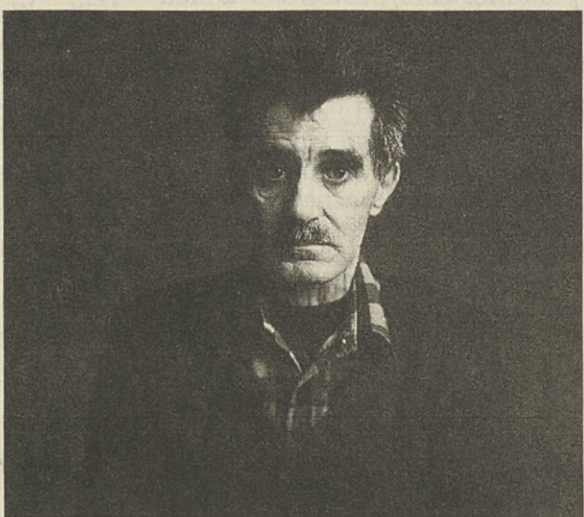
ZDRAVJE / NOV KIRURŠKI PODVIG

Dvakratno presajevanje

Bolniku so vsadili že presajeno ledvico

MILAN KOTNIK JR.

Presaditve določenih organov niso več neresljiv problem, vsaj ne, kolikor se dotikajo vprašanj kirurške tehnike; mnogo teže je najti primeren organ. Pri tem je potrebno upoštevati tkivno sorodnost med dajalcem in prejemnikom ter stanje samega organa, saj mora biti organ pred presaditvijo popolnoma zdrav. Zaradi vsega tega so predpisane omejitve glede da-

jalcev, ki ne smejo biti prestari, in tudi prejemnikov, ki tudi ne smejo biti prestari, niti ni zazeleno, da bi imeli kaksne kronične, dedne ali sistemske bolezni.

Glede na vse te stroge omejitve ni ravno lahko najti primerne dajalca oziroma primeren organ za določenega prejemni-

ka. To je se posebej težko v primerih akutne odpovedi organa, ko je presaditev nujna in praktično edino možna rešitev.

Opisani so bili že primeri ponovne presaditve že presajenega srca, zlasti v primerih hitrih smrti prejemnika kmalu po presaditvi. Skupina span-skih zdravnikov iz Barce-

zni. Pred presaditvijo so imeli ledvico 20 ur spravljeno v ohlajenem okolju. Po presaditvi je začela delovati normalno in izločal se je urin. Bolnik je prejemal imunosupresivno terapijo. Osmi dan po presaditvi je bila pri bolniku ugotovljena možganska smrt zaradi intrakranialne krvavitve. Presajena ledvica je bila odvzeta in dostavljena drugemu transplantacijskemu centru.

Drugi prejemnik je bil 39-letni moški s kroničnim glomerulonefritom, ki je pripeljal do končne ledvične odpovedi. Ledvica je bila pred presaditvijo osem ur spravljena v hladnem okolju. Presaditev je uspela in ledvica je po presaditvi normalno začela opravljati svojo funkcijo. Bolnik je dobival običajno imunosupresivno terapijo in ni prislo do zavrnitvene reakcije.

Tako v Evropi kot v ZDA so dolge čakalne dobe za presaditve organov zaradi pomanjkanja primeren organov. Ideja za ponovno presaditev že presajenega organa je preprosta; če je presajen organ deloval pri enem prejemniku, zakaj ne bi deloval se pri drugem? Vendar dvakratna presaditev, dvakratno shranjevanje v hladnem okolju in dvakratna imunosupresivna terapija organ lahko okvari.

lone in Madrida pa poroča o ponovni uporabi že enkrat presajene ledvice. Dajalec je bil 22-letni možgansko mrtev moški, ki je podlegel zaradi možganske krvavitve.

Prvi prejemnik je bil 39-letni moški v končnem stadiju ledvične bolezni, ki je nastala kot posledica sladkorne bole-

ASTRONOMIJA / SVETLOBNO ONESNAŽENJE

V Kaliforniji ugašajo zvezde

Observatorije motijo ulične svetilke

ROSIE MESTEL

Koliko politikov potrebujemo za zamenjavo zarnice? V San Diegu pet: devetclanski mestni svet bo kmalu glasoval o zamenjavi astronomom prijaznih zarnic v uličnih svetilkah z bolj belimi, ki so prebivalcem ljubše. Znanstveniki v observatoriju Mount Palomar, šestdeset kilometrov severno od San Diega, so vse prej kot veseli povečanja svetlobne onesnaženosti na svojem pragu.

Svetlobno onesnaženje je za astronome vse večji problem. Mestni predeli se bolj in bolj bližajo nekod odročnim observatorijem. Ker postaja nočno nebo vse svetlejšo, je najslabotnejša telesna v Vesolju - zelo stare, oddaljene zvezde, galaksije in kvazarje - vedno teže videti.

V takšni nevarnosti je tudi Observatorij Mount Palomar, ki se ponasa s tretjim največjim optičnim teleskopom na svetu. V zgodnjih osemdesetih se je vodstvu Observatorija posrečilo prepricati mestne oblasti v San Diegu in drugih okoliških mestih, da so nadomestili visokotlačne natrijeve svetilke - ki oddajajo rumenobelostno svetlobo in onesnažijo celoten vidni spekter - z nizkotlačnimi natrijevimi lučmi. Te so enako svetle, vendar svetijo le v

rumeni barvi, ki jo lahko astronomi odflitrirajo. Preostalega dela spektra razsvetljava ne prizadevajo. »To v resnici deluje,« pravi Robert Brucato, pomočnik direktorja Observatorija, ki sodi v okvir Kalifornijskega inštituta za tehnologijo. »Te luči dajejo mestu potrebno svetlobo, a ne uničijo observatorija.«

Nizkotlačne svetilke imajo tudi višji izkoristek. Po mnenju Rona Oliverja, poslovnega iz San Diega in uglednega člana kampanje za zamenjavo zarnic, pa se ob skrivnostni rumeni svetlobi, ki jo oddajajo, ljudje počutijo nelagodno: menda naj bi celo spodbujala zločince. »Ne želimo zapreti Observatorija, vendar se nam zdi, da bi se o zadevi morali nekako sporazumeti,« pravi Oliver.

»Nobenih dokazov ni, da taka razsvetljava sploh vpliva na kriminal,« pravi Ron Angione, direktor nekoliko manjšega observatorija na gori Mount Laguna. Vseeno se strinja, da se bo treba z nasprotno stranjo dogovoriti, saj je videti, da bo mestni svet ze prihodnji mesec ponekod odobril ponovno namestitve visokotlačnih svetilk. »O tem

smo razpravljali pred letom dni, pa pred tremi leti tudi,« dodaja Angione. »Razlika je le v tem, da imajo oni zdaj dovolj glasov, da bodo luči res zamenjali.«

Kompromis, ki so ga astronomi z Mount Lagune s težavo dosegli v pogajanjih z mestnimi oblastmi, predvideva belo razsvetlavo v središču San Diega in v predelih, kjer je kriminal najbolj razširjen. V zameno bo mestni svet dosledneje izvajal predpise o razsvetljavi in preučil možnosti za omejitev drugih svetlobnih onesnaževalcev - reklamnih tabel, cestne signalizacije ter zasebnih in tovarniških luči.

Brucatu ta nacrt ni po volji. Res je, da ustvarja ulična razsvetljava le del celotnega svetlobnega onesnaženja, vendar je to največja skupina luči, na katero lahko pokazemo s prstom.

Tudi namen mestnih oblasti, da zamenja svetilke le v nekaterih cetrlih, mu ni v tolažbo. »Zelo se bojimo, da bo mestni svet San Diega zmogel geografsko omejiti zamenjavo zarnic,« pravi Brucato. »Mislim, da se bodo visokotlačne luči vse bolj širile. Na koncu od naših dvanajstletnih prizadevanj ne bo ostalo prav nič.« (Prev. G. V.)

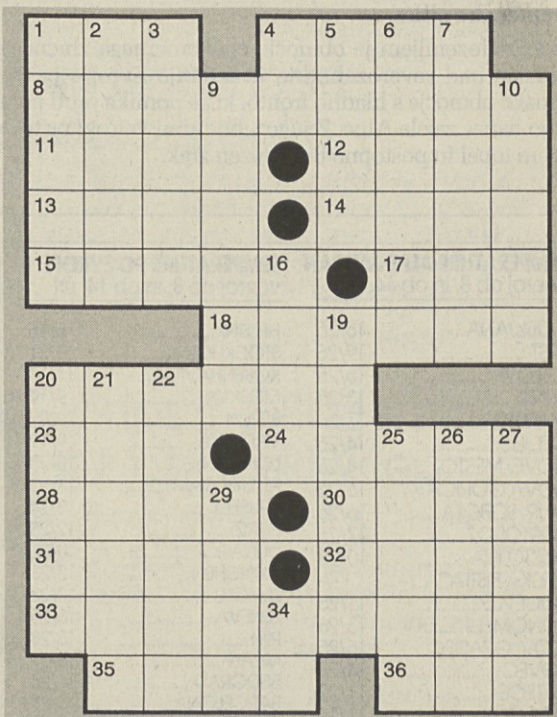
KRIZANKA

Vodoravno:

1. ime slovenskega koreografa Otrina, 4. fevdalcevo bivališče, 8. umrl slovenski alpinist (Nejc), 11. francoski pisatelj (Emile, roman Germinal), 12. francoski filmski zgodovinar (Henri) (iz crk lega), 13. verski voditelj siitov, 14. vojska formacija, 15. dolzinska mera za tkanje, 17. kitajski pisatelj (E) (iz crk Uli), 18. oprsje pri zuzelkah, 20. seznam tiskovnih napak v knjigi, 23. sodobni ameriški arhitekt (Ioh Ming), 24. sin tebankske kralja Laja in Jokaste v grški mitologiji, 28. italijanski trzski pesni (Umberto), 30. antično ime reke Neretve, 31. Madzar, 32. trska, 33. dalmatinski visnjev liker, 35. upanje, 36. ribiska mreza.

Navpično:

1. neposreden razlog za dejanje, 2. izvajalci pred leti zelo popularne lambade, 3. furnir, 4. avtomobilska oznaka Gorice, 5. luknjac, 6. ime slovenske botanikarke Piskernik, 7. kdor se drži diete, 9. ozek trak kositrne folije, okras bozicnih jelk, 10. ime umrlega avstrijskega filmskega igralca Kinskega, 16. igra na srečo, 19. pokojnik, 20. mesto v Angliji, po katerem se imenuje rudnina epsomit, 21. nekdanji ameriški predsednik (Ronald), 22. spanski barocni slikar (Jusepe de), 25. ameriški jazz glasbenik (Miles), 26. ime slovenske flautistke Grafenauer, 27. garant, 29. mesto v vzhodni Romuniji, 34. kratika nekdanje nacistične vojaške formacije.

RESITVE
Vodoravno: Iko, grad, Zaplombik, Zola, Agel, imam, cela, val, Liu, toraks, errata, Fel, Ojdp, Saba, Naro, Oger, Iver, marnaskino, nada, sak.

Dnevnik, ki ga bereš, je bil v celoti pripravljen s tiskarsko-redakcijskim sistemom

Apple Computer

prodaja, montaža in servis

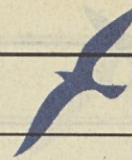
PELLEGRINI

integrirani sistemi za urade

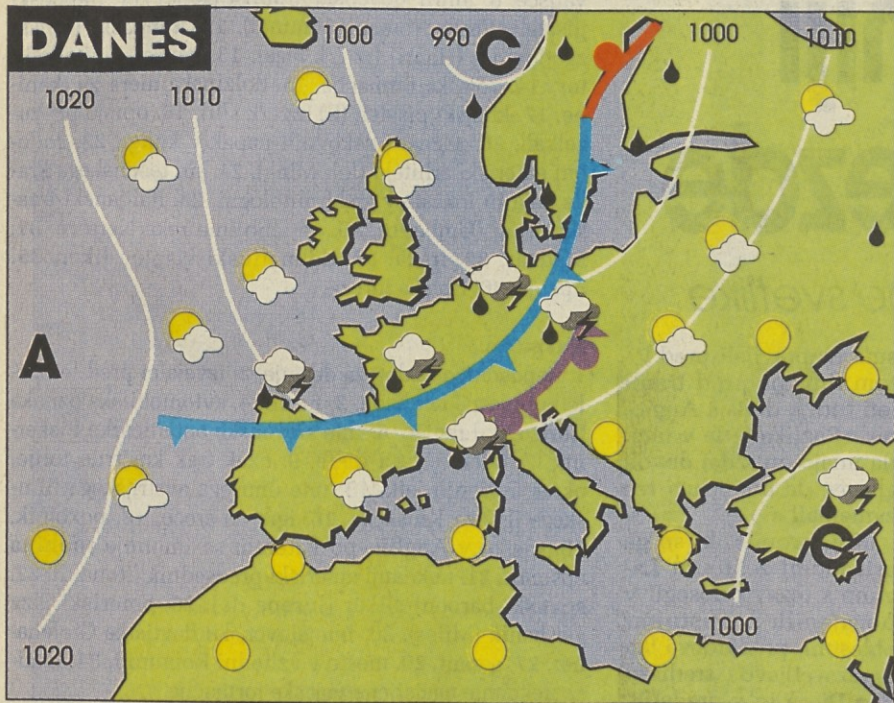
Computer - Copying - Telefax - Telefoni - Software - Oprema

Filiala: TRST - Ul. Padovan 4 - Tel. 040/948460

MESTRE: 041/5310122 - BENETKE: 041/5225004 - RIM: 06/5180732 - PADOVA: 049/8072288 - VICENZA: 0444/511688

EVROPA / SPREMENLJIVO S PADAVINAMI

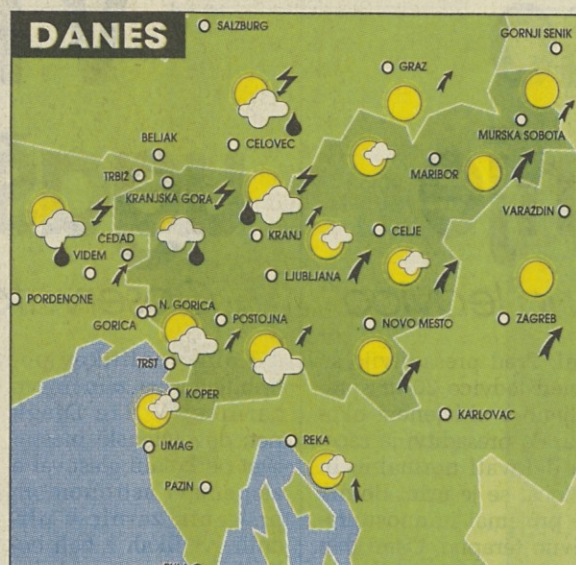
Vremenska slika

Nad Sredozemljem je območje enakomernega zračnega pritiska, nad severozahodno in srednjo Evropo pa ciklonsko območje s hladno fronto, ki se pomika proti jugu in bo danes zajela Alpe. Z jugozahodnimi vetrovi priteka k nam topel in postopno bolj vlažen zrak.

ALPE JADRAN / SONČNO, V ALPAH NEVIHTE

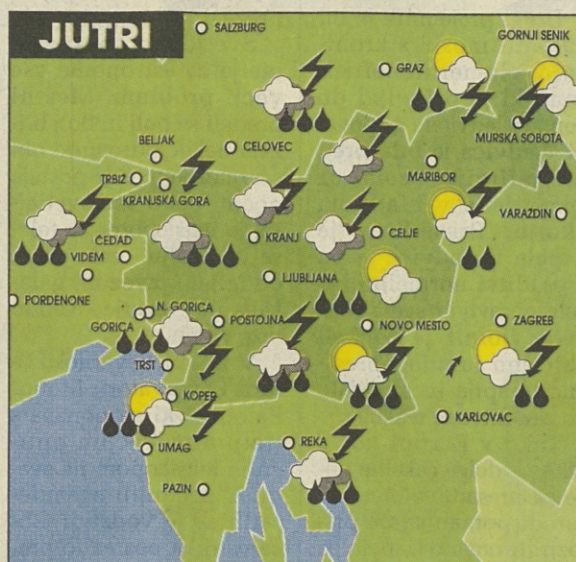
OBLACNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	MEGLA

Slovenija: Danes bo sončno. Proti večeru se bo v zahodnih krajih pooblačilo, v gorskih krajih bodo posamezne nevihte. Temperature bodo od 26 do 31°C.

Sosednje pokrajine:

Cez dan bo Alpe zajelo poslabšanje vremena s padavinami in nevihtami. Drugod bo se prevladovalo sončno vreme.

V Sloveniji:

V nedeljo poslabšanje vremena s padavinami in nevihtami. V vzhodni Sloveniji je ponekod možna toča.

Obeti:

V ponedeljek bo spremenljivo oblačno in hladneje, popoldne bodo nevihte. Na Primorskem bo pihala burja.

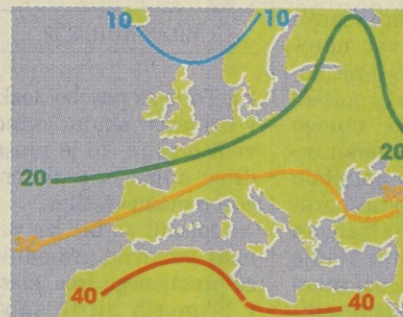
RAZMERE NA CESTAH V SLOVENIJI

Promet po notranjosti države, kakor tudi preko vseh mejnih prehodov, poteka tekoče in brez zastojev.

VREME V MINULEM TEDNU

Pestro vremensko dogajanje

JANEZ MARKOSEK

nekoč padala tudi toča. Na Primorskem je popoldne pihala burja, ki je v sunkih dosegla hitrost okoli 90 km/h. Hladna fronta je pršla nekaj ur pozneje, kot smo meteorologi predvidevali.

Tudi tokrat pa je obveljalo pravilo: če poslabšanja ob napovedanem času ni, to nikakor ne pomeni, da ga ne bo. Po prehodu hladne fronte se je precej osvežilo, temperature so padle za približno 15 stopinj. Na spodnjih slikah so prikazane temperaturne razmere v Evropi v ponedeljek in torek popoldne. Že v sredo se je razjasnilo, jutro je bilo zelo sveže.

V Ratecah se je temperatura spustila na 4 stopinje, v Ljubljani pa pod 10 stopinj. Tako svežega jutra ni bilo vse od 23. maja. Od srede do danes smo imeli prijetno poletno vreme, vsak dan je bilo za kakšno stopinjo topleje. Včeraj je pricel pihati jugozahodni veter, ki ponavadi napoveduje spremembo vremena. Poslabšanje s padavinami in nevihtami se nam obeta že jutri.

TEMPERATURE ALPE JADRAN včeraj ob 8. in ob 14. uri	TEMPERATURE PO EVROPI včeraj ob 8. in ob 14. uri
LJUBLJANA..... 15/26	HELSINKI..... 6/15
TRST..... 19/26	STOCKHOLM..... 13/21
CELOVEC..... 15/25	KOPENHAVN..... 14/17
BRNIK..... 13/25	MOSKVA..... 9/19
MARIBOR..... 17/26	BERLIN..... 19/20
CELJE..... 14/26	VARSAVA..... 9/19
NOVO MESTO..... 14/25	LONDON..... 15/23
NOVA GORICA..... 16/26	AMSTERDAM..... 13/23
MUR. SOBOTA..... 16/26	BRUSELJ..... 12/24
PORTOROŽ..... 17/25	PARIZ..... 12/25
POSTOJNA..... 10/23	DUNAJ..... 10/22
ILIRSKA BISTRICA..... -/-	MÜNCHEN..... 10/23
KOČEVJE..... 11/25	ZÜRICH..... 10/23
ČRNOMELJ..... 13/26	ZENEVA..... 13/25
SLOV. GRADEC..... 15/25	RIM..... 15/28
BOVEČ..... 14/24	MILAN..... 18/27
RATEČE..... 11/22	BEOGRAD..... 11/24
VOGEL..... 11/14	BARCELONA..... 16/27
KREDARICA..... 8/7	ISTAMBUL..... -/23
VIDEM..... 16/26	MADRID..... 18/35
GRADAC..... 16/25	LIZBONA..... 17/27
MONOSTER..... 15/20	ATENE..... 22/30
ZAGREB..... 17/26	TUNIS..... -/28
REKA..... 21/26	MALTA..... -/28
	KAIRO..... -/-

ŠPANIJA / DIRKA Z BIKI V PAMPLONI

Tudi letos so biki »nasadili« turista

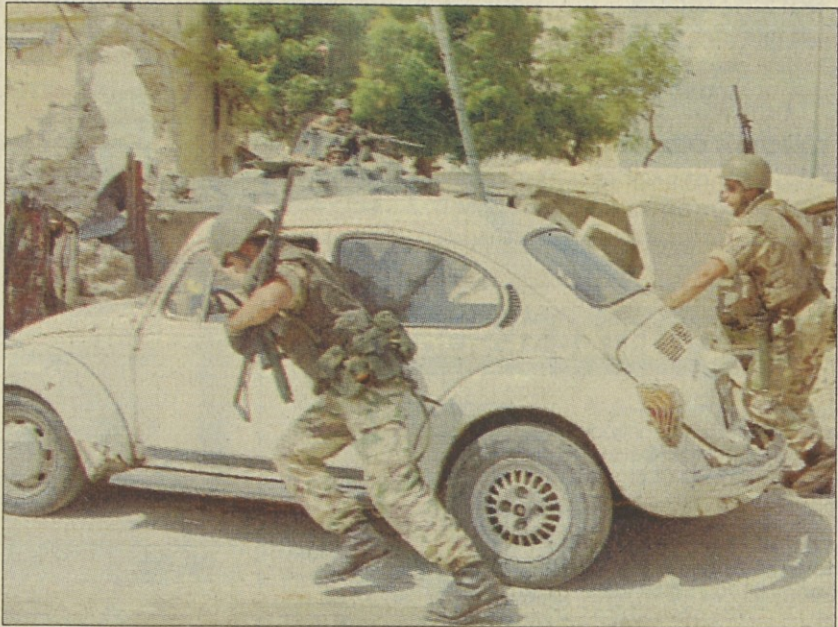

V Pamploni je v teh dneh v tehu dirka z biki, ki jo vsako leto prireajo ob prazniku patrona sv. Firmina. Dirka je zelo živahna in pogosto se zgodi, da jo kdo skupi; tudi včeraj so biki »nasadili« dva turista. (Telefoto AP)

SOMALIJA / TEDEN DNI PO SPOPADU

Italijani so obnovili dialog s Somalci

Bojijo se ameriškega »razkazovanja mišic«

MOGADIS - »Med Italijani in Somalci ni več problemov: obnovili smo sodelovanje, ki smo ga imeli pred 2. julijem, in smo se na celotno zamenili, da se bodo Italijani vrnili na območje »tovarne testenin«, je včeraj sporočil »zunanj minister« Somalske narodne zveze Isa Mohamed Siad, ki je zapustil hišo bivšega predsednika somalskega parlamenta Mohameda Ibrahim Ahmeda, ki je v Somaliji znan kot general Lik Likato. Tu je imel daljši razgovor s tremi italijanskimi oficirji in predstavniki drugih somalskih klanov in frakcij. Isa Siad je se povedal, da se general Aidid strinja s tem sklepom, sam pa se bo kot njegov zunanji minister zavzemal za reševanje vseh sporov »z dialogom in v miru«, a voditi bo treba račune s tistimi iz Unosoma, »ki hočejo razkazovati mišice«.

Italijanski kontingent je torej za razliko od pakistanskega in ameriškega ponovno vzpostavil dialog s Somalci, ki ga je pretrgal krvavi napad na italijanske vojske, ki je pred tednom dni terjal 3 mrtve in 22 ranjenih. Pravilna je bila torej izbira generala Bruna Loia, ki je ukazal umik in prepovedal masčevalne akcije. Že ob napadu bi Italijani imeli bržkone manj žrtev, če bi segli po težkem orožju in

napadalec z mogadiskih streh izgnali s tankovskimi topovi. V takem primeru bi bilo med civilnim prebivalstvom ogromno žrtev, prepad med italijanskimi vojski in civilisti pa nepremostljiv. Italijani so torej še enkrat potrdili rek, da izgubljajo bitke a zmagojuje vojne.

Včeraj je italijanska vojska že začela odstranjevati barikade in druge ovire (na sliki AP), da bi omogočila nemoten prehod vozil na območju »tovarne testenin«, tako da so se v bistvu že vrnili na to območje, na veliko zadovoljstvo domačinov. V Mogadisu namreč nihče ne skriva, da so bili pred 2. julijem italijanski vojski privilegirani, ker jih je prebivalstvo po začetnem sovrastvu zaradi italijanske podpore predsedniku Siad Barreju, sprejelo kot svoje. Italijane pa se vedno skrbi, da jih ne bi »razkazovanje mišic« s strani drugih kontingentov predvsem Američanov ponovno vpletlo v kak spopad. Prav zato se je začela prava diplomatska ofenziva, da bi imela Italija večjo tezo tako v političnem kot vojaškem odločanju. Ameriški predsednik Clinton je na pogovorih s Ciampijem v Tokiu načelno na to pristal, s tem se strinja tudi generalni sekretar OZN Butros Gali, tako da bi morali preprečiti nove zaplete.

Horoskop

piše

Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/20-4: Morda se lahko za hip odpocijete in si naberete novih moči. Čeprav vam ob vsakem najmanjšem znamenju ni treba dvigovati prahu, se vendarle posvetujte z zdravnikom.

BIK 21-4/20-5: S tistimi, kar ste naredili, boste morali živeti, pa čeprav nočete priznati, da je to izključno vaša napaka. Zal postajate cedalje bolj neobjektivni.

DVOJČKA 21-5/21-6: Razmisljate, razčlenjujete, preudarjate, vse vaše misli so posvečene le karijeri in delu. Ne tujite se, če vas pogosto boli glava.

RAK 22-6/22-7: Morda boste razpoloženi celo za kratak flirt ali malce spogledovanja. Bodite pozorni, kajti opazovala vas bo oseba, ki samo čaka na vašo napako.

LEV 23-7/23-8: Spet boste komaj pričakovali konec tedna - gre za utrujenost ali naveličanost? V prvem primeru ste zreli za dopust, v drugem pa za novo službo. Premislite.

DEVICA 24-8/22-9: Trmasto vztrajate pri svojem, čeprav so vam jasno dokazali, da nimate prav. Dosegli ne boste ničesar, samo s slabo voljo boste opravljali svoje obveznosti.

TEHNICA 23-9/22-10: Pojdite v družbo in se zabavajte. Zasluzili ste si sprostitve, saj ste se v zadnjih mesecih intenzivno posvečali delu in iskanju samega sebe.

SKORPIJON 23-10/22-11: Če ne boste nasli nobenega smisla v tem, kar počenjate, potem je odgovor preprost - prenehajte. Tako ali tako gre samo za vaš odpor do ustaljenih norm.

STRELEC 23-11/21-12: Razkrila se vam bo modrost starejše osebe, ki vam bo poskušala odpreti oči. Priljubite tudi besedam, ki se vam bodo zdele nepomembne.

KOZOROG 22-12/20-1: Vse, česar se lotite, vam uspeva, zato ste lahko tako dobro razpoloženi. Zadovoljstvo, ki izžareva iz vas, postaja magnet za nasprotni spol.

VODNAR 21-1/19-2: Vse se je zgnilo na vašo ramena in zdi se vam, da ne boste zmogli niti najbolj preprostih opravil. Le mimo kri, za oblaki prihaja sonce.

RIBI 20-2/20-3: Prav posebej previdni bi morali biti zaradi drobnih gospodinskih nesrec. Zato raje obedujte zunaj.